

Dorina Păduraru

Pensia de moarte



2010



SEMĂNĂTORUL
Editura online

Pragul

„Voi trăi?”...”Voi muri?”

Întrebarea...Ca un spin perfid!...Cu doi țepi... Ca un cuțit cu două tăişuri...”

Îi rodea carnea tot mai adânc!... Ce simplă i-ar părea viața dacă i-ar ști răspunsul...
Își aminti titlul interviului cu doctorul Turianu- „Medicul – la pragul dintre viață și moarte”...”Viață și moarte...”. S-a întâmplat de câteva ori...I s-a părut apoi, un prag ...ca oricare... Parcă s-ar fi molipsit și ea de virusul hamletian. E la modă, în tot felul de variante, de viziuni... Strigăt de moarte!... Strigăt de viață!...

Asculta la radio o emisiune despre Eminescu. Scrisorile. „Artiștii, scriitorii întotdeauna sfârșesc prost... Cum vrei ...și cum... nu vrei... să câștigi nemurirea? Ce potrivire de prefixe: „emi” și „Emi”...” Cuvinte în eter...

Primise în două perioade distincte din viața ei, ca poreclă, prenumele Mona. Sfârși prin a-l adopta ca o rochie potrivită pentru o categorie de evenimente oarecare. Nu s-a gândit niciodată să scrie despre ea pentru simplul fapt că avea foarte mult de scris despre alții. Tot mai neputincioasă de la o zi la alta, simțea că se apleacă tot mai mult sub o povară uriașă de întâmplări și destine...Cât un secol de literatură ...Hââ...?! „La ce bun?... Deșertăciune?...Vânare de vânt!?”. Scrisul ca simplă stare e nimic. Scrisul egoist, de amorul artei, care satisface doar egoul, e bun la ceva? Acum însă... E puțin important despre ce, despre cine, cum învârți cuvintele, ci ciobul de Adevăr care-l poți spune! E spus de alții, e scris în Biblie. Importantă este lupta, nu victoria. Dacă reușești să schimbi cât de puțin locurile prin care ai trecut...

Nu și-a dorit să scrie romane. Nici volume de poezii. Își găsisse un spațiu în care i se părea că înoată ca într-un ocean fermecat sau că zboară pe un cer doar al ei...I-ar fi fost destul să poată scrie pentru copii...Să nu mai intre niciodată în „cloacă”, în mocirlă!... Un refugiu de vis... Așa va schimba și ea lumea cu tainele ei... Dar nu mai putea face nici atât. Durerea în trup și suflet o cuprindea , o copleșea...O lopată...și încă una... Dar, parcă și durerea era o rochie ușoară și spumoasă de vals și de visare cum ar fi fost mai demult la vreo petrecere sau când vedea un balet și își închipuia că e pe scenă.

În realitate arăta monstruos, cu un trup imens și greu,ce i se părea că ar fi al altcuiva. Fiecare gest pe care trebuia să-l facă era o corvoadă, un chin. „Poate că mor...Poate e nevoie să mă uit puțin înapoi...Să recapitulez...Poate de data asta nu voi trece...”. Ochii ei... cuceritori... în atâția ani!... erau acum tot mai tulburi!. Irișii negri, strălucitori, i se decolorau tot mai mult... sclerele nu mai erau aalbee!.. Vedea tot mai rău, fața i se făcea pământie și nu mai știa ce are de făcut, unde își pune lucrurile. Trupul ei, destul de râvnit până mai ieri, părea un morman de materie putregăioasă în care colcăiau viermii și era străbătut de junghiuri, de parcă l-ar fi fileiat toți măcelarii lumii. Nu-i părea rău că nu mai este frumoasă... Nu i-a folosit niciodată. Vorba popii din Căstăuți „Și cea mai frumoasă femeie se...kk!”

Cum să fac?... Se uită prin cameră și ochii s-au oprit pe un mic scaun pliabil. A găsit ce căuta!

Deschise diplomatul în care își ținea laptopul. Minunea pe care o visase atât de mult și care... de câteva luni, era acum uitată....Nu mai putea să-l folosească!... Așeză scaunelul în micul spațiu liber de după sobă, unde dormea și se odihnea aproape tot timpul. „Luchian picta cu penelul în gură”... Aici era cald, și uneori citea. Era o îndeletnicire plăcută. I se părea că e iarăși copil. De când intrase la facultate nu a mai avut timp de citit până în urmă cu un an, când a început să zacă. Acum citea greu, nu se putea concentra pentru că de trei luni stătea fără medicamente. Va trebui să găsească poziții comode, să țină tastatura atașată pe genunchi, cea originală a fost rezolvată de Măriuca. Să lucreze în reprize de măcar o oră...aa!... Articolul cu handicapații...Homer era orb, Bethowen surd, Luchian ...

„Oare mai pot să scriu?... Trebuie !... Nu am mult timp la dispoziție. Acum e un „artico!” ceva mai luuung... E a doua oară când mi se întâmplă asta... Chiar mie!.. Da, înțeleg, acum știu ce să fac!.. Nu... „clienților” mei... Nu personajelor mele s-a întâmplat, ci...Miieeee!...Mie!..Nu e doar un oraș de provincie, e un județ...Nu e madam Iliescu cu pălăria franțuzească, e o „ne”-dam, o „ne”medic”. Vă trebui să-mi răscolesc amintirile, jurnalele.”. Memoria nu prea o ajuta de când se îmbolnăvisese.

În ultimii ani, trecea printr-o transformare ciudată. Reedita niște întâmplări din trecut aproape în amănunt. Și trăia dramele pe care le-a descris de-a lungul anilor în pagini de ziar sau în scenariile spectacolelor. Îi veni în minte spirala din proiectul unui muzeu - „Soarele de andezit”. Debutul ei fabulos, cu cincisprezece ani în urmă.

Parcă mai simțea ecoul întâmplării de ieri. Umilința, revolta, disperarea...lacrimile... Până seara târziu, cu un sentiment de oboseală nesfârșită, nemiloasă, gândurile îi erau într-un vacarm. Nu reușea să le mai adune ca altădată, când se afla în momente de strâmtoare și reacționa rapid, uimind prin fler și perspicacitate. Când era în stare să reproducă din memorie un interviu întreg! Sau să scrie un reportaj cât ai clipi! Acum lua mereu lecitină. Câte proorocii despre vocația ei, despre gloria ei viitoare!.. Cineva, o dată a zis că e doar... diletantă!...Polonski -”Marele dac”, marele ziarist impostor, fără școală, care la toți le era profesor! Și critic!. Și învârtea pe deget toată crema societății.. Marele ..Ne- Marele. Cine știe? Ca poveștile americane cu rahat frumos împachetat. E comercial. Se vinde bine...Ea era mereu excentrică, mereu inadaptabilă. Ca toți moralistii... Ca toți artiștii cinstiți ce aleargă după adevăr. Da, ar fi putut fi celebră... Ar fi putut să trăiască ușor, cu mulți bani. Ar fi putut intra în politică, a fost invitată de mai multe ori. Dar ea voia mereu Adevărul. Calea dreaptă! Mereu Dreptatea! Mereu Viața! Așa era crescută. Așa a trăit...

Ore în șir parcă nu vedea, nu gândea...Se afla la capătul unei zile atât de grele. Avea multe din acestea, dar parcă niciodată cu atâta durere, atâta disperare și tristețe, atâta revoltă! Ultima durere e cea mai mare...Încearca să tot alunge gândurile, lacrimile... Mâine...Mâine...Mă voi gândi...”.

Căută ochelarii. Erau destul de răi, luați de la Moșneagul când nu mai vedea. Uitase să cumpere alții în bazar. Pentru oftalmolog nu ar fi avut bani. Acum uitase unde i-a pus. Uita mereu ce are de făcut, unde își pune lucrurile, unde să caute.

Îi venea să strige. Un strigăt până la cer! Clocotea ca un vulcan!...Se auzi chiar strigând: ”Mă doare capul!...Doamne!!! Unde ești? Mă auzi?... Mă auzi?”...

Căuta iar ochelarii. Nu-i găsi nici acum... Se culcă iar, cu gândurile hălăduind bezmetic de parcă le-ar fi auzit cum se spărgeau de peretele craniului. Își opri ochii pe mica icoană: „Iisuse...Iisuse...Iisuse...”. După vreo jumătate de oră se dădu jos de după soba care începea să se încălzească să-și caute ochelarii. Își simțea iar respirația grea. Toată camera e vraște...Ca și trupul... Ca și sufletul...Ca și mintea...

Umblase toată ziua prin frig. Încercase și cu o zi în urmă să meargă după certificat, să-l ducă la primărie, dar n-a reușit. Bătea vântul, ninge într-una și mașini la ocazie nu

veneau. Stătea de aproape o oră și începea să simtă frigul. Dacă o pătrunde, în mod sigur o să facă pneumonie. S-a întors acasă. Dimineața s-a sculat la patru și a reușit să prindă o mașină. Ar fi vrut să rezolve mai multe lucruri. Se deplasa atât de greu...Trei luni nu a primit nici acel amărât de ajutor. Avea noroc că Moșneagu s-a făcut ceva mai „larg” și i-a alocat de câteva luni un mic ajutor din pensie. Are optzeci de ani și se bucura că se descurcă singur. Bine că n-a murit...În situația ei nu l-ar putea ajuta. A reușit să-și ia ceva medicamente, ceva brichete de foc și să rețină pentru deplasarea la județ.

Școala vieții

- Fir-ai să fii de muscă! Mormăi șoferul și Mona pufni în răs înfundat.

- Mă scuzați doamna ingineră! N-am vrut să fac glume! Chiar e o muscă care mă deranjează! a continuat amuzat de situație.

Autobuzul era ticsit de lume ca la orele de vârf. Toată lumea avea bilet și abonamentele erau bifate.

- Merge bine serviciul de informații! zise ea după ce semnă diagrama.

- Cum să nu?! Știe toată lumea că sunteți la mine! E roșu câmpul de comunicații!

Prin difuzoare, țipau ca de obicei manelele. Majoritatea șoferilor puneau manele. În cel mai fericit caz, muzică populară iar în postul Crăciunului colinde.

Era acum controlor în transportul de persoane. Știa că este cel mai cunoscut și urmărit om din oraș, din zonă și se alege cu o poreclă ghidușă. Toată lumea trebuia să știe pe unde zboară „musca”. A fost ideea liceenilor navetiști să o boteze cu numele primei doamne din politica postdecembristă care începea să se afirme. Ea nu se uita la televizor și nu prea știa de ce i s-a dat această poreclă. Într-o zi, gazda îi strigă:

- Vino repede!

Pe ecran se afla prototipul care îi aduse schimbarea de identitate. Rămase surprinsă, să vadă că afară de faptul că era ceva mai tânără, într-adevăr părea să-i semene... Aceeași frizură, dar mai ales un gest de a-și feri părul din ochi trecând mâna peste cap, pe care și-l recunoștea. „Ce spirit de observație!” se gândea ea.

Avea multă imaginație să-i surprindă pe șoferi și să descopere tertipurile de a nu da bilete, salariul fiind condiționat de amenzi. Căuta să nu dea mai mult de una, două amenzi pe an de șofer ciupindu-i pe fiecare, pe rând. Călătorii făceau zid în jurul lor, pentru că reușeau să stabilească tot felul de relații care să reducă costul transportului. Așa că nu era prea iubită ba și gratulată cu complimente din cele mai neplăcute. Trebuia să ducă o politică de prudență și de echilibru, de fapt... „echilibristică” între patron și șoferi. Făceau tot posibilul să o cumpere cu bani sau alte mijloace, apoi pentru că nu le ieșea jocul căutau să o blameze în fel și chip. Mona se afla la a doua poreclă, în a doua firmă de profil. La prima, inspirația a venit de la procesul lui Bill Clinton cu Monica Lewinski, amenințând un șofer obraznic cu plângere pentru hărțuire sexuală. Trecuse de multe ori prin situații extreme cu șoferii și călătorii, când inima i se făcea cât un purice de frică. Inteligența și vocația comunicării o ajuta să le depășească, să mențină cu greu o atmosferă prietenoasă.

- Eu lecție ca asta n-am primit de când îs șofer! zicea unul dintre ei. Se vede că-i fată de șofer, crescută printreăștia ca noi!

A făcut control și a coborât în stația următoare prefăcându-se că pleacă spre spatele autobuzului. Când ultimul călător urca, s-a întors brusc și s-a urcat în autobuz și repetă operațiunea, de data asta ...cu efect!

Controalele nu erau ușoare, trebuia învinsă vigilența șoferilor ce nici ei nu-și epuizau metodele de a păcăli, sau reacția de teamă și chiar violență pe care o provoca, mai ales când se știau cu...musca pe căciulă! De aceea nu putea face mai mult de două-trei

controale foarte serioase într-o săptămână. Uneori accepta să bea o cafea cu șoferul, pentru a mai îndulci vitregia relației cu ei.

- Vreți puțin coniac? Întreba un șofer.

- Ce, eu sunt polițistă?, răspunse Mona râzând amical. Era știut că de pe vremea miliției, vizavi de sediu se bea din greu cafea cu coniac.

- Păi nu sunteți?

Pericolul între șoferi când se întâlneau pe traseu era semnalat cu mâna bătând pe umăr sugerând gradul și „potera”.

Când pleca la control, dimineața lăsa lumina aprinsă în casă să poată păcăli rețeaua de spionaj. Evita să spună vecinilor sau gazdei, se întâmpla să fie trădată chiar de aceștia. Mergea pe jos, pe căi ocolitoare, pe câmpuri și ieșea în întâmpinarea autobuzelor, în locuri prielnice. Dacă nu reușea să se ascundă suficient de bine, controlul eșua, biletele se plasau într-o secundă. Elevii, polițiștii, jandarmii, când o vedeau apăsau tastele mobilelor, anunțând pe vreunul din șoferi, în câteva minute știindu-se unde se află „musca”.

De două, trei ori pe săptămână, făcea controale surpriză. Șoferii povesteau când veneau de pe traseu peripețiile avute. Când dădea o amendă, șeful de coloană scotea un desen pe calculator cu o balerină drept dedicație, cu titlu de „jocul miresii”.

Era o lume dură, dar se învățase cu ea. Viața ei a fost mereu dură. Șoferii nu se puteau schimba. Erau obișnuiți cu bani mulți de pe vremea fostului regim când controalele se consemnau la o friptură și sticlă cu vin. Știau că le este mai ușor să schimbe controlorii care nu le făceau pe plac. Se întâmpla uneori să aibă parte de o confruntare dură cu ei sau cu călătorii. Le trebuiau bani în primul rând să-și țină amantele. Acesta era primul indiciu că nu lucrau cinstit.

- Măi Mona, lasă-le în pace muierile, zise patronul. Decât bețivi, mai bine curvari. Când am preluat firma aveam mai mulți bețivi, era dezastru că venea ora plecării în cursă, trebuia să trimit după ei. Aștia-s curvari, dar își fac cursele.

- Cu ce să-mi țin fata la facultate? îi zice Monei, una din doamne aflată la a doua achiziție dintre masculii firmei, cu o mândrețe de cizme noi. Văduvele trebuie ajutate! ea fiind divorțată de vreo două ori.

Situația a devenit explozivă când noua cucerită sau... cuceritoare a fost întâmpinată la venirea din cursă, de o altă amantă, mai veche, cu care s-a părut în văzul angajaților firmei. Obiectul disputei, masculul, asista neputincios, nu a avut puterea să reacționeze, se uita tâmp la păruiala pe care o crease între cele două dive pe care le iubea deopotrivă. Dar nu erau numai ele. Mai avea ...scutire de bilet, o mândrețe de adolescentă, pe cât de înzestrată la înfățișare, pe atât de goală în capuțul ei frumos, îngropat într-un râu de bucle aurii, ce-i curgeau pe umeri, o față ovală, delicată, doi ochi ca marea încadrați cu o frunte înaltă de zeiță. Fata era însărcinată și un băiat din sat a luat-o de nevastă. După ce a născut, soțul a deschis proces de paternitate pentru pensia alimentară. Au fost implicați un număr destul de mare de șoferi, printre care se afla desigur și cel disputat în încăierarea din fața firmei. De atunci, amanta înșelată își însoțea iubitul în curse când nu se ducea la serviciu, să-l țină sub control.

Alta pe care o găsea mereu la un alt șofer, era măritată cu un infirm. Soțul avea pensie, ea salariu și avea deja vreo cinci copii, nu cu el. Era și acum gravidă. Așteptând să iasă muncitorii din fabrică, șoferii se adunau toți într-un autobuz. Viitoarea mămică cu o burtică bombată de vreo șase luni, se așeză pe genunchii iubitului ce-și agita mâinile prin buzunarele pantalonilor. Schimbau între ei poveștile noi, într-un limbaj vulgar. Simțurile ațâțate ale șoferului se deșteptară brusc la semnalul muzical al mobilului:

- Ce naiba faci acolo măi, cine e cu tine? Ce te-a apucat să mă suni să ascult eu prostiile voastre? Ești nebun? N-am ce face altceva, de-aia mi-ai adus telefon?...

- Stai, scuză-mă, l-am activat din greșeală... spuse el cu fața albă de spaimă...

- Cu cine ești?
- ...Cu colegii...

Se lăsase o tăcere adâncă. Ghinionistul tocmai îi făcuse cadou soției, la aniversare un telefon mobil. Acum l-a inaugurat....

- Deh, oameni buni, oameni răi și șoferi. Cu școala vieții! se autoapreciau uneori. Își aminteau cu nostalgie de vremea când la fiecare autobuz era câte o taxatoare.

- De-ați ști ce scandal era când se împărțeau taxatoarele!. Șefii mai a dracului le mai schimbau intenționat, să iasă scandal. Se făcea un circ...Și să vezi ce pățesc. Mă trimite într-o zi să-l aduc pe unu că a rămas în pană. Când mă duc, ăla era mort, într-un scaun cu prohabu desfăcut la pantaloni! Făcuse infarct de fericire și curva de muiere l-o lăsat acolo și i-o dat telefon șefului. Mie nu mi-a zis nimic. Când am văzut... să turbez, nu alta!...

La chenzină, lăsau o sută sau două de lei și banii adunați se împărțeau cu șefii de coloană. Când făceau deconturile, fiecare lăsa un bacșiș destul de gras pentru casiere. Șeful mai cununa din când în când și-i chema pe șoferi la nuntă:

- Aș veni șefu, da' nu stau bine cu banii...
- Păi ce naiba mă, doar pleci în cursă!...
- Am înțeles, să trăiți!..

Nu știa ce se întâmpla la serviciu tatălui ei. Se dusese la facultate de profil auto ca să-i facă plăcere și pentru că îi plăceau mașinile. Frații ei se bucurau de mai multă atenție, îi învăța să conducă, mecanică. Vedea că taică-său nu era deloc încântat de alegerea ei. Avea să înțeleagă de ce mult mai târziu. Era un om corect și își educase copiii în spiritul cinstei și demnității. De aceea când a ajuns șefa foștilor lui colegi, vestea a căzut ca un trăsnet printre ei. Răutățile și încercările lor de discreditare au întărit-o. Câștigase experiență și făcea față situației.

Uneori întâlnea scene grotești, tragice. Își amintea acum de o femeie deșirată, bălângănindu-se cu o privire hăituită, cu mai multe sacoșe. A fost ajutată de cineva să urce și se trânti epuizată pe primul scaun aflat liber. Ajunse la destinație și Mona se uita lung după ea.

- Știți cine e femeia asta? a întrebat-o șoferul. A fost o femeie grozav de frumoasă; continuă el. I se zicea „Zeița”. A fost plecată în Germania și acolo a ajuns la o casă de prostituție. O drogau să poată face clienții sex cu ea 24 din 24. Uite ce-a ajuns!

„Zeița”? își aminti Mona. Aflase ceva despre ea când lucra la ziar. Era o legendă și acum nu-i venea să creadă că vede cu ochii ei priveliștea asta neomenească, legenda unei frumoase a cetății și adevărul atât de crunt, nemilos. Afrodita care era doar ea un spectacol oriunde ar fi apărut...

O deranja cel mai mult limbajul vulgar. Și mai ales când era vorbit de femei și de copiii mici. Sigur, știa că organul masculin era des evocat în termeni triviali chiar printre profesori sau oamenii de cultură. Și copiii la grădiniță se foloseau destul de des de el, bineînțeles fără să-i cunoască rostul. De ce ar lipsi într-un astfel de mediu, peștiș, unde se întâlneau tot felul de oameni, mici și mari? Era un eșantion al lumii întregi. „Organul rugăciunii l-am făcut organ a toată urâciunea!”.

Simțea că acest serviciu o consumă enorm din toate punctele de vedere. Dar i-ar fi fost greu să renunțe la libertatea pe care i-o conferea, fără șef și cu o mobilitatea mare de a circula gratis în zonă. Înclinația ei de reporter era satisfăcută din plin. N-ar fi renunțat la dinamismul și ineditul fiecărei clipe, la poveștile spuse printre călători, gălăgia și obrăznicia puștilor, flirtul liceenilor, vorbele momârlanilor cu straiță și cojoace, peisajele pitorești cu hainele potrivite de anotimp și multe altele. Zilele nu erau la fel niciodată și nu exista riscul de a se plictisi sau a cădea în rutină. Nu mai voia să lucreze în presă deși fostul șef o curta și o chema mereu. Chiar și plecată din oraș, primea ecouri despre ce făcea

înainte, dar amintirea ultimei perioade era dureroasă. Presa era și ea o cloacă ca oricare alta.

Încă din prima zi când începuse noul serviciu a întâlnit-o pe Doina. Ciudat că era printre ultimele persoane pe care o cunoscuse atunci. Aflase una din primele rețele de crimă organizată. Doina o cunoștea foarte bine. Dar cât de naivă era să-și închipuie că o va demasca.

- Cum a murit Moțoc?

- A făcut cancer. În jumătate de an s-a dus. L-au îngropat cu vreo douăspre zece preoți. Protopopul era beat criță...

Își aminti de cafeaua băută la un bar cu Moțoc și cu șeful. Îl ura și găsisese destule informații să-l poată face praf! Datorită lui își pierduse familia. Soțul ei și-a pierdut mințile și căuta să o omoare. A fost nevoită să divorțeze. Atunci și cine știe cu ce alte ocazii a fost servită cu băutură sau mâncare spurcate pentru a fi supusă magiei.

Încă nu se știau multe lucruri despre practicile oculte, n-ar fi crezut că există. Nu și-ar fi închipuit că lucrarea diavolească este concretă, reală.

Au fost multe încercări care să o racoleze de partea lor. I se ofereau tot felul de momeli. Scrisese un articol despre o familie de bătrâni scoasă din apartament prin niște mașinațiuni bancare. Bătrânul o invita la un local și o servi cu coniac. Credea că are să-i spună ceva, mai aflase unele lucruri despre trafic de blănuri făcute în oraș. Dar bătrânul îi făcu o propunere surpriză:

- Dacă vrei să ai mai mulți bani, te pot ajuta. Cunosc niște bărbați care le-ar plăcea să te ajute.

Aflase multe secrete despre traficul ilegal din zonă, femei, droguri, aur dacic. Se simți urmărită. Avea să realizeze că este influențată prin magie și descoperi în casă lucruri ciudate. O apucase frica. Era obsedată de o cruce descoperită într-un copac și un preot îi spuse:

- Veniți să vă fac o dezlegare de farmece.

De aici viața ei a luat altă direcție, alt ritm, alt sens. Acasă cu copilul descoperirea lucrurilor satanei. Le ardea și focul scotea la iveală imagini de coșmar, diavolii cu rânjet și coarne. O parte din ele erau aduse de soacră drept jucării și cărți pentru copil. Când a pus un cub cu picior de rață la flacăra lumânării, desenele s-au schimbat cu imagini pornografice și înțelese de ce uneori în ultimul timp avea dorințe erotice, lucru ce nu i se întâmpla până atunci.

Se temea pentru copil. Dacă-i va pune viața în pericol? Descoperise că mai multe din persoanele cu care se întâlnea în ultimul timp erau cunoscute pentru preocupări paranormale. Bătrâna la care era trimisă de soacră, un fost profesor de liceu, un yogin ce-i spusese multe lucruri ciudate, un fost preot colaborator al securității ieșit la pensie... Sună un reporter de televiziune și îi povesti ce-a aflat. Vedea că parcă nici el nu o crede. Îl căută pe Patriarh..

- Nu te-am întrebat dacă știi de masonerie? Mă gândeam la asta când mi-ai luat interviul. Trebuie să pleci de aici. Caută să pleci, să dispari dintre ei. Te au în mână, ești singură, nu poți face nimic. Ești ca un copil abia născut...Du-te la Mănăstire la Râmeț și caută pe părintele Ioachim. Îi spui că vii din partea mea. El o să te ajute. Eu sunt prea bătrân, neputincios. Să rămâi acolo câteva zile. O să-ți facă niște slujbe.

A plecat direct spre mănăstire. A ajuns târziu, cu ultima cursă. Era prima dată când venea într-o mănăstire pentru a-și salva viața, sufletul.

- Îl caut pe părintele Ioachim. Vin din partea părintelui Sabău.

Era bătrân cu părul și barba foarte albe, sau așa le vedea ea. Îi povesti ce i s-a întâmplat.

- Ai publicat interviuri cu părintele?

A doua zi o chemă de mai multe ori să-i citească. Erau în jur de vreo zece persoane. O fată ce nu părea să fi împlinit douăzeci de ani, scotea niște sunete urâte. Grohăia asemenea unui porc. După slujbă o chemă. Îi dădu niște bani și i-a spus:

- Nu poți să rămâi aici...Dumnezeu o să te îndrume...

În două săptămâni părăsea orașul. Peste doi ani avea să se petreacă prima crimă de răsunet în zonă și în țară, cu împușcături în public. Victima era un fost șef de vamă pe care Mona îl cunoștea. Citea în ziarele capitalei articolele despre tragedie și era convinsă că îi cunoștea autorii. Poliția bineînțeleas i-a acoperit pe făptași distrugând urmele.

Acum, după mulți ani a regăsit capătul pierdut al firului. La invitația fostului șef, pentru colaborare publică un articol cu unul din copiii de la grădiniță unde Doina era educatoare, premiat la Strousburg. Într-o dimineață s-a dus să viziteze grădinița, până la întoarcerea autobuzului. Era o liniște apăsătoare. Băiețelul dat în ziar, care mai vorbise cu ea, a început să povestească agitat:

- A venit nenea polițaiu și a dat cu șutu-n fund la Corina. Și uite-așa făcea fundulețul lu Corina! spunea copilul gesticulând cu palmele desfăcute din jos în sus, arătând cum sărea fata în șuturile polițaiului... Și uite așa-i făcea! zicea el ca un adevărat actor. Mai arăta în continuare cum o bătea și o trăgea de păr și îi dădea palme.

Se uită mirată spre Doina și scoase instinctiv caietul de note.

- Ce s-a întâmplat?

Doina nu era în stare să răspundă.

-...Stai, nu scrie!...

- Polițaii au bătut doi copii; a început ea să povestească. I-am spus învățătoarei că o fată de la școală mi-a furat un borcan cu cafea și aparatul de fotografiat. L-a chemat pe bărbatu-său polițist la post. Nu m-am gândit că se-ntâmplă așa ceva. Asta a mai bătut pe doi frați ai fetei, unul a rămas tembel, era să-l omoare...

Mona se grăbi să stea de vorbă în aceeași zi cu părinții copiilor, niște amărâți, și luă de la ei o declarație. Șeful nu voia să publice materialul, Mona l-a trimis prin fax la alt ziar. Au venit doi ziaristi de la județ și au publicat un articol scandalos. Polițiștii n-au pățit nimic, ea în schimb a fost căutată la firmă.

- Ce-ai făcut de te caută Poliția? o întrebă patronul.

Comandantul adjunct o aștepta. După un schimb de câteva fraze, se răsti la ea și o puse să dea o declarație. Pricepu că se folosește de ea să producă o probă împotriva Doinei care mult sânge rău le mai făcea și căreia Mona îi încredințase declarația părinților.

- Nu vă dau nici o declarație!

Polițaiul se încruntă la ea și începu să zbiere:

- Nu cumva tu ești aia cu vrăjitorii de la căminul opt? Aaa, mi-aduc eu aminte....

Era uimită! Știa că i s-au făcut vrăji...Moțoc murise dar de asta nu știa nimic. Vasăzică de ei e vorba!

- Eu merg pe la biserici, nu pe la vrăjitori! Dar e interesant ce spuneți dumneavoastră, spuse ea fixându-l cu o privire grea.

O amenință că o să-și piardă serviciul.

Monei atât i-a trebuit. Îl căuta pe șeful prim, mult mai elevat în convorbiri_

- Domnul Călinescu, de unde o fi știind ajutorul dumneavoastră ce mi s-a întâmplat mie în urmă cu șase ani? Și cum își permite să mă amenințe cu serviciul? Dacă m-aș apuca să dau și eu interviuri, ce-ar ieși?

Mona știa că asemenea lucruri nu sunt acceptate spre publicare. Părinții care în primele zile au reclamat crima și-au retras plângerea.

Câștigase fără să vrea stima domnului adjunct, care după această întâmplare o saluta foarte respectuos, ba și din mașină:

- A cui e mașina asta? Întreba ea un șofer să afle cine o salută.

- Cum, nu știi? A lui Urâtu de la Poliție.

Era urmașul lui Moțoc. Șeful executiv al mafiei din zonă. Întâmplarea o făcu să se retragă din nou de la ziar. Mai ales că se apropia campania electorală. Se gândea că vrând-nevrând va intra iar în mocirlă.

Ar fi vrut să profite cât mai mult de noul ei serviciu, să cunoască mai bine acele locuri frumoase și magice. Plecă să cutureiere un sat, să culeagă mure. Merse spre poala muntelui. Se opri la o tufă mare și începu să culeagă fructele ispititoare. Își făcu apariția un bărbat cu părul cărunt. Era obișnuită cu oamenii din zonă și nu-i era frică.

- Ce faci aici?

- Culeg mure; spuse ea simplu, crezând că țăranul acela o cunoaște.

- Nu vrei să te ajut? Spuse el zâmbind.

Mona se uită puțin încruntată, întrebându-se ce-ar vrea să spună și zise mai răspicat:

- Nu, mă descurc singură!

- Dar de unde ești? Parcă te cunosc... dar nu ești de-aici...

Mona râse:

- În sfârșit, aud și eu pe cineva că nu mă cunoaște...

- Ba cred că te cunosc dar nu știu de unde; zise el mai făcând un pas spre ea.

- Te rog să-ți vezi de treabă și să mă lași în pace! se răsti ea și îl îmbrânci când încerca să-și apropie mâna de ea.

Bărbatul se trase înapoi, schimbă tonul și continuă cuviincios. Mona începea să se gândească dacă nu apare și vreo muiere s-o tragă de păr. Văzând că bărbatul insistă, o luă repede din loc. Vedea că încă o urmărește și iuți pasul spre stație. Mai era până să plece autobuzul și era tare amărâtă de eșec. „Fir-ar să fie de mârlan! Mi-a stricat ziua!”. Nu mai îndrăzni să colinde prin zonă.

Școala Partidului

Nu știa mai nimic despre tainele partidului. Dar învăța de mică foarte ușor toate poeziile, era talentată, avea dicție bună, vorbea ușor despre politica timpului. În liceu începea să scrie, era preocupată de filozofie, estetică, teatru. A ocupat prin concurs un post la Biroul de informatică din fabrică și însușirile ei au fost repede apreciate de superiori. A fost primită în partid și promovată. După un an era secretar UTC la TESA. Ulterior a intrat la facultate spre stupefacția multora. Au concurat patru pe loc. Mulți dintre birocrăți se pregăteau pentru facultate sau își meditau copiii pentru asta. Din clasa ei, de la școala gimnazială, mai făceau doar trei fete studii de subinginer și unul din băieți era la agronomie. Din liceele de informatică, intrau toți, foarte rar era cineva cu motive serioase care renunța. Ascensiunea i-a fost destul de rapidă și un concurs de împrejurări avea să devină hotărâtor pentru viitorul imediat.

Într-o zi a fost căutată de secretarul UTC pe fabrică:

- Caută-mi pe cineva care se pregătește pentru drept. Trebuie să-l trimit la un concurs de istorie. Să fie la număr. Îl trimiți la mine.

După ce-a sondat prin birouri merse la secretar și-i zise că nu are pe cine să trimită.

- Atunci, ai să mergi tu!...

Se întâmpla că știa ceva istorie, participase la o olimpiadă națională și acum chiar avea curs la facultate de care colegii erau îngroziți, cum aveau să fie de toate științele sociale, invadate de materialismul științific și dialectic. După două etape, a fost selectată la un concurs organizat de televiziune. Prestația i-a adus mult succes și deschiderea palatului împărăției de partid. A fost propusă pentru curs de instruire de trei luni, la care râvnea

multă lume. Secretarul comitetului pe fabrică nu era încântat de ascensiunea ei, își vedea scaunul clătinat, dar nu-i putea sta împotriva.

Cursurile au debutat cu un studiu pe grupe, la sală în clădirea Școlii de Muzică astfel ca participanții să se cunoască. Se așeză lângă o fată și începură să povestească.

La prima oră cu diriginta grupei au avut seminar de filozofie. Discuția a fost deschisă inteligent de un băiat frumos și înalt care i se părea că seamănă cu Elvis. Îi atrase atenția. La sfârșit a vorbit și ea. Nu știa nimeni că e studentă. Și era singura din grupă. Instructoarea a întrebat despre asta, dar a tăcut. A doua zi aveau studiu liber, fără instructor, pentru noua lege a acordului global - ca nou mod de salarizare și un pretext de a reduce salariile. Băiatul acela frumos pe care l-a remarcat s-a mutat în fața ei, în prima bancă unde cu o zi înainte se așezase numai un coleg. Stătea cumva întins pe spate, lipit de masa ei, ciudat de aproape și uneori bănuia că ar trage cu urechea. Mai bănuia pe cineva că ar trage cu urechea, la banca din spate. Așa că vorbea încet cu fata de lângă ea. Vedea cum băiatul din față se întoarce uneori către ea se foiește și se apleacă sub bancă. Adică îi examina picioarele după cum avea să afle mai târziu. Nu era înaltă, nici cochetă și nu purta rochii mai scurte de jumătatea genunchiului, dar știa că picioarele ei stârnesc interesul bărbaților. După multe ore trecute în acest fel, când Mona îi împărtășea colegei de bancă experiențele fabuloase petrecute în culisele de la concursurile cu televiziunea, tânărul se întoarce brusc și începu să discute cu ea de parcă s-ar fi cunoscut de când lumea:

- Am fost și eu la concursul ăsta de la televiziune. Și la noi a fost aranjat, unul dintre organizatori este din Suceava, a aranjat să câștige ei...

Înainte de a se ține concursul, o echipă a televiziunii venea să pregătească emisiunea. Activiștii alergau pe la IAS-uri și fabrici să facă rost de cadouri. Păstrăv de la Prejmer, flori de la Codlea, brânză în coajă de brad, țuică, slănină, stofe de la Carpatex. A avut ocazia astfel să stea mai mult prin București, să vadă muzee, personaje care apăreau pe ecranul televizorului și să fie și ea machiată în aceleași oglinzi și scaune ca și ele.

Au descoperit că aveau experiențe comune, vorbeau mult, și o invita mereu la plimbare sau la dans. Nu se lăsa cucerită ușor și deși era curtată de mulți băieți avea la activ vreo două aventuri fără importanță. Nu simțea nimic, dragostea i se părea o prostie inventată de oameni și dezamăgirea primelor cuceriri o făceau să creadă că bărbații nu au ce căuta în viața ei. Nu știa că iubirea era un dar pe care îl dă Dumnezeu. Câte un strop și din când în când... Despre El știa și mai puțin decât despre Partid.

Colegii au început să facă haz mai ales pe seama lui George, apoi după vreo lună îl compătimeau toți. Deși nu o lăsa să-i scape din ochi și era aproape tot timpul cu ea, totul părea zadarnic.

- Nu știi cum poți să rezisti atât. Dacă mai aud multe declarații ca astea, mă îndrăgostesc eu de el, îi zise colega de bancă.

- De ce nu vrei să te împrietenești cu el dacă te iubește în halul ăsta! O întrebau altele.

Povestea începea să fie urmărită și de cursanții din celelalte grupe. Într-una din zile au avut o dezbatere de învățământ politico-ideologic. La cursuri erau în jur de o sută de tineri din activul UTC, din județele de sud, motiv pentru care li se spunea „sudiști”. Erau împărțiți în patru grupe conduse de câte un instructor cu titulatura de diriginte. Stăteau la un cămin special destinat acestui scop, unde trecerea de la bărbați la femei și invers nu era deloc grea. Tot acolo locuiau și cursanții „bătrâni”, de la partid, unii la curs de un an. Cei din oraș, cum era și ea, nu au fost obligați să stea la căminul partidului.

La primele ore de seminar când se striga catalogul în grupa lor, toți profesorii se opreau la numele băiatului de la banca din spate, ce i se părea a trage cu urechea :

- Iată aici un nume de mare general! Spuse profesorul numindu-l. A fost un general mare care a reconstruit Bucureștiul.

- Bunicul meu, spuse cu mândrie cursantul.

- Mare om a fost, continuă profesorul. Erau în București niște străzi pline de maghernițe. Într-o noapte generalul le-a ras cu tancul de pe fața pământului. S-au făcut în locul lor blocuri și s-au dat locuințe la oamenii muncii.

Marele nepot, avea să etaleze o extraordinară elocință cu ocazia dezbaterii. A venit cu niște reviste interesante din care arăta cum se dovedește originea omului din maimuță și cum manipulează religia și Vaticanul, politica înarmărilor. Avea o mare siguranță a discursului. Mona i-a cerut să vadă acele reviste, nepotul însă s-a eschivat. Așa cum s-a eschivat și atunci când erau înnebuniți de nenorocirea de la Cernobîl, despre care nu aveau voie să vorbească.

Avea de amânat medical anul de facultate. A refuzat să se interneze la neuropsihiatrie de teamă unor posibile consecințe și s-a tratat la Policlinica cu plată. Pentru operația de amigdale nu avea un număr suficient de zile de concediu medical, anul era total compromis. Era stresată și acest lucru a fost observat de colegi. Unii obișnuiau să „chiulească” și s-a gândit că dacă o să lipsească și ea o zi, nu se face gaură în cer. Ceru ajutorul unei activiste de la Comitetul județean UTC să-i pună o „pilă”, să intervină la decanul facultății. Dotată cu un imens buchet de garoafe cum nu prea văzuse, ceva cărți și cafea, domnișoara din elita eșalonului secund al puterii, intră la decan. După câteva minute a fost chemată:

- Păi, nu văd nici o problemă... Pentru două chestiuni serioase de sănătate, mi se pare normal...

Nu-i venea să creadă că problema care o chinuia atât, a fost rezolvată așa de simplu, în câteva minute. Reversul medaliei a fost că a doua zi la curs, a fost chemată la interogatoriu. I-a explicat dirigintei de ce a lipsit:

- Cum? Ești studentă?! De ce nu ai spus?

Invocă motivele medicale.

- ...Oricum, meriți apreciată...E un lucru cu adevărat valoros! Mă bucur că am aflat! Bine, am să găsec eu o scuză...

Ceva asemănător i-a spus și doamna secretară de partid pe TESA care nu avea nume românesc, atunci când intrase la facultate.

- Asta e cu adevărat valoros. Politica nu înseamnă nimic...

O lăuda uneori pentru felul în care știa să redacteze materialele acesta fiind un motiv foarte serios de a fi promovată în ierarhia de tineret și de partid.

- Vasăzică, ești studentă! Exclamă George entuziast. Știam eu că ești deșteaptă!

Printre cursanți se afla și un băiat voinic cu o alură sportivă, înalt din delegația capitalei, care a fost desemnat drept responsabil pentru tot cursul. Într-una din zile îi spuse:

- De ce nu ceri ajutor? Mama mea e secretară la Universitate...

Rămase surprinsă de întrebare. Auzise comentarii ciudate despre el, că stă cu „urechea la perete”.

Ea și George erau considerați cei mai inteligenți cursanți, o pereche perfectă. Toate fetele îi înșirau calitățile parcă îl râvneau, ei nu-i păsa. Nu era vreun subiect mai dezbătut. Iar el furniza mereu un motiv.

Își sărbătorise ziua de naștere fără a-i spune ceva. După petrecerea avută cu colegele de la căminul fabricii și prietenii, colegii, după ce a dansat toată noaptea se simțea obosită. În drum spre curs rupse o ramură mică de tei înflorit, cum obișnuia să facă în fiecare an, de ziua ei. Se născuse de Rusalii. George îi puse pe masă câteva versuri și începu să-i cânte un refren cu „ce parfum di tei” din Chirița, lucru ce o amuză foarte tare.

Într-o zi, când s-a întors să se îndrepte spre bancă a dat peste fața lui aplecată pe a ei, cu ochii lui în ochii ei.

- Eu o să te fac femeie! Spuse pe un ton apăsător, arzător, zâmbind. Tu nu ai iubit niciodată un bărbat!

Se simțea desigur stânjenită. Colegii care au putut urmări cum George îi pregătea scena, se uitau aproape la fel de uimiți, surprinși. Aproape toți aveau pereche, din primele zile, chiar căsătoriți fiind. Dar desigur, nu le-ar fi trecut prin minte să cucerească vreo fată în acest mod.

- Cu tine aș împlini politica demografică a partidului! Vedea-te-aș la maternitate!
O cascadă de râsete a umplut aerul sălii de curs și comentariile au luat avânt.

- Am să te iau într-o zi cu forța și te duc în brațe până în centrul orașului!

Fiecare gest al ei era urmărit și raportat lui George. A început să se teamă de el, căuta acum tot felul de metode de a nu sta în calea lui, dar erau zadarnice. O căuta pauza întreagă până o găsea peste tot, afla totul despre ea.

Într-o pauză la sala mare de cursuri, era la o țigară cu doi băieți.

- Nu știi ce are colegul meu de cameră. E nebun. A slăbit ca un ogar! Nu mă lasă să dorm. Scrie poezii. E disperat!...

Nu sesiza săgeata ațintită a subiectului pus în discuție.

- Cu cine stai? Întrebă celălalt băiat.

- Cu George!

Tresări. Era un mesaj pentru ea. Își stinse țigara și plecă. Se așeză tăcută pe scaunul ei și i se părea că orice vorbă ce i se spune are un conținut disimulat.

.....

Într-o pauză, ferindu-se de George, Mona căuta un loc mai puțin aglomerat și urcă scările spre un mic spațiu verde cu arbuști și flori aflat în curtea clădirii. Îl întâlni acolo pe secretarul de partid al fabricii care se afla la curs de un an la PCR. Aștepta de mult un moment prielnic să-l tragă de limbă. Succesele ei la concursuri și faptul că era în anul al treilea la facultate i-au adus mult câștig de imagine în fața conducerii și a tovarășului secretar. După ce discutară câteva minute despre viața la cursuri și alte lucruri puțin importante, întinse arcul și trimise săgeata:

- Domnule Purdea, de mult am vrut să știu cărui fapt s-a datorat acea sesizare de la județ despre comportarea mea imorală?

- Aa, fii liniștită...Ce-ți mai pasă?...A fost treaba aia cu Țugui, că te-a luat gura pe dinainte!...Nu te mai gândi la ea...

Țugui?! Cum de nu și-a dat seama?

Nu era încă intrată la facultate și activa ca agent teatral, vânzând bilete pentru spectacole în fabrică. A primit recomandare de la secretarul UTC și a încheiat un contract cu impresarul teatrului. Avea intrarea asigurată la orice spectacol și căuta să profite din plin de acest lucru. Văzuse mai toți marii actori din capitală jucând pe scena brașoveană, și mai ales vedetele de operă și operetă. Când era mică asculta la radio muzică simfonică și concerte, opere și îl adora pe Iosif Sava cu vocea lui de excepție. Apoi la liceul din Iași avea abonament la operă și la teatru. Acolo rămase uimită când s-a dus la primul spectacol, în clădirea aceea atât de fastuoasă unde erau doamne cu rochii lungi și evantai, bărbați în frac, parcă era o altă lume, din cărți. La Brașov s-a văzut puțin descumpănită și dezamăgită. Nu mai erau rochii lungi, fracuri...ci blugi, tricouri. Dar pe scenă aceeași lume fascinantă și mulți dintre interpreți, de cea mai înaltă clasă. Trecuse aproape un an de când se ocupa de acest lucru. O dată sau de două ori pe săptămână mergea cu prietenii în Poiană, la discotecă și aducea câte un cartuș de țigări BT pentru șeful de birou. Într-o zi a fost chemată la Comitetul UTC. Biroul era plin cu vreo cincisprezece tineri din comitet. A venit și Purdea:

- Tovarăși, am fost sesizat de la Comitetul Județean de partid că o tovarășă dintre dumneavoastră, secretară de organizație UTC, membră de partid are un comportament

imoral fiind văzută în anturaje imorale, la Teatrul Dramatic și în Poiana Brașov. Vă rog să o puneți în discuție și să fie sancționată...

Colegii de comitet nu au spus nimic împotriva ei, dar în situația dată nu aveau de ales, i-au retras recomandarea de agent teatral. Mai multe persoane i-au sugerat că nu pentru ce-a făcut ci pentru că spune ce nu trebuie și s-a întâmplat acest lucru. Dar ea suferea cumplit și se gândea la bancurile pe care nu le zicea numai ea sau poate a fost văzută în vreo postură nepotrivită cu vreun băiat? Dar cine putea să o reclame la județ? Cine să o cunoască acolo? Acum după patru ani de la acea întâmplare afla adevărul. Țugui, șeful de cadre al fabricii și președintele de sindicat! Cum de nu se gândise la asta?!

Venise în biroul lor o programatoare nouă, nepoată a șefului de cadre. Într-o zi se deschise ora de bârfă și din întâmplare erau toți adunați. Se dăduseră locuințele:

- Soră-mea iar n-a primit apartament. I-a tăiat Toleanu de pe listă!

- Apăi, ăla așa îi. Când era inginer șef parcă nu avea altă problemă decât să deschidă ușa de două-trei ori pe zi să vadă dacă lucrez, spuse dactilografa.

- Atât o fi învățat și el la facultatea muncitorească. Toată lumea zice c-a pus fabrica pe butuci, adăuga Mona.

- Ce vrei să spui? Că cei cu facultatea muncitorească sunt proști? Întreba nepoata șefului de cadre.

După ce epuizară subiectul, la plecare dactilografa a ieșit după ea:

- Să vezi că dracu ne-o pus să dăm la moară! Toleanu se însoară cu o mătușă de-a ei cu vilă în Poiană și unchiu-său Țugui are tot facultate muncitorească...

Mona pufni în răs. Se gândea că nepoata lui Țugui n-ar fi atât de proastă să toarne discuția, dar se înșela. După vreo două săptămâni, Toată lumea era chemată la secretarul de partid. Cineva i-a șoptit să nu recunoască nimic. A spus că nu-și amintește ce s-a discutat. La fel au făcut ceilalți afară de dactilografă care și-a recunoscut vina și de nepoată care după ce a terminat foaia pe față și verso a mai cerut una. După anchetă Mona i-a zis:

- Îți dai seama ce-ai făcut? Nici dracu n-o să mai schimbe o vorbă cu tine!

- Știu...spuse ea încet, pe un ton moale.

Povestea secretarului și a președintelui de sindicat veniți în fabrică în teniși, copii săraci de la țară și urcând apoi treptele partidului era șușotită de multe ori. Despre secretar aflase că îi plăceau fetele și la schimbul doi, când pavilionul de birouri era aproape pustiu, la partid se trăgeau chefuri pe cinste. Fetele erau îmbătate bine și supuse la toate orgiile posibile. Fiind și maestru, navetistele de la țară aduceau la biroul secretarului sacoșe cu alimente și zarzavaturi. Majoritatea maștrilor aveau parte chiar dacă cartea era mai puțină. Și Mona avea să se întrebe des care ar fi partea celor cu carte, după cum spune proverbul.

Noile succese, aveau să aștearnă uitarea peste acele întâmplări și își continua ascensiunea. Toată lumea considera gestul nepoatei o gafă de proporții. După vreun an, nepoata și-a cerut scuze și i-a dat cadou o carte – „Fausta” de Goethe și nu după mult timp a plecat în Germania la o rudă, unde a și rămas. O primise chiar încântată, ea cumpăra mereu cărți când se aduceau în fabrică. Învățase acum rostul reclamațiilor la partid și avea să-i folosească să se apere în câteva împrejurări importante. Devenise colegă și prietenă cu nora lui Țugui, o anticomunistă convinsă, o fată cu mult bun simț și educată. Peste ani, fiind însărcinată avea să primească trusoul fetei ei – nepoțica lui Țugui. Erau lucruri deosebite, unele săsești pe care Mona nu le-ar fi găsit chiar dacă se schimbaseră regimul; și le-a dat și ea unei kolege când nu le-a mai folosit.

.....

Într-una din zile îi spuse cumva în glumă lui George:

- Bine că mergeți la bere toată ziua și pe mine nu mă luați...

Mersul la bere cu colegii îl învățase la facultate. Și cei de la curs mergeau, dar ea, nefiind și la cămin cu cursanții nu mergea cu ei.

Când s-au terminat orele căuta să dispară cât mai repede ca nu cumva s-o urmărească. Ajungând la colțul clădirii s-a trezit față-n față cu el.

- Mi-ai reproșat că nu te-am luat și pe tine la bere! Vreau să-mi corectez greșeala... îi spuse zâmbind, parcă biruitor. De data asta nu scapi! Chiar dacă voi sări prânzul...

O luă de mână. Atingerea lui o tulbura. Povestea cu haz în fiecare zi colegelor din căminul de nefamiliști al fabricii, ce declarații de dragoste i s-au mai făcut, și acum se simțea încolțită precum o pradă. Vedea cum căuta mereu atingerea ei chiar cu un deget, cu umărul, parcă o mirosea, o adulmeca. Cultura, educația lui o fascina. Niciodată nu vorbise cu cineva la un nivel atât de spiritual. O purta fermecător de la o poveste la alta, putea aborda orice subiect și chiar îi părea că o domină. Și i se părea că plutește undeva în ținuturi necunoscute, uită noțiunea timpului sau locul în care se află.

A doua zi a invitat-o la film:

- Știu că vrei să vezi filmul ăsta. Am luat bilete.

Se ducea foarte rar la filme, prefera teatrul, dar acum o interesa pentru că se discuta destul de mult despre el. Își dădea seama că acest băiat o completează perfect. S-a făcut noapte și simțea că se întâmplă ceva cu ea. Auzea respirația lui fierbinte. Îi era teamă de ce ar urma. A ajuns aproape de poarta căminului. George ar fi vrut să se apropie de ea, dar s-a desprins brusc și a fugit! Intră în cameră și s-a aruncat pe pat plângând. Nu înțelegea ce se petrece cu ea, îi era teamă de simțămintele neștiute ce puneau stăpânire pe viața ei.

Fetele râdeau. Până atunci o întrebau:

- Chiar n-ai de gând să te îndrăgostești odată?

Mona era în stare să fie oricând atracția unei petreceri, băieții roiau pe lângă ea, glumea, dansa cu ei, dar dispărea ca o pisică, cocheta puțin cu altcineva dacă i se părea că vreunul se apropie mai mult de ea. Și uneori i se părea că, cu cât se ferește mai mult de băieți, cu atât parcă se împulzesc mai mult.

- Se îndrăgostește Mona noastră!

A doua zi s-au întâlnit seara, în oraș. Avea de data asta o ținută puțin diferită, studiată poate fără să vrea, față de cea de la cursuri și lui nu-i scăpa nimic:

- Știam că ești frumoasă! i-a zis luând-o de mână și pătrunzând-o prin lentilele groase ale ochelarilor, de parcă o vedea prima dată.

Când a condus-o, ar fi vrut iar să fugă, dar de data asta o strânse puternic în brațele lui:

- A mea ești! îi șopti fierbinte la ureche făcând-o captivă în brațele lui puternice ce o strângeau ca un șarpe și ea nu a mai fost în stare să opună nici o rezistență... Precum o lumânare la foc, se topi în căldura șoptelor lui fierbinți, fiorii trupului lui treceau într-al ei fără să se poată împotrivi cât de puțin și își lăsa buzele strivite încet odată cu toată ființa.

Romanul lor de dragoste nu se încadra deloc în politica cursului. Pe măsură ce se umpleau filele, atrăgeau și atenția tuturor ochilor - atât a cursanților cât și a instructorilor. Șeful cursului, un tip cu o figură de proletar scăpătat, pusese ochii pe ei.

Habar n-avea că o bună parte din colegii de curs erau veniți să-i urmărească pe ceilalți. Dar simțea că nu e bine nici să iasă în evidență să nu atragă invidii, cum i se întâmpla de obicei - lucru imposibil pentru ea acum, nici să nu rămână la coadă și să plece și cu notă mare de la curs. La începutul cursului, la filozofie, un profesor ce părea să vină din alte ape decât ceilalți le spuse pe un ton grav:

- Tovarășii cursanți, aseară la Paris, a încetat din viață filozoful și scriitorul de origine română Mircea Eliade...

Mona scăpă instantaneu un suspin:

- Ooh!

Toți ochii se îndreptară spre ea mirați. Pasionată de filozofie, era unul din idolii ei și se întreba dacă în afară de George mai știa cineva despre Eliade.

Cărțile lui, erau greu de găsit, însă a apucat să citească câteva. A urmărit mult timp „Istoria Religiilor”, dar n-a găsit-o. Oricum, descoperise filozofia orientală și se simțea fascinată de ea.

La cursul de istorie, tinerii erau încântați de modul de predare al profesorului și uneori aplaudau.

- Dragii mei, v-aș ruga să nu mai aplaudați că atrag invidia colegilor. M-au întrebat ce vă spun de mă aplaudați și am zis „îi gâdil la creier!”. Remarca a fost întâmpinată din nou cu aplauze și sfârșitul orei la fel.

Au ajuns și la colectivizarea agriculturii.

- Tovarăși, să știți că acest lucru nu s-a făcut ușor...

- Cu japca! a strigat cineva.

- Cu pumnul! se auzi un alt glas.

În câteva clipe strategia colectivizării era demascată spontan. „Cu lanțuri”, „la pârnaie” „cu biciul” „cu pușca”. Profesorul speriat și derutat, roșu ca un rac strigă disperat și scurt:

- Tăcere!!!

După o clipă de liniște reveni:

- Cine a început?!... Să se ridice în picioare!

Nu s-a ridicat nimeni, dar Mona presimțea că e vorba de George. Avea 24 de ani și ea nu auzise niciodată de astfel de lucruri. „Numai el poate fi!...” gândea ea uitându-se atent spre partea opusă a sălii. În tăcerea aceea grea privirile lor se întâlneau și timpul se dilata copleșit de frică, disperare, iubire...

- S-au făcut și greșeli... reluă profesorul pe un ton moale.

Monei i se părea cunoscută această propoziție.

Profesorul a devenit mai circumspect, mai aspru și nu s-a mai întâmplat vreun alt incident de acest fel.

După ce o cucerii precum o cetate, l-a întrebat pe George dacă el a fost la originea incidentului și a confirmat.

- Cum de nu te-au demascat ceilalți?

- Am spus că dacă ies de la răcoare, îi tai! Mă cam temeam de nepotul generalului, dar norocul meu a fost că m-am împrietenit cu el.

- Dar tu de unde știi lucrurile astea?

Mona afla pentru prima dată multe din tainele PCR. Treptat avea să priceapă ce însemnau unele vorbe „din popor”, cum ar fi fost „puțini am fost, mulți am rămas”, „noi ne facem că muncim, ei se fac că ne plătesc”, cele zece porunci proletare și altele. La fel cum nu prea înțelegea de ce o colegă de birou nemțoaică purta corespondență codificată cu rudele din Germania spunând că pe maică-sa o doare burta ca să le trimită cafea.

Aveau seminar. Profesorul asculta o „sudistă” care încerca să învețe pe dinafară, neavând capacitatea de a pricepe cum stau lucrurile și făcea numai gafe. Noțiunile erau aproape abstracte, utopice. Nu era simplu să le pătrunzi. Profesorul plictisit și enervat poate de nepriceperea ei îi puse întrebarea de genul:

- Era un câine mort pe trotuar și nimeni nu voia să-l ia. De ce?

- Nu era eficient, a răspuns fata.

O cascadă de râsete a umplut atmosfera sălii. Termenul de „eficient” era în mare vogă, se dezbăteau ore în șir peste tot. Dar, la urmă a răs „sudista” care a avut grijă să se...”pună bine” cu profesorul și să termine cu diplomă de onoare și cu media zece. Și nu a fost singura „tufă” premiată. Mona, bine pregătită și ...atotștiutoare, primi nouă la acea disciplină și a suferit cumplit simțindu-se nedreptățită și umilită. Diriginta, o femeie cu bun simț îi spuse:

- Nu mai plânge pentru un fleac! Ești studentă și pe lângă facultate, asta e un rahat! Nu știi cum se dau notele?

Desigur, aflate că o parte din instructori aveau și ideologii... „intime” cu unele cursante. O față frumoasă, puțin grăsuță, cu un păr creț, lung și roșcat, cu ochii mari și o privire tâmpă era se zice partea „leului”, a instructorului șef de curs.

Nu prea știa de ce se ia mereu de ea acel șef de curs. I se părea că ar căuta parcă să o umilească. I se părea că vede în ochii lui ură și simțea din nou teamă. Cât despre George, era pur și simplu în război. O dată i-a luat chiar caietul de curs, l-ar fi pus în dificultate pentru examen. Dar a avut noroc că i-au luat ceilalți profesori apărarea, în special profesoarele și i l-a dat înapoi. Nu era dată când șeful venea în sală, la studiu, să nu găsească un motiv de a se agăța de el.

- Vă rog să mă scuzați, dar nu văd nimic grav, nu înțeleg ce vă supără...spuse George într-un mod mai mult indiferent, dar foarte ferm.

- Inteligența pe care o observ la dumneata, nu-ți va fi de ajutor!, i-a răspuns instructorul pe un ton ce suna ca o amenințare.

Cam așa stăteau lucrurile când s-a anunțat excursie de documentare în zona Făgăraș cu cazare la Sâmbăta de Sus. Tinerii au fost duși să viziteze o fabrică, cetatea, o herghelie de cai și mânăstirea. Ultima era chiar interesantă, nu a mai văzut alta în viața ei. Au văzut călugări lucrând, apoi s-au oprit la o mică biserică, cu pereți murdari, despuiați, ctitorie a marelui domnitor. Spre seară șeful de curs era aproape beat, ochii îi străluceau, și din când în când își săruta libidinos ispita. Marele nepot, bucureșteanul și nu numai ei, nu lăsau să scape asemenea ocazii de a poza. Cina a fost servită foarte târziu spre miezul nopții, după ce cursanții au stat vreo trei ore cu ochii în farfuriile goale, salatele fiind mâncate de mult. S-a aflat că șeful și încă un instructor a făcut o deplasare anterioară cu o săptămână înainte pentru a pregăti cazarea, dar și atunci s-a îmbătat și s-a întors la jumătatea drumului. Personalul popasului, habar nu avea că are de pregătit mâncare pentru o sută de persoane.

După ce au mâncat, într-un târziu, li s-a comunicat că fetele vor pleca să fie cazate la han. Huiduieli, strigăte, fluierături, înjurături...

- Ce bă! Dacă tu nu mai poți, nu mai putem nici noi?

- Nu, asta nu se poate! Era ultima mea speranță! exclamă disperat George.

- Ești bărbat bă, sau ce naiba... și alte strigăte se auzeau de la băieți, iar unele într-un limbaj cu mult diferit de cel politic.

S-au spus multe dar în cele din urmă inevitabilul avea loc. Masculii trebuiau să-și refuleze instinctele și să se despartă de subiectul lor. George o strânse la piept aproape plângând. Un fond sonor de voci de „eei”, „oo” sau „așa da” începu să-i acompanieze. Își săruta cu pasiune iubita abandonată în brațele lui și colegii după atâta așteptare a împlinirii romanului, cereau bis. Urcară toți în mașină, dar ei stăteau încă lipiți unul de altul. Până la urmă George acceptă cruda realitate. Mona se temea că visul se va sfârși repede și nu știa încă ce e bine să se întâmple și ce nu. Nu știa dacă fericirea aceea este ceva real sau ceva închipuit. Pe drum, în autocar au început să apară de sub scaune „jumătățile” – șmecherași, delacioniști și descurecăriți – mult mai avizați în secretele de partid - în timp ce George dădea spectacol de îndrăgostit în fața autocarului, se strecurau nevăzuți în mașină. Fericirea carnală a șefului și alte jumătăți ispitoare și dorite au rămas ascunse prin tufișurile popasului unde au rămas băieții. Mona avu surpriza să mai fie cazată și singură, ceea ce a dus la paroxism disperarea lui George și scoase un adevărat urlet, când se trezi din visare la cruda realitate. Băieții sosiră cu al doilea autocar la han.

- Nuu!... Nu se poate!...Ce idiot am putut să fiu! Striga furios. Ce prost! Ce dobitoc!

- Ești blestemat bă!... Îl consola un coleg, iar tachinările ușor hazlii începură.

George nu voia să-și umilească iubita ducând-o în cămin. Nu i-ar fi fost prea greu, poate mai greu să o convingă pe ea. Era iubit pentru rafinament și un fel de aristocrație

disimulată. Ar fi dat la drept unde concurența era mare. Suferea de strabism accentuat și nu putea învăța pentru facultate. Poate din acest motiv celelalte simțuri, mai ales auzul, le avea foarte dezvoltate. Fața frumoasă, cu o frunte înaltă și buze de Elvis... El anima, dădea importanță, culoare, umplea spațiul cu un farmec deosebit. El era prietenul tuturor. În prima săptămână de curs bătuse la șah pe toți care au dorit să-și măsoare meșteșugul jocului. Părinții- mama artistă, tatăl inginer agronom îl susțineau să-și găsească un rost și așa a ajuns ca o pată de culoare în atmosfera proletară a cursului. În cele din urmă cu puțin înainte de sfârșitul cursului, a petrecut o noapte cu Mona așa cum visa, undeva în oraș, desăvârșindu-și opera lui de cunoaștere în cele mai mici amănunte...

- Ce minunată ești!... Ce perfectă!..șoptea el îngropând-o cu sărutări și frământându-i trupul de parcă ar fi vrut să o remodeleze din lut ca pe o statuie.

- Doamne, ce crudă ai fost cu mine! Cât timp mi-a trebuit! Cum de nu te-ai măritat tu? Ce bine că te-am întâlnit...Frumoasă ești, deșteaptă, ai un trup minunat...

„...harnică și dulce...” îi venea în minte amintindu-i parcă de una din poveștile cu Făt Frumos.

- Mare pacoste pe capul unui bărbat! Cine m-ar suporta? Răspunse ea fericită și pierdută în brațele lui ca printre stele.

Pierdut era și visul ce, odată cu zorii, avea să-și destrame vraja pentru totdeauna. Din rațiune, sau pentru a se răzbuna de lunga sa luptă cuceritoare, sau pentru că nu voia ca fericirea aceea să se sfârșească vreodată, fără nici o explicație George a dispărut. Mona a suferit cumplit. A păstrat în inima ei câțiva ani flacăra aprinsă până când îl reîntâlnește. Dar, nu mai era cel pe care îl știa. Poate nici ea nu mai era ca atunci. Dragostea lor aparținea altui timp. Nu știa dacă trăise cu adevărat fericirea aceea sau o citise prin cărți. Erau clipele acelea rupte din viața ei, sau din niște spații stelare îndepărtate? Devenise poate puțin mai femeie?!... Speranța pentru o jumătate ideală a murit pentru totdeauna. Orice declarații i-ar fi făcut un bărbat, oricât de înzestrat ar fi fost, nu mai putea să o cucerească. Cel mult să accepte o relație doar pentru a nu mai fi pândită și curtată de ceilalți. Nu vedea rostul bărbaților pe lume! Cu toată setea de a-și aduna în cap tainele ei, sărise peste lecțiile începutului, a tainelor vieții, a fructului oprit. Toate colegile surorile, prietenele sufereau cumplit, aveau o viață chinuită. Bărbaților le plăcea o viață cât mai ușoară, căutau de băut, se sustrăgeau de la muncă și voiau doar să profite. Bietele femei erau niște slave.

Cursul a ajutat-o să treacă ușor examenele la mai multe discipline, să obțină o garsonieră confort II, în cel mai ordinar cartier și ce era mai important, să afle adevărul despre marele partid. A căutat să se dea la fund și a făcut-o ușor, superiorii nu se mai înghesuiau să-i ofere funcții! Trei ani mai târziu, partidul avea să-și schimbe blana lui de maimuță. Nu și năravul!...

Zidurile strigau

Era în ultimul an de facultate la seral și lucra într-o întreprindere ca tehnician la biroul Secției Mecanice. Avea câțiva colegi simpatici: trei ingineri tineri și trăsniți care o jumuleau de pene pe o colegă aflată și ea la seral – o fată fără nimic special, dar cu un tată colonel pensionat, cu o vilă pe Valea Prahovei și care nu reușise la zi, ca ajutor de pontatoare. Tot ce făcea trebuia verificat... Băieții, mai ales unul mai poznaș, fiu de vechi boiernaș cu moșie, educat și celebru în aventuri mondene, ginere de avocat și bun inginer, găseau mereu motive să cocheteze cu ea. Încercau să o asalteze și pe Mona cu tot felul de

drăgălășii care nu erau pe gustul ei. Își aminti de o scenă dintr-o carte a lui Alberto Moravia. Așa că a „copt” o lecție acestui „tovarăș” cu sânge albastru.

Ca fată crescută printre băieți se lăsă puțin mângâiată pe sâni de colegul ei și când crezu că a venit momentul să acționeze, ridică brusce un genunchi...

- Auuu!...țipă el apucându-și „fericirea” cu mâinile amândouă.

Bărbatul căzu în genunchi ghemuit, cu fața transfigurată, schimonosită de durere, iar spectatorii au înmărmurit. După câteva clipe lungi de uimire și așteptare a început hazul și distracția specifică locului. De atunci nu mai aveau treabă cu ea. Dar, într-o zi de toamnă, a venit îmbrăcată cu o rochie cloș tricotată destul de lungă și largă. Fără să fi observat ceva, colegul umilit, destul de dibaci prinse cu un gest iute poala rochiei ridicând-o și cu cealaltă mână ajunse la ținta ceva mai dezgolită a rușinii pentru o clipă doar... Apoi tot cu o mișcare rapidă se îndepărtă în hazul general, pentru a nu fi prins de Mona. Știa că ar fi în stare să bată un bărbat! Așa își luase revanșa...

Își dorea de mult să lucreze în domeniul tehnic, să poată experimenta ceea ce învăța la facultate. La biroul TESA nu i se mai dădea de lucru, de când a fost bolnavă mai mult timp. Oficiul de calcul era acaparat de alții. Care mai de care din angajați și mai ales angajate, erau trimiși la cursuri de informatică, dar ea nu. Era mereu scoasă din listă. Nu prea înțelegea cum se poate ca ea care a fost angajată pe un asemenea post prin concurs chiar la înființarea biroului de informatică, la perforat cartele, nu avea acces la o perfecționare. Colegele ei se chinuiau mult să priceapă noțiunile și plăteau lucrările de examen. Apoi lucrau la fel ca înainte. Tot timpul se vorbea de restructurări și până la urmă a cerut să fie dată la secție ca muncitor. Pe postul ei era acum secretara directorului. I s-a oferit de lucru la biroul secției și în trei luni știa în cea mai mare parte problemele de acolo.

- Domnișoara e în stare să facă toate treburile biroului și să-i mai rămână timp; zise Alex. Se ocupa de reparații la mașini și documentele trebuiau vizate de Controlul Tehnic de Calitate, o chestiune absolut formală. Controlorul era un bătrânel cam sâsâit și... pofta și el ca toți muritorii! Se aranjau fel de fel de farse și se trezi că nu vrea să-i semneze hârtiile:

- Nu v'eam tsă tsemnez! Eu n-am văzut...

- Ce ...măsii, vrei să mă regulezi? N-ai decât să nu le semnezi! Îi strigă ea.

S-a plâns șefului și a zis că ea nu mai merge la controlor să-i semneze. După vreo două ore, șeful intra hohotind în birou cu trupa de bărbați făcând mare haz. Mona nu le prea dădea atenție, se obișnuise cu ei:

- L-ai înjurat pe Nea Fane?!

- Dacă și-a căutat-o?!...

Alte hohote de râs. Era subiectul zilei, de care se amuzară până la terminarea serviciului. Când treceau prin birou, reeditau isprava ei: „Ce... măsii! Vrei să mă...”

Farsele la serviciu se făceau peste tot mai ales între bărbați, atât la birouri cât și printre muncitori. Se spuneau multe bancuri. Când s-a trecut la orar de vară, circula o poezioară: „Ceașescu ce-ai făcut? –Ne-ai luat ora de...” la care Elena răspundea: „Gura, că vă iau și sula!”

Se bucura că aici putea să lucreze și la planșetă. Începea să facă primul proiect. Își întreba uneori colegii cum se fac anumite lucruri.

- Draga mea, eu nu sunt student, am terminat facultatea; zise Raul.

- Sorry. Eu n-am făcut proiecte; a fost replica lui Alex, a cărei mamă era secretară la Universitate.

Aproape tot programul, bărbații îl petreceau într-un birou alăturat unde jucau cărți sau se jucau la calculatorul primit de curând. Șef de secție adjunct, era un inginer mai bătrân, ungur care a lucrat mult timp în proiectare. S-a trezit că vine lângă ea la planșetă.

- Ei, cum merge?

- Habar n-am!

- Ai apăsător cam tare creionul. Liniile se fac ușor, abia să le vezi. Pe măsură ce înaintezi, conturezi piesele.

După ce discută cu șefu și-a dat seama că nu lucraseră cum trebuie. Deși avea viza profesorului, schimbă foaia și a refăcut desenul. Șeful aviză acum, dar la cursuri o aștepta o altă surpriză.

Grupa era împărțită în două și fiecare avea un profesor. Se întâmpla să mai lipsească, nu că ar fi voit. Ori avea închidere de lună la serviciu, ori trebuia să-și cumpere de mâncare pe la cozi, sau vată și detergent. Nu se mai găsea nimic în comerț, totul era pe sub mână, chiar lenjeria intimă, ciorapii erau foarte greu de găsit. În plus mai medita matematică și era și administrator de bloc. Altfel nu i-ar fi ajuns banii de cheltuielă. Orele de proiect se țineau la două săptămâni.

Când îi văzu pe „profi” Mona rămase „gură-cască”. Al doilea profesor, Petrică, o cunoștea bine și tocmai nu mai voia să-l mai salute. Noroc că nu e la semigrupa ei.

- Ce e Mona? Parfum, cărnați, bigudiuri? O întreba Petrică în timp ce se consulta cu colegii.

- O cunoști pe domnișoara? Întrebă celălalt profesor titular pentru curs.

Trebuia să tacă. Nu era locul să-i spună ce ar fi vrut. Era singura atitudine pe care o putea adopta. Și să-l ignore. I-a venit rândul pentru viză. Desfăcu cele două desene, și sigur că aspectul îngrijit era în discordanță cu lucrările colegilor. Petrică părea că-și schimbă expresia feței:

- Se descurcă bine copiii aștia... Pentru primul proiect e bine! O lăudă Petrică spre uimirea ei.

- De ce l-ai schimbat? Nu ți-am dat voie; spune Juleanu. Liniile astea nu sunt făcute de tine, ci de o mână de proiectant! Nu l-ai făcut tu!

- Nu d-le profesor! E mâna mea! Vă jur! Șeful meu m-a ajutat...

- Aaa, văd că nu vii pe la școală! Ai colegi buni!

Fetele în general nu erau bine privite de profesori. Colegele ei au fost toate întoarse să refacă lucrarea. Îi verifică calculele și simțea ceva amenințător asupra ei. Bifa rezultatele. În cele din urmă se agăță de două calcule și o puse să schimbe doi coeficienți. Practic valorile importante nu se schimbau și înțelese că i-a dat de lucru din orgoliu. A aflat că are ciudă pe fete, avea o moacă dizgrațioasă, se zicea că e homosexual și faptul că învăța singură, fără el, îl enervase de-a dreptul.

- La absențele tale... nu poți veni la examen!...

În pauză, stăteau aproape toți la o țigară schimbând o vorbă. Veni și Petrică.

- Ce faci Mona, mai vii pe la noi? Credeam că ești la Sorbona la Paris sau la Oxford!

Mona își stinse țigara și plecă scoțând limba discret și disprețuitor. Cărțile erau jucate și acum știa că avea de dus o muncă grea. Antipatia ținea de la examenul din vară unde Petrică avea obligația să-i pună „pilă” la un profesor de la catedra lui. Culmea a fost că a știut destul de bine la examen și totuși a picat, fără explicație. Mai mult de-atât a ajutat doi colegi care au trecut examenul. Un singur subiect din patru nu a știut, nu-și amintea niște figuri cu vectori. Credea că acesta de fapt i-a pus o contra-pilă și i-a periclitat foarte grav trecerea anului. În anul II, și-a pregătit colegii la programare acasă, la unii le-a făcut și programele la examen, trecuse prin ea aproape toată grupa, cum se întâmplase și în primul an la geometrie descriptivă. Ca și la serviciu, șmecherii și leneșii se strecurau și se lasau duși de cei viteji dar săraci. Se sudaseră destul de bine și făceau câte un chef cu domnul Petrică, unchiul unui coleg. Nepotul lui nu venea și nu a luat examenul. În vacanță Petrică a rugat-o să-l pregătească cu promisiunea că o va ajuta în anul următor.

Anul III era piatra de încercare. Erau trei profesori la care li se spunea „Triunghiul Bermudelor”. S-a nimerit ca numărul zbirilor să crească la patru. Când a picat examenul i-

a transmis lui Petrică printre altele că e „mârlan”. Rămâneai repetent foarte ușor și nu se putea repeta mai mult de un an. La al doilea se pierdea facultatea. Nu era voie să termini anul cu mai mult de trei restante în care intrau și proiecte și colocvii, laboratoare. Dacă studentul acumula treizeci de ore absențe primea MS – mustrarea scrisă, la încă zece era MSA adică cu avertisment care tăia dreptul la o reexaminare în sesiunea de toamnă. Zbirii erau renumiți pentru modul în care picau grupe întregi. Folclorul studenților era plin de bancuri pe această temă. Era o fabrică excelentă pentru motivări și concedii medicale cu care puteai amâna un examen fără să intre la categoria restante. Medicii erau foarte înțelegători cu necazurile studenților. O alta cale de a motiva absențe erau activitățile UTC, argument beton, nu putea fi contestat de nimeni.

Răcea foarte ușor și trei-patru zile făcea febră până peste 40 de grade, când avea chiar halucinații, o dureau rinichii și spatele. Într-una din aceste crize, o fată din camera căminului de nefamiliști avea grijă de ea. Deși era din oraș, Valerica era nevoită să stea la cămin pentru că nu se înțelegea cu mama ei vitregă. Era o foarte frumoasă brunetă cu ochii verzi, fascinanți, înaltă de o duioșie și o căldură rară. Se împrieteniseră și din când în când ieșeau împreună în oraș. Bărbații mai ales se uitau la ea lung.

- Cu asta să tot faci războiul!.. Zise un bărbat cărunt ce părea la vreo 60 de ani.

Fetele se amuzară grozav. Mona a fost avertizată de șeful Biroului de informatică și de secretarul de partid pe TESA să nu mai umble cu ea. Era revoltată și indignată.

Într-o seară de la începutul lui decembrie, învăța ca de obicei în bucătăria căminului. Era aproape de miezul nopții și începeau a sosi fetele de la schimbul II.

- Vreau să-ți dau o veste foarte proastă...; îi spuse una din ele. Vali... a avut un accident...

A suferit cumplit după moartea ei. Timp de o lună nu putea dormi. În cele din urmă intră într-o depresie puternică, dar nu-și dădea seama. La primul examen se trezi cu un gol absolut în creier. Dădu subiectul înapoi:

- Nu știu ce am. Am învățat mult și nu-mi amintesc absolut nimic.

Medicul fabricii îi prescria destul de des ampicilină. Nu știa că încalcă niște restricții în privința antibioticelor. Se cam îngărășase. După examen, la o răceală amigdalele s-au făcut albe precum hârtia. La vederea lor medicul și-a tras cu palma peste frunte îngrozit:

- Oo, Doamne! Asta e! De asta faci temperatură și te doare spatele!

A fost nevoită să amâne anul. Îl reluă, dar urma iar operație de apendicită și încă niște concursuri. Nu stătea strălucit. Apelase la Petrică să fie sigură că va trece. Cu foarte mare greutate a reușit să-și salveze anul.

Acum lui Petrică nu-i ajungea că i-a periclitat situația o dată, avea să o repete și în acest an.

S-a dus la un preot și l-a rugat să-i facă rugăciuni. Nici un examen nu a fost atât de bine pregătit. Când văzu subiectul, dintr-o dată parcă s-a pierdut și i se părea iar că nu știe nimic. De frică! Dar, parcă o voce din creier a început să-i dicteze. Din greșeală, uitase iarăși să scrie ceva... Dar nu avea cum să pice!

Când s-a dus pentru nota finală, își văzu foile înroșite de semne și o cuprinse iar frica.

În dreptul numelui ei vedea un șir de litere A, mari, roșii.

- Ai scris de 7,75 și ar trebui să-ți dau opt. Dar îți scad un punct pentru absențe; îi zise profesorul pe un ton ofuscat.

Mona răsufla ușurată și ar fi zburdat pe străzi de-ar fi putut. Încă un prag mare a fost trecut. Și pentru proiect primise notă mică:

- Cum vi se pare, își întrebă șeful după terminarea proiectului.

- Eu îți dau zece! Spuse zâmbind pe un ton mulțumit.

Desigur, la profesor lucrurile stăteau cu totul altfel. O hărțui cu mai multe întrebări:

- Dar astea ce-i cu ele?

- ...Capacele de rulmenți, spuse ea.

- De ce le-ai făcut? Eu nu ți-am cerut. Într-un proiect faci numai ce ți se cere!

I-ar fi răspuns că de frică a căutat să se întreacă pe sine, dar n-a îndrăznit. În cele din urmă îi spuse:

- Proiectul e bun pentru că ai colegi buni. Îți dau șapte!

În anul IV începeau nunțile. Cosmin se însură cu Dana studentă la Medicină în București. Se cunoșteau din liceu. Se întâmpla destul de rar ca un coleg să-și aducă mireasă din altă parte. De obicei erau fetele de la Mecanică Fină, Matematică, TCM. La ei la auto fetele erau excepții, fie preocupate de mașini cum era Mona, fie că nu intrau la MF. Din 50, erau doar cinci fete. Faptul că Dana era la Medicină, când venea să-și întâlnească soțul era un prilej foarte motivant pentru a se merge cu „gașca” la bere.

- Asta da, meserie, cu bani..., zice o fată.

- Asta da și facultate... cu 20 pe loc la admitere și cu ce este de învățat...

- E mai greu la voi, zice Dana. Când văd caietele lui Cosmin, mă ia groaza. Cum poți face calculele alea de 4-5 pagini? Medicina e jucărie față de voi. Și măcar e vorba de ceva uman, cap, mână picior, nu niște molecule virtuale de fier sau mai știu eu ce închipuiri...

- Mama mă tot îndemna să mă duc la sanitar, zicea Mona, dar eram gata să leșin când vedeam sânge sau cum se face o injecție. Am preferat informatică. Eu de la coada vacii m-am trezit printre odraslele de boși. Când erau ședințe cu părinții, veneau mașinile ca la ambasada americană. Care mai de care șefi de comune și județe, ingineri, profesori.

- O, vai bietele mele păpuși, câte injecții le-am împins cu acele de la mama...a zis Dana, a cărei mamă era asistentă.

- Eu am vrut să-l moștenesc pe taică-meu. E șofer de autobuz a zis Mona... Hai să vă spun o „șopârliță”.

Era semnalul că încep să discute despre ce s-a mai vorbit la „Europa Liberă” poreclit „șopârla”. De fapt i-ar fi plăcut să facă drept sau matematică dar nu erau aceste profile la seral în Brașov. Mai auzise că la drept e multă politică și era printre pușinii care reușeau s-o înțeleagă și să discute despre ea, dar nu de plăcere.

Duminica era ziua în care își rezolva toate problemele administrative dacă nu mergea la serviciu. Trebuia să meargă la vot. Atmosfera era foarte încordată. S-a retras din funcțiile de la UTC dar mai era încă în comitetele pe fabrică. La votările anterioare, șeful ei de la biroul de informatică a fost desemnat să facă parte dintr-o comisie. Când a venit la serviciu era „negru” la față și se vedea de la o poștă că e disperat. Până la urmă le-a șoptit că este îngrozit de ce era scris pe biletele de votare. Părea foarte înfricoșat. Peste mulți ani Mona îi înțelegea diperarea. Probabil că a fost prelucrat de „băieții buni”. Acum se afla la a doua falsă votare. A tăiat cele două nume de pe listă și a scris „Regele”, apoi s-a întors acasă unde avea multe de făcut. Seara o sună la ușă Laura, vecina de garsonieră:

- Ai aflat?

- Ce?

- N-ai fost în oraș, n-ai vorbit cu nimeni?

- Am fost la votare și m-am întors. Spune-mi!

- Mi-e frică...Tremur... A fost un scandal mare. Au ieșit „Steagu” și „Tractoru”. Au intrat la Partid. Au aruncat cu conserve, cârnați, portocale, banane, măsline; au dat foc la tabloul lui Ceaușescu, la steaguri...

A doua zi, la fabrică, domnea liniștea, tăcerea, aleile dintre secții păreau pustii. La prima oră au început a suna telefoanele. Ședință cu tot activul de partid.

Poznașii din birou vorbeau codificat. Colegul de sânge albastru lucra la planșetă și începu să imite un discurs pe un ton ce chipurile se voia discret:

- Stimați tovarăși! În orașul nostru s-a întâmplat ceva grav. Un grup de huligani și răufăcători au tulburat ordinea și liniștea în orașul nostru!...

Mona se duse și ea la ședință. Nimeni nu s-a înscris la cuvânt. În cele din urmă luă cuvântul un tehnician de proiectare care vorbea la toate ședințele. Întoarsă în birou îl întrebă pe prezicător:

- De unde ai știut frazele astea?

Colegul zâmbi și ocoli răspunsul, dar din ziua aceea Mona nu l-ar mai fi catalogat drept un ușuratic, un pezevenghi. Ceva se schimbase. Deși acum știa multe despre dedesubturile comuniste, credea că aproape toți oamenii simt la fel apăsarea aceea, acum i se părea că în spatele fiecăruia, ar putea fi altceva, ceva ce nu-și putea închipui.

La facultate nu era țipenie și s-a anunțat suspendarea orelor. Geamurile erau inscripționate cu lozinci scrise cu degetul, adică „grafică digitală!”, „Jos Ceaușescu!”, „Jos Elena”, „Solidaritate!”, „Unitate”. Probabil au fost scrise de cei de la zi. S-a aflat că doi studenți de la „Memorandum” au încercat să provoace o mobilizare și au fost imediat arestați. Orașul era plin de milițieni cu câini, veștile cele mai groaznice se șușoteau. Se spunea că se dau pe cartelă doi „curcani” de căciulă la rație, adică doi milițieni pe cap de brașovean. Era o aluzie la rația de carne de un kilogram la trei sărbători mari dintr-un an: de 23 August, 1 Mai și Anul Nou. Și că toți brașovenii puteau vorbi direct cu Nicolae Ceaușescu la telefonul 15.11.87. Dincolo de hazul tragi-comic ce înveselea viața absurdă de zi cu zi, orașul era înspăimântat, oamenii îndurerăți, pădurile răscolite cu câini. După câteva zile, venind de la cursuri, seara, doi milițieni o „arestaseră”, au dus-o la un birou de transport în comun. I-au răsturnat geanta, au căutat în toate buzunarele. Au făcut un proces verbal de contravenție pentru trecere nepermisă. Mona a refuzat să semneze și nu i-a mai redat buletinul. Tovarășu „Gradu” a început să strige la ea. Își aminti formula magică:

- Cum vă permiteți? Sunteți membru de partid?

Tovarășu Gradu se întunecă și începu să strige mai tare, aruncându-i tot felul de ocări și geanta pe jos.

- Ieși afară jigodie de studentă! Îi zise în cele din urmă.

Dimineața se duse la secretarul UTC i-a povestit ce s-a întâmplat și a spus că reclamă abuz.

- Stai cuminte că vorbesc cu Cristian.

Îi dădu telefon. Era ofițerul secretar UTC de la miliție. Se întâlneau la instruire. În jurul prânzului Jan îi aduse buletinul și evenimentul a fost dat uitării cumva. Ținea acasă un jurnal în care îi era frică să consemneze lucruri importante. Scandalurile politice erau tot mai multe. Pe frontispiciul stadionului într-o noapte a fost scrisă cu vopsea o lozincă ostilă foarte mare. De obicei se scria „Jos Nicu”, „Jos Elena”, „Jos dictatura”. A putut fi văzută la prima oră de mii de călători navetiști din trenurile ce veneau dinspre Făgăraș. Până spre orele amiezii au fost aduși muncitori, care se urcau pe schele să vopsească peste inscripție. Altă dată, dimineața când a mers la serviciu a văzut geamurile și pereții alimentarei din cartier, pictate cu lozinci. Revolta plutea în aer. Își făcu un carnețel mic cu coperte roz în care scria instruire UTC și chiar ceva fraze, date. În agenda de la serviciu printre paragrafe erau mici însemnări din evenimentele ostile partidului. După două săptămâni, studenții seraliști din fabrică au fost chemați să dea test de protecția muncii, la care tehnicianul responsabil nu s-a sfiit să spună că e test grafologic. Era terorizat că se apropie demolatul de casa făcută de el.

Într-o zi au fost chemați la Teatrul Dramatic să-l primească pe Nicu Ceaușescu. Mona era cunoscută de la concursurile televizate, de către majoritatea activiștilor.

- Să facem o probă de aplauze, ceru un instructor. Nemulțumit se cam rățoi la ei.

- Ce e măi!? N-ați mâncat azi?!

Mona, cunoscută pentru replici de duh își dădu drumul la gură fără să vrea:

- N-avem ce!...

În timp ce prezenții izbucniră în hohote de râs, aplaudând cu spor, Mona și instructorul care o cunoștea rămaseră perplecși uitându-se unul în ochii celuilalt.

Șopti printre dinți către cele două fete cu care venise:

- Plecați! Să nu vă vadă nimeni, plecați!

Fără o vorbă activistul se îndepărtă și nu l-a mai văzut până la sfârșit.

Aveau să-și amintească de multe ori acest moment și povesteau cum era să fie ridicate cu duba să joace dansuri populare - „bătuta” și „sărita”. Câteva zile la rând a fost crispată și încordată așteptând să fie ridicată de oriunde sau să i se întâmple vreun accident. De Crăciun un grup de studenți a cântat colinde pe un bulevard și au fost împreună un scurt timp.

Intrase în ultimul an. Într-una din zile a stat la coadă să-și cumpere vată. Se terminase și n-a apucat. Era disperată, trebuia să-și facă tampoane din cârpe. Găsise la o femeie angajată la confecții, un balot de lavete de bumbac. Tot ea i-a croit chiloți și i-a cusut la mașină. Șapte perechi, a costat-o o sută de lei și se felicita în sinea ei de o așa reușită.

La serviciu nu mai știa să potrivească tot felul de minciuni. Pe de o parte erau obligați să reducă consumurile pe de alta nu mai încetau cu lozincile. S-a dus la președintele sindicatului, i-a explicat cum stau lucrurile și i-a cerut să găsească o cale de a scoate consumul de materiale. Mona nu se opri aici, ci abordă și altele.

- E revoltător, e scandalos să nu găsim de cumpărat vată, chiloți! Suntem femei!

Se apropia ședința de sindicat. S-a înscris la cuvânt. Șeful de secție o întreba ce vrea să spună. Mona nu i-a răspuns dar desigur se putea bănuși ușor. Tot ea povestea „Șopârla” în birou. La ședință se așeză alături și o ținea de mână:

- Să nu te pună dracu să spui ceva! Trebuie să termini facultatea! Atunci va fi ceva, acum nu! Mai ai un an! Să-ți iei diploma! Ai răbdare!

Directorul o numise responsabilă pentru demolarea unei case, sarcină primită pentru UTC. Refuzase să fie secretară și nu mai avea decât o funcție minoră, de membru în comitetul pe fabrică. Era într-o zonă de la marginea orașului. Știa că oamenii suferă cumplit pentru asta. Erau chiar sinucideri. I s-a dat o echipă de băieți din mai multe secții și doi ingineri tineri de la proiectare. Simțea o durere profundă în suflet că i se încredinșase această sarcină. Sentimentul acesta și imaginea casei, scenele demolării, aveau să o urmărească toată viața. Era o casă frumoasă, destul de nouă, vreo 30 de ani, din cărămidă, acoperită cu țiglă, și o clădire mai veche cu câteva anexe. Un câine le dădea târcoale, umbla prin curte și făcea multe drumuri spre poartă și înapoi, probabil nedumerit de ce se întâmplă. Numărul câinilor vagabonzi, de la casele demolate era în creștere. Se adunau în haite, răscoleau gheenele de gunoi și oamenii le ziceau „bibereti”. A venit un maistru de la un șantier de construcții și le-a explicat ce au de făcut. Băieții s-au înșirat de jos până pe acoperiș și au început a decoperta casa. Veni o bătrână să-și ia câteva lucruri.

- Eu și cu sora mea am stat aici. Am primit un apartament și bani, i-a zis ea.

Căinele se gudura la picioarele ei, și a urmărit-o când a plecat. După un timp a revenit. A venit și un bătrân și asista la acea crimă.

- Am fost vecini, zicea el. Un alt câine se gudura la picioarele lui. Am venit să-i aduc ceva de mâncare...

Ani la rând și după căderea regimului, vederea câinilor vagabonzi îi trezeau acele amintiri. Nu-și dădea seama dacă era sau nu vinovată de crimă. Cu cât înțelegea mai mult

ce înseamnă să ai și să construiești o casă, cu atât mai mare i se părea crima la care participase.

Stivuiră țiglele. Unul din ingineri îi zise:

- Șefa, băieții vor și ei o legumă.

Avea la ea 50 de lei.

Îi dădu unui băiat care s-a dus și a cumpărat o sticlă de vodcă. Nici băutura nu se găsea. O vecină care lucra la ICSAP îi aducea rachiu din vin, ulei, mălai și trimetea uneori pachet acasă.

Demolarea casei a durat mai multe zile. Au stivuit materialele și le-au predat maistrului. În zonă au apărut blocuri. I se întâmpla destul de rar să ajungă prin zonă și căuta să identifice locul în care a fost cândva o casă cu tot sufletul ei.

Prin octombrie a fost trimisă la Timișoara în delegație. Secția primise un calculator TIM S și nu mergea tastatura. Șeful prim al secției își cumpărase o mașină Lăstun și nu-i mergea cutia de viteze. Așa că a trimis-o pentru tastatură ca să rezolve și mașina. Încă de prin anul III de facultate, era trimisă la întrunirile inginerilor. Fiindcă se cerea un inginer de mecanică, cunoscută pentru talent oratoric, a prezentat o expoziție tehnică. Organizatorul a prezentat-o drept economistă știind că e studentă și temându-se că nu se va descurca. După prezentare a remarcat:

- Mulțumim tovarășei economiste care a dovedit că stăpânește bine limbajul tehnic.

Altădată șeful îi zise:

- M-a întrebat directorul tehnic dacă mai lucrează cineva la biroul ăsta afară de tine.

I-am zis că numai tu nu ai pile.

Ajunsă la Timișoara, vorbea cu cei doi electroniști.

- La ce vă uitați acolo. Prindeți vreun post?

- Pe la bulgari. Oricum, eu n-aș avea nici timp.

- Noi avem antene, prindem sârbi, cehi, unguri, nemți.

Colegele cu copii o rugară să caute ceva mezeluri, carne. Așa făcea și când mergea la București, unde se dădea salam pe delegație. O surprinse că măcelăriile Timișoarei nu erau chiar goale și cheltui toți banii pe salam de vară, ficat de vită, și ceva carne de porc, nu chiar de calitate, dar era o victorie. Din talcioc a cumpărat un ceas electronic pentru un maistru și „vegeta”. Ei nu prea îi trebuia, mânca puțin, nu avea timp de gătit. Își lua ceva de la patiserie și mai mânca la cantină. Însă colegele cu copii erau disperate că nu găseau de mâncare. Cumpărau cârnați cruzi care se găseau câteodată și-i goleau ca să facă chiftele sau sarmale. Uneori erau „takimuri” – tacâmurile de pui, „adidași”- picioare de porc, „frații Petreuși” – doi pui mici, de jumătate de kilogram, la o pungă. Erau și multe bancuri:

- Care e cel mai sărac arab? Întreba cineva și răspundea tot el:

- Ali Mentara!

În jurul blocurilor se construiau multe cotețe de găini și de porci.

Atmosfera era tot mai încordată.

- A fost scandal la noi la pâine. A arestat-o pe vânzătoare că a dat două pâini, fără cartelă zice o femeie.

Veștile acestea cutremurătoare produceau groază. Unii plecau cu mașina după alimente pe la rude și erau opriți de miliție pe drum, controlați.

Revenea la Timișoara cu o lună mai târziu. Întrebă o femeie de Piața 700.

- Acolo merg și eu.

Se opriră într-o stație. Femeia începu să vorbească revoltată că s-a pus carnea pe cartelă.

- Păi în Brașov e pe cartelă de zece ani. Și restul – mezeluri- jumătate de kilogram, 5 ouă, unt 30 grame, jumătate de ulei pe lună.

- Nu e de mirare că au ieșit în stradă... Or să iasă și aici!

Subiectul se dezbătea pe larg în tramvai, apoi în fabrică la Lăstun, oamenii parcă nu se mai temeau de nimic.

Era la mijlocul lui decembrie. Auzise la „șopârla” că la Timișoara vreo 200 de catolici s-au adunat să-l păzească pe un pastor pentru a nu fi ridicat de securitate. Dimineața Șeful o întreba ce s-a întâmplat la Timișoara.

- Ce să se întâmple? Vorbiți de ungrii ăia, ce mare lucru?

- Mare-mare! A ieșit cu sânge! Pe Bega curg tablouri...

- Probabil că nu se știe... zise Mona uimită.

Toată lumea era agitată. Studenții care mai de care vorbeau. Probabil că „șopârla” e ascultată în toate casele. În 22 decembrie, șeful nu o lăsase să plece cu ceilalți, a întors-o de pe scări. Cu o seară înainte a fost în piața din fața sediului județean unde revoluția începuse și erau adunați mii de oameni.

Lucra și i se păru că aude ceva ciudat în difuzor. Bărbații se aflau în biroul șefului:

- Deschideți televizorul! a strigat cât putea de tare.

În birou și-a făcut apariția fostul secretar de partid. Avea de jucat destule cărți. Arată cu degetul pe ecran:

- El! Iliescu! El o să fie președinte!

Douăzeci de ani

În fiecare zi la radio și televizor se transmit emisiuni ce au ca generic un titlu consacrat al lui Dumas – „După douăzeci de ani”. Generația ei. Generația revoluției. Studenții revoluției.

A fost ofițer de serviciu pe fabrică. A ajuns cu greu printre gloanțe. Primea telefoane de la județ că apa e otrăvită și alte bazaconii. Băiatul de serviciu la pompieri, de vreo douăzeci de ani înjura zdravăn!

- Lua-i-ar naiba de ticăloși și ordinari! De când eram în liceu mă chemau să le dau informații. Trăiam cu frica-n sân că mă împușcă într-o bună zi.

Când a fost primul miting, Mona bănuia că nu e altceva decât o diversiune. Aduse la birou o carte cu istoria PCR. Acum o știa destul de bine chiar și pe cea nescrisă. Arată colegilor un articol de pe la începutul anilor *50. Frazele erau parcă trase la indigo cu cele spuse acum prin ziare și la televizor. Pentru ea era clar că revoluția e confiscată. Unul dintre colegi îi spuse admirativ:

- Ești culmea! Cum pot să-ți treacă toate chestiile astea prin minte?

În scurt timp avea să-și dea seama că era singura împotriva noii conduceri. Nimeni nu îndrăznea să o susțină, se uitau la ea într-un fel de neînțeles. Numai ea dăduse foc carnetului de partid. Evita discuțiile politice, dar căutau mereu să o provoace. Când mergea cu desenele în secție, muncitorii intenționat discutau politică să aibă motiv să se certe cu ea. Venise vara și trebuia să-și susțină examenul de stat. Profesorul ei era primar. Încercase să ajungă la el de două ori, dar nu putea. Era foarte multă lume. Renunță la proiectul ei să-și ajute iubitul. Îi plăcea mai mult băutura decât școala și avea o situație disperată. Ea nu bănuia gravitatea comportamentului și nici nu știa că viciul lui era bine cunoscut între colegi. Umblau împreună la examene, la bibliotecă și la acțiunile studențești de protest.

Într-o dimineață, i se părea că atmosfera din birou e încordată. Și că nu pricepe tâlcul unor expresii ale colegilor. Avea mult de lucru și nu pierdea timpul cu pălăvrăgeală prea multă. Se duse să verifice niște reparații la o secție de producție. Auzi fluierături. Se uita în jur, vedea că muncitorii întorc capul să-i ocolească privirea. Ajunse într-un atelier mic la o mașină de găurit.

- Cine răspunde de mașină?
Fluierau fără să o bage în seamă. În urma ei intrară mai mulți muncitori.

- Au venit golani! Jos golani! Afară cu golani!
În sfârșit, a înțeles că era huiduită pe unde trecea..

- Ce-aveți cu mine îi înfruntă ea? De aia vă luați banii? Să faceți galerie împotriva mea? Vocile scăzură.

- Ce, nu erai tu cu partidul și te dădea la televizor? N-ai fost secretară?...Tu vorbești în Piața Sfatului?

- De aia ați intrat în grevă? Eu în Piața Sfatului n-am vorbit, e drept că am fost pe acolo dar ce vă deranjează dacă aș avea chef să vorbesc?
În cele din urmă îi mai potoli și merse la șeful secției să-i semneze documentele

- Măi Mona, ai vorbit tu în Piața Sfatului?

- Nu domnu inginer, n-am merite așa de mari. Nu mi-ar fi nici frică și nici rușine să o fac. Dar habar n-am despre ce e vorba...

- Păi toată fabrica vorbește de asta. Ai grijă...

Întoarsă în birou, găsi doi ingineri de la proiectări. Spuse râzând:

- Am ajuns și eroină. Cică aș fi vorbit în Piața Sfatului.?

Se uitară unii la alții:

- Și n-ai vorbit? Întrebă unul din ei...

- Nu, am trecut pe-acolo cu niște colegi. Băieții le cam luau în răs pe niște babe. S-a luat una de mine, dar nu i-am răspuns.

- În fabrica asta unul spune că ai tras o bășină și dincolo se-aude că te-ai căcat pe tine, concluzionă unul dintre ei.

Mona credea că e un fleac ce nu merita atenție. Tocmai pusese la punct un soft Basic pentru calculele la proiect și altul Fox pentru a scoate documentele necesare biroului. Programatorii de la Oficiu de calcul scoteau o fișă cu manoperă tehnologică într-un sfert de oră. Ea în două - trei minute. Trebuia să se țină operativă unde nu prea era de discutat ceva serios și se învoi de la șef să nu participe. Când se termină ședința, unul din colegi îi spuse:

- Vezi că Guțu a cerut să te dea afară din fabrică!

Știa că este informator, mai știa și pe alții. Când intra în ateliere era fluierată și huiduită.

Nu se temea pentru că ea făcea aproape toate treburile biroului. Cu toate nădușelile, proletariatul nu a reușit s-o dea afară.

La o salarizare se iscă o grevă la o formație. Mastru acordase procente diferențiate la sporuri și făceau scandal. Venise directorul care avea aplecare pentru fotbal și echipa era plătită pe statele secției. Ca să-l scoată din încurcătură, Mona le zise:

- Ce treabă aveți voi cu fotbaliștii? Sunt plătiți din regie!

Ea știa că nici muncitorii, nici directorul nu prea aveau habar despre asta, dar directorul postdecembrist, instalat cu ajutorul fostului secretar de partid prinse „musca” din zbor:

- Vedeți băi, ce faceți scandal aiurea!. Sigur că-s plătiți din regie!

Nu-i mulțumi că-l scoase din încurcătură. La puțin timp ieși un alt scandal. Chemase toată șefimea, cei din salarizare și câțiva muncitori.

- Domnișoară, de ce n-ați dat mai mulți bani la oamenii cu cizme care lucrează pe acoperiș, cita el demagogic revendicările muncitorilor insinuând că ea ar fi vinovată.

- Șeful meu direct este domnul Florescu.

Toată lumea încremeni. Fostul șef de secție era acum unul din directori. Când auzi răspunsul Monei, se trase în spate și râdea înfudat cu gura până la urechi. Zâmbete puțin ironice apărură pe celelalte fețe.

-...Bine domnișoară, spuse cu o jumătate de gură. N-am să te mai întreb nimic!

Și-a dat examenul de stat după un an. Succesul i-a fost fulminant. După examen profesorul veni la ea pe hol și o luă în brațe învărtind-o printre studenți.

- Vezi că domnul Luncă e supărat că nu l-ai pupat zise profesorul râzând. Pentru că era din altă grupă, își prezentase proiectul ultima. După vreun sfert de oră de prezentare îndârjită, răspunzând prompt la întrebări, profesorul o luă protector de după umeri și o conduse spre ieșire.

- E destul! Felicitări! Bravo domnișoară!

Mona râse și ea. N-ar fi spus vreodată cuiva cum l-a fentat pe Luncă, atunci când era cât pe ce să piardă un an. Dar în hazul și veselia membrilor comisiei, era lesne de înțeles că dăduse în vileag secretul lor.

S-a dus la el să-i amâne un examen. S-a apropiat de ea și a început să o sărute. Mona simțea că îi îngheață sângele.

- Așteaptă-mă mâine la patru... îi șopti el.

Nu știa multe despre Dumnezeu, dar se ruga din răspuțeri să scape cumva din strâmtoare. Erau o mulțime de povești cu studenți și profesori. Așteptă vreo zece minute și profesorul nu veni. Se duse la examen cu carnetul.

- Am fost... zise ea încet.

- Am întârziat puțin spuse profesorul uitându-se îndelung la carnet. În cele din urmă scrise nota de trecere. Nu spusese nimănui acest lucru. Acum la examenul de stat, i-a pus vreo trei sau patru întrebări – mai multe decât ceilalți și s-a oprit.

Intră în sala profesorilor unde a fost primită ca un erou:

- Colega noastră!...

- Bravo domnișoara inginer!

Îi oferi profesorului un pachet cu o sticlă de coniac Napoleon. El scoase sticla și spuse bine dispus:

- Asta o beau cu Luncă!

O felicitară toți și desigur îl sărută „colegial” pe Luncă. O strânse ceva mai tare decât ceilalți.

Trecuse și pe post de inginer. Posturile de șefi erau ocupate prin dictatura proletară manipulată de același partid dar cu șefi mai impostori decât cei vechi și mai puțin profesioniști. Începuse o politică turbată de premiere și de trocuri cu alte fabrici. Erau mai mulți directori, lideri de sindicat, se aduceau mașini în rate. Angajații aflau că datoriile fabricii către bănci erau tot mai mari și că unii șefi și-au făcut ateliere acasă, angajând pe cei mai buni muncitori. Despre Directorul tehnic se zicea că ar fi chiar cel mai prost inginer din fabrică. Făcea ședințe cu personalul tehnic care nu aveau nici o noimă, nici un rost.

Era desemnată ca tehnolog la niște produse de serie mică pentru export. Nu exista tehnologie adecvată și timpul scurt de fabricație nu permitea să se realizeze un flux tehnologic. Fiind și serii mici de produse, toată lumea considera că era adevărată sinucidere. Când i se încredințase fabricația, tocmai se termina un lot. A avut ceva de rezolvat și într-unul din ateliere intră o delegație importantă cu toți marii fabricii. Nu o băgară în seamă, au discutat cu muncitorii și maiștrii. La puțin timp după expedierea lotului comanda a fost suplimentată și de data asta avea să se ocupe ea de fabricare. Descoperi o greșală de proiectare. O piesă de fixare era greșită și ea respinse proiectul. Au fost informați superiorii. Urma ședința.

- Domnișoară, de ce n-ai observat că e greșit?, se luă de ea șeful tehnic.

Cei prezenți săriră să o apere.

- Ea a descoperit domnu director!

- E primul lot de care m-am ocupat eu, explică ea.

Mona vedea că pe zi ce trece, își face tot mai mulți dușmani. Lipsise de la o ședință. Colegii i-au transmis că are de făcut un proiect de ventilare a unei secții. Nu pricepea de ce

i se cere ei așa ceva. Făcu o documentare și descoperi că nici nu era necesară. Hala era înaltă, avea ventilație, în plus chiar fabricau aparate de ventilat. Făcu o documentație sumară, câteva schițe, calcul de manoperă, intervenție, materiale și la sfârșit concluzia: Investiția era inutilă, puteau fi folosite două aparate de ventilat.

La următoarea ședință se aștepta să fie luată în șuturi. Șeful tehnic, ce nu mai avea mult până la pensie, dar avea spatele tare zise:

- Voi inginerii mă faceți să prostesc! Mă faceți să nu mai știu ce-i cu mine...

Până la urmă directorul îi comandase șefului de secție să o dea afară.

- Dacă vreți dumneavoastră să o concediați, faceți-o. Eu nu pot face lucru ăsta, nu am motive.

Oricum, avea să renunțe la serviciu pentru a merge după soț. Dar afla încă după mulți ani că multă lume s-a întrebat cum de a plecat ea, care era așa bine văzută?

Se apucă să citească Biblia și cărți bisericești. I se părea că trăise degeaba. Rămase foarte mirată descoperind ce bine seamănă luptele vechi cu cele noi.

- Noi nu te putem ajuta să-ți găsești serviciu, ne-am făcut destule obligații pentru copii, îi zise soacra.

A fost angajată la un ziar județean. După trei luni era în vârful ierarhiei jurnaliștilor. Și cumnata și soacra primeau felicitări pentru articole.

- Mi-a spus Nasta că dacă mai ai treabă cu revoluționarii, rămâi fără picioare, îi zise într-o zi soțul. I-a interzis să mai semneze cu numele lui.

Viața de familie se transforma tot mai mult în coșmar. Soțul ei, prea slab pentru a face față cerințelor serviciului și tertipurilor șoferilor, cădea pradă alcoolului. Fusesse bătut de un subaltern și înainte de a expira termenul de urmărire penală a fost somat de director să-și retragă dosarul dacă nu vrea să rămână fără serviciu. Făcea crize de isterie, își rupea hainele și se lovea voit cu capul de pereți. O considera vinovată pe ea pentru toate necazurile lui și de două ori era să o strângă de gât. Părinții nu au voit să-i ajute și nici să accepte că fiul lor e bolnav și trebuie tratat. Divorțase. Activitatea din presă o dezamăgi ca și cea din fabrică. Aceleași meschinării, aceiași ipocriții, aceleași manevre de culise.

Lucra acum ca profesoară de informatică. Laboratorul a fost amenajat într-o sală de sport și nu era caldă. Stătea cu mânușile pe mâini și cu palton. Devenise colegă cu majoritatea foștilor profesori din copilărie. Încă din primele zile, avea să constate că și profesorii sunt la fel ca oamenii pe care îi cunoscuse înainte și sforile se trăgeau în fel și chip. A scos o revistă pentru elevi și unii dintre ei, încercau să o confişte, să publice articolele lor. Ba mai descoperi că munca elevilor și creația este destul de des însușită de dascăli. Inginerii nu erau acceptați decât la licee tehnice. Erau câteva posturi vacante și a încercat să ocupe unul. Dar și acestea în realitate erau ocupate de...inspectori! Mai găsisse un post de director în transporturi și timp de doi ani a stat în așteptarea fondurilor de la somaj. Lucrase aproape voluntar și absolvise și niște cursuri, dar fondurile nu veneau. Cum nu mai avea din ce trăi a renunțat.

Schimbările dese, apropierea de biserică îi aduceau experiențe noi. Devenea tot mai excentrică, tot mai inadaptabilă, mai ocolită de oameni sau mai curtată de cei cu interes.

Era mereu la limita supraviețuirii, așa cum o și avertizase un călugăr.

Revenise în presă. Noua colaborare debuta cu un eveniment marcant. Orașul se voia notat în „Guinness Book” cu o colivă uriașă dedicată dacilor. Când a aflat scenariu evenimentului ce avea să urmeze i se părea că e opera unor minți demente. Merse la biserică și a trimis preotului printr-un băiat de la strană programul manifestării. Preotul, revoltat ieși din altar furios și aproape strigă:

- Țștia și-au pierdut simțul ridicolului!?

După ce mai schimbară câteva păreri, zise:

- Chiar de mă vor sancționa, n-am să particip la așa ceva!

Sarcina căzu pe colegul său. Mona scrisese un articol în numărul ce precedea evenimentul și contrazicea teoriile unei istorii recent „fătate” de tot felul de personaje exotice. Aflase că sunt interesate de fapt de ce ascundea istoria prin munții din jur, adică aurul dacic traficat prin cele mai îndepărtate zări și țări și îl intitulase „Suntem urmași ai Romei”. Unul din organizatori era localnic, un fost fotograf ce învățea lumea pe deget. Era convinsă că și acesta participase cu ani în urmă la complotul cu vrăjitori orchestrat împotriva ei ce-i periclitase chiar viața. Intrase în conflict publicistic imediat după debut, la moartea unei traseiste. Nu numai că avea vocație, cum spunea toată lumea, dar probabil că cineva de sus îi oferea prilejul să ajungă prima la subiecte fierbinți. Așa descoperi că un procuror acoperea o crimă morală, probabil tot prin vrăji, în care un contabil de primărie a fost trimis de o vânzătoare să se spânzure pentru a-l scoate vinovat de o delapidare însemnată. Vânzătoarea falsificase facturile și cu martori mincinoși, cu relații a reușit să-l facă pe mort vinovat rămânând basma curată. Altădată întâlni în parcul din oraș un profesor din Cluj care era un fruntaș al asociației ortodoxe interzisă de comuniști, „Oastea Domnului” fiind chiar frate al unuia dintre primii conducători ai acestei mișcări. Așa se întâmplase și atunci. Urcând cu încă o doamnă într-o mașină de ocazie află de un accident groaznic în care își pierduse viața protagonistul unui reportaj TV premiat recent. Proaspăt venită în județ, nu cunoștea multe din tainele acelor locuri. Intitulase articolul „Ultimul traseu”. La culegerea textului s-au strecurat vreo trei greșeli, în care și „autobuz” în loc de „automobil”. Fiind vorba de o stațiune, sigur greșeala a bulversat oarecum cititorii. Articolul a fost criticat dur de autorul reportajului premiat într-o publicație mai mult ocazională cu o viață extrem de efemeră. Ea nu cunoștea ziariștii din zonă. A aflat câte ceva despre persoana în cauză și a considerat că nu merită nici o replică. Timpul însă avea să-i ofere multe prilejuri de răfuială. Fără studii, puțin cunoscător al limbii și scrisului se erija mereu în profesor și lider de opinie. Și nu puțini erau cei ce i se ploconeau pentru te miri ce laude belicoase din partea impostorului, sau avantaje imorale într-un mod demn de piesele lui Nenea Iancu. Terfelise în mocirla lui chiar pe puținii ziariști respectabili, care în general făceau abstracție de fenomen. Acest personaj cu un nume de vădită sorginte poloneză deținea acum portofolii de șef peste daci și toată istoria locului. Mona nu voia să-l supere, ci să arate că istoria nu poate fi mistificată peste noapte. Nu se aștepta ca acel articol pe care ea îl credea foarte cuminte și puțin incendiar, să pună pe jar floarea cea vestită a personajelor zilei.

Cum în program nu găsi nici conferință de presă, nici centru de informare îl abordă în felul cel mai firesc pe cel mai consacrat dac și organizator, crezând că s-a omis.

- Nu avem conferință, zise el. Avem mape pentru ziariștii acreditați. Voi nu ați cerut acreditare...

Manifestarea începu cu depuneri de coroane și cuvântări ale oficialilor.

Era amuzată de neglijența șefului ei. Îi despărțeau o sută de metri între redacții, organizatorul fiind patronul unui post de radio ce agoniza ca toată media. Făcând împreună câțiva pași se trezi într-un grup de doamne elegante.

- Doamna este autorea articolului! Zise el.

Prezentarea provacă reacții extrem de ostile oprindu-se chiar la pălăria ei de soare cu model de epocă. Observă că apariția ei provoacă gesturi și comentarii din cele mai neașteptate din partea multor persoane. O cunoștea toată lumea!...Se întâlni cu o fostă colegă.

- Am scris un articol că suntem urmașii Romei și toată lumea se uită la mine ca la urs! Nu mă gândeam c-o să am așa succes!

Domnișoara rămase ca la fotograf, cu un zâmbet înghețat pe buze.

- Nu-mi aduci și mie ziarul?

După puține cuvinte, fosta colegă îi mărturisește:

- Te rog scuză-mă, noi am venit pe bani, n-aș vrea să fiu văzută cu tine...O să am necazuri...

Întâlni un alt coleg cu care se cunoștea de mult.

- Alexandru e nume de dac?

Îi întâmpină întrebarea cu un zâmbet, fără cuvinte. A înțeles că nu e cazul să mai discute cu alți ziariști.

În sala Casei de Cultură se organiza un concurs despre istoria dacilor. Erau de față șefii mari ai manifestării. Președintele juriului era ungar cu funcție importantă în istoria daco-romană. Mona nu scăpă prilejul să-i ceară părerea despre rostul manifestării și se edifică asupra dorințelor de schimbare în materie de istorie. Se așeză în primul rând și nimeri lângă domnul Alex, un actor de revistă cu priză la public.

- Mă bucur că am ocazia să vă întâlnesc, zise jovial Mona cu intenția să culeagă o replică de duh din partea domnului actor. Suntem conjudețeni...

- Doamnă, eu cu dumneavoastră, nu am ce discuta! Spuse tăios actorul.

Rămase puțin surprinsă, dar cu ceva vechime în meserie nu se lăsa.

- Ce părere aveți de numele dumneavoastră? E dac sau roman? continuă ea.

- Doamnă sunteți obraznică! zise el furios cu fața roșie.

Alt domn, ce împărăția peste organizatori precum tizul al cărui nume purta, pe meleaguri franceze în gloria unor veacuri trecute, interveni ferm:

- Doamnă, vă rog să plecați de aici! Sunt locuri rezervate (lucru nemarcat în vreun fel) și noi suntem bărbați însurați! Vom fi filmați și nu vrem să apărem în compania doamnelor!

Nu se mai putu abține și pufni în răs. Sponsorul nu se lăsă mai prejos!

- Aaa, și dumneavoastră aveți tot nume de dac! Zise ironic către cel al cărui nume evoca poetul de la Pontul Euxin și era se pare șeful unei rețele de restaurante din Brașov..

- Doamnă, și eu sunt însurat și nu vreau să fiu filmat în compania dumitale! Hai, ia-o din loc! Dacă voiai să scrii, trebuia să mă cauți să stăm de vorbă!

Asta chiar o revolta. Cum își permitea asemenea mojicie?... Nu el era de vină. Ci, colegii! Breasla din care făcea parte și ea...

- Cum adică, să scriu ce vor mușchii dumitale?

- Hai, spală putina că te iau de o aripă și te dau afară!

Nu-i era frică, mai trecuse prin asemenea momente dar plecă să nu provoace un scandal. Avea ce să scrie, mai mult decât ar fi dorit! Oricum ea nu stătea într-un singur loc. Căuta mereu să observe ce se întâmplă.

Descoperi că era o logistică uriașă antrenată în eveniment. Coliva se afla într-un cort al armatei. Dădu o raită pe-acolo și încercă să stea de vorbă cu bucătăresele care o păzeau, dar și acelea refuzau să vorbească cu ea și sesiză uitătura lor piezișă, plină de ură. Doamnele pe care le văzuse la început erau se pare scriitoare. Una din ele avea să o audă vorbind la radio după mai mult timp, debitând niște prostii monumentale și i-ar fi zis: „Dacă tăceai, scriitor rămâneai!”

Lângă catedrală se amenajase scena. Era ziua de pomenire a lui Ștefan cel Mare și sfânt și aici se sărbătorea Decebal, nu în spiritul lui Zalmoxe, ci o amestecătură de satanism și creștinism cu care nu avea nimic în comun. Cântece de toate felurile, în toate stilurile, sonorul la nivel ridicat, să fie auzit și în împrejurimile orașului. Folclorul era la mare preț în ultimii ani. De unde atâta energie pentru atâtea distracții ? Se adunară unsprezece preoți din oraș și din satele învecinate care să sfințească pseudo-coliva făcută dintr-o compoziție aiurită, ce nu avea nimic cu tradiția și canoanele ortodoxe. Venise și un trimis din partea Episcopiei. Când începu slujba, stația amuți, lucru ce avea să fie pomenit în predicile de a doua zi.

Întâlni un preot din împrejurimi:

- Săru mâna părinte. Doamne-ajută daco-mania!

Un zâmbet dulce-amar se ivi pe chipul preotului. Umilință, revoltă, neputință...

- Într-adevăr, daco-manie este...

Vechile personaje reveneau în alte ipostaze. Într-una din zile șeful o trimise să facă o anchetă într-un scandal. Apăruse deja o notă în ziar și Mona avea să afle că este o dezinformare dată probabil cu girul poliției. După o documentare de jumătate de zi descoperi aceeași rețea de crimă organizată care o scotea din presă în urmă cu mai mulți ani. Apăruse un protagonist nou. Fiul capului de rețea și nepotul lui Moțoc, despre care știa că duce o viață destrăbălată, de mafiot. Nu avea nici mijloace tehnice, nici de protecție să poată face o asemenea anchetă, fiind împotriva celor ce o comandaseră. Regizaseră un scenariu în care au bătut trei patroni și tot ei erau acuzatorii. Un concurs de împrejurări le dădea acum scenariu la iveală.

Se afla în fața capului rețelei. Un fost ofițer de securitate, acum la pensie. Avea ochii albaștri. Părea un bărbat încă frumos. Crimele lui din vremea partidului erau cunoscute în zonă. Era acum patronul unor baruri și restaurante.

- Îmi pare rău, dar nu mă pot ocupa de cazul dumneavoastră...

Tăcea și după un schimb de câteva cuvinte Mona dădea să plece.

- Dumneavoastră sunteți Mona Tristan? Întreba gânditor.

Mona îl privi drept în ochi. O cunoștea...De fapt știa că o cunoaște:

- Da, eu sunt.

Nu știa ce ar fi vrut să spună privirea aceea albastră ca cerul în trupul unui criminal odios, după cum știa că este. O lăsă în jos ca un gest de resemnare. Poate că era momentul unui bilanț... Mâna lui dreaptă, cumnatul pe care îl făcuse din strungar colonel, Moțoc, putrezea de câțiva ani în mormânt. Iar altul își îngropase fiul la 30 de ani. Cumnata văduvă și primăriță, pierdea totul la jocuri de noapte. Și doi nepoți cu leucemie....

Își amintea adesea și îi dădea dreptate unei ungueroaice bătrâne pe care o cunoscuse la angajarea ei în fabrică, când abia devenise majoră:

- Nu dorește schimbare! Cure schimbe, scaune nu schimbe!

Axa

Când începea un desen, medita asupra liniei imaginare în jurul căreia se adunau rând pe rând tot felul de figuri geometrice, și cum cucerind încet cu creionul fiecare milimetru ajungea să poată desena un motor sau o mașină. Liniile o fascinau din primii ani de gimnaziu, când vestea despre talentul ei matematic, avea să străbată ani la rând meleagurile natale. Parcă vedea cum fiecare punct se dilată, explodând în alte mii și mii de alte puncte până cuprindea tot Universul.

S-a măritat în cele din urmă cu un coleg, dar tot fără multă tragere de inimă. L-a acceptat de prieten numai să scape de altul, cu toate că era dintre cei mai frumoși băieți din an și fetelor le cam plăcea. Dar, nu mai reuși să se despartă de el, mai ales după ce îl ajutase să treacă de examenul de stat. Ar fi preferat să poată pleca în străinătate, să se înscrie la vreo bursă. I-ar fi plăcut să poată lucra în cercetare sau în presă. Părerea proastă despre bărbați au făcut-o să se ferească de acest pas și până la urmă se vedea fără scăpare. Odată tot trebuia făcută! Colac peste pupăză descoperi că avea să dea peste o familie dificilă, după ce descoperise mai întâi că viitorul soț avea toate metehnele posibile pe care reușise să i le ascundă mult timp, până când era prea târziu să dea înapoi. Faptul că era însărcinată iar tatăl foarte nerăbdător să-și perpetueze stirpea, îi dădea într-un fel aripă, trecea ușor

peste dificultățile create la nesfârșit de el, și credea că va fi biruitoare și de această dată. Accepta situația, căuta să se adapteze, să reziste, să-i ofere soțului ei toată pasiunea și energia de care era în stare, sperând că undeva, pe noul drum stă în așteptare fericirea absolută. Ca orice femeie nu realiza ce multe avea să pună în spinarea plâpândeii ființe ce nici nu venise pe lume. Toată fericirea se aduna în zbaterea aceea ușoară din jurul buricului, unde obișnuia să-și ducă mereu mâna și să-i încredințeze în tăcere toate secretele, toate speranțele. De câteva ori, noaptea se trezi înspăimântată de genunchii primiți în burtă de la bărbatu-său. Țipătul ei speriat îl trezeau și o vedea plângând:

- Oo, scuză-mă te rog, iartă-mă, zicea el luând-o în brațe.

Îi cuprindea burta cu palmele și o ținea așa până simțea în mâini bătaia ușoară a ființei ce se zidea între ei și avea să-i lege pentru totdeauna.

Venise de aproape două luni în casa socrilor. Peste tot era mizerie și o aglomerare de lucruri, neînchipuit de mare. Muncea din răspuțeri să o pregătească a primi minunea ce avea să se întâmple înaintea Crăciunului, pe la jumătatea lunii decembrie. Avea foarte mult de spălat și inhala aburi de clor și detergent. Trecea peste toate nemulțumirile zilnice pe care i le aducea soțul și soacra. Își cheltuia cu generozitate salariul trimis de sora ei, sperând că așa va mulțumi pe toată lumea. Plătea totul, întreținerea, telefonul, mâncarea. Tot ea adusesse mașina de spălat, frigiderul. Soțul își termina salariul în două-trei zile. Dacă nu ar fi fost cheltuielile mari, ar fi putut să-și cumpere mobilă cu banii primiți.

- Sunteți obligați să o ajutați pe Zoe. Voi aveți bani. De-aia l-am făcut, să nu fie ea singură, îi zicea soacra.

Mona acceptase să suporte și cheltuieli suplimentare numai să aibă liniște. Termenul trecuse și rudele începeau a cârcoti.

- Să vedem până la urmă a cui o fi, comenta soacra, știind că ea rămase singură imediat după ce a aflat că era însărcinată.

- Arată cu o lună mai mic, zicea medicul când o pune la ecograf.

Abia peste două săptămâni, într-o seară, înaintea Anului Nou simți că îi curge ceva cald și fugi la baie. Își puse repede un prosop și un lichid verde se scurse pe el.

- S-a rupt apa! Hai repede la spital.

Avea o sacoșă pregătită, spitalul era după câteva blocuri.

Moașa de gardă o consultă, îi făcu internarea și îl expedie pe nerăbdătorul tătic.

O duse într-un salon și îi făcu injecții. Era singură și se așeză în patul alăturat. Din când în când o asculta cu o pâlnie.

- Simțiți copilul? O întrebă ea.

Mona răspunse afirmativ.

- Dacă vi se pare ceva deosebit anunțați-mă. Trebuie să apară durerile, într-o oră ar trebui să înceapă travaliul.

O mai ascultă de câteva ori și o asigură că lucrurile merg bine. Spre miezul nopții îi mai făcu o injecție.

- Am vorbit și cu domnul doctor, a mai spus ea. E în concediu, dar probabil o să vină mâine dimineață.

Moașa o asculta tot mai des și Mona se străduia să nu adoarmă. Durerile nu mai veneau. S-a făcut dimineața și moașa a plecat. A venit alta, o ascultă, se uită pe prosopul pătat și plecă crispată. Pe hol începuse o gălăgie foarte mare. „Se ceartă de la prima oră” îi trecea ei prin gând. Ușa se deschise și mai multe femei îmbrăcate în alb dădura buzna în salon.

- Urcați-vă pe masă doamnă! zise una din ele. După ce o controlează zise alarmată:

- Dilatație zero! Lichid nu, pulsul slab, de ce trebuie să se întâmple chiar azi?!

A doua zi era revelionul. Toată lumea agitată pentru sărbători, numai de o naștere cu probleme nu le ardea. Veni soțul.

- Mi se pare că ceva nu e-n ordine. Asistentele s-au alarmat și doctorii nu sunt aici.
- Fii liniștită, o să fie bine.

După plecarea soțului a venit o asistentă:

- Doamnă, o să fiți operată la ora două. Șefa vine la zece și o să vină și domnul doctor. Dacă vi se pare că nu mai mișcă copilul, anunțați-ne.

Mona a cerut să dea un telefon și sună la socri.

- O să fiu operată la două.
- Știm, am fost anunțați, îi zise socrul.

Își făcu apariția doctorul:

- Ia să văd și eu prosopul acela, e chiar așa de alarmant cum zic doamnele?... Probabil are cordonul înfășurat în jurul gâtului.

Amândoi medicii o văzură din nou la ecograf, amândoi au fost de părere că ar fi o fetiță, dar nu puteau fi siguri. Ar fi fost după dorința ei.

Începu operația. O asistentă la capul ei îi vorbea și căuta un loc pentru perfuzare.

- Toate persoanele care n-au vene sunt predispuse la operații, comentă ea... Toată familia e aici. Și socrii, și d-na profesoară cu fetița.

Nu dură mai mult de zece minute, până când auzi:

- E totuși băiat...
- Cordonul dublu înfășurat! Bine că nu s-a declanșat travaliul! E deja slăbit. N-ar fi rezistat.

- Ce copil frumos! zise cineva.

Auzi strigătul de venire pe lume al copilului și se simți copleșită. Era salvat! Dumnezeu o ascultase, se rugase atât de mult...Ochii i se umplură de lacrimi.

Strigătul copilului nu era puternic, dar a pătruns în holul unde timpul aștepta. Bucuria îi cuprinsese pe toți. Un alt medic veni cu un coșuleț arătându-le minunea abia petrecută:

- Felicitări! Aveți băiat, îi zise doctorul proaspătului tătic și plecă cu copilul spre incubator.

Bucuria avea să destindă chipurile crispate de așteptare, dar în sala de operații, problemele se aflau la început.

- A scăzut tensiunea!
- A ieșit perfuzia!
- Stăm pe loc! Zise șefa. Hai rezolvați repede...

Asistenta căuta iar o venă și în cele din urmă găsi un loc să pună perfuzia. Tensiunea a revenit și medicii și-au reluat treaba întreruptă.

- Vai ce artistic lucrați, îl laudă șefa pe medic.

Operația dură vreo două ore. Mama a fost dusă într-o rezervă. Intră bunicul și o sărută:

- Îți mulțumesc că mi-ai dăruit un moștenitor!

Rând pe rând veniră să o felicite rudele. Infirmierele veneau din când în când să vadă ce face, ca și asistentele. Toată lumea spunea că e un copil foarte frumos ce nu a văzut spitalul, acesta fiind înființat de vreo opt ani. Chiar dacă era convinsă că aprecierile sunt exagerate, conchidea că lucrurile erau totuși aproape de adevăr. Nu avea voie să doarmă și nici să ridice capul. Când interdicția a expirat i-a fost adus pruncul. Pielea încrețită în jurul ochilor și zbârciturile de pe frunte, năsul parcă era de bătrân, bărbia ca cea a soțului, o surprinseră pe Mona și se îngrijoră. Nici nu pricepea de ce zice toată lumea că este frumos. Și remarcaseră că seamănă bine cu taică-său. După câteva zile Mona era de acord că aprecierile erau reale. Încrețiturile au dispărut și copilul era o frumusețe. Dar ea l-ar fi iubit și dacă nu ar fi fost frumos.

A doua zi i s-a spus că poate să se dea jos din pat. De revelion, soțul a venit cu o sticlă de șampanie. Începuse să ningă pentru prima dată. La miezul nopții o chemă la geam să vadă focurile de artificii.

- Se zice că e singurul oraș din țară unde se face asta, zise el. Este o fabrică pentru explozibile aici în oraș și probabil de acolo a început.

Vedea un șir de castani peste care ninge cu fulgi mici, apoi mai mari. Și deodată cerul a început să se umple de stele și orașul vuia de strigăte și chiote.

A doua zi o dureau sânii. A fost chemată la sala de nou născuți să alăpteze. Copilul plângea într-una și infirmierele îi dădeau lapte stors în sticle de alte mame. O asistentă îi masă sânii și o durea îngrozitor. Făcuse febră.

- O să ai lapte cât pentru tot spitalul îi zicea ea. Află că copilul plângea într-una. Alăptarea se făcea la trei ore. Aștepta să fie alăptați ceilalți copii și îi dădea cu sticla la sfârșit. I s-a făcut tratament. Trebuia să tragă laptele cu pompa din sânii și durerile erau mari.

- Trebuie să căutați lapte praf în farmaciile până vă revine laptele, i s-a spus la plecare.

Copilul mânca foarte puțin și des, din oră în oră. Căută în carte și aflase că avea simptomele de copil prematur.

Soțul aduse un prieten cu mașina și cu logodnica lui ca moașă. Trusoul era pregătit de mult.

- Ce-a trebuit să aduci mașină pentru o sută de metri? zise ea amuzată.

Toată familia o aștepta.

- Bine-ai venit acasă zise bunica luându-și nepotul în brațe.

A doua zi fericirea se transforma în coșmar. Abia operată, mama muncea ca o sclavă, soacra o batjocorea cu orice prilej, soțul sărbătorea la nesfârșit. Nu suporta plânsul copilului, așa că dormea separat, într-o altă cameră. Nici nu apucau să stea de vorbă. Dimineața îi pregătea pachetul. Venea târziu, noaptea beat și se culca. Timp de o lună, nu a avut măcar o oră de somn, laptele l-a pierdut definitiv în prima zi petrecută acasă cu copilul. Remarcau și vecinii.

- Biata doamnă, ce viață are!

Copilul creștea frumos, ca la carte.

- De zece ani de când lucrez aici e al doilea copil cu dinți la trei luni.

Începuse a silabisi și la șase luni spunea câteva cuvinte bisilabice. Mama însă avea dureri mari de spate. A spus de mai multe ori că va pleca dar nu a fost luată în seamă. Își pregăti o geantă de voiaj mică cu câteva lucruri. Ceruse un împrumut de la CAR. Își anunța plecarea și cu o zi înainte dar nu era crezută. De dimineață a spălat pe cât posibil toate lucrurile, ca nu cumva soacra să se plângă că are de lucru din cauza ei. Cu două ore înainte de plecarea trenului se pregătea să iasă din casă. Atunci s-au alarmat și începeau a se jelui. A sunat la fabrică după soț spunându-i să vină acasă. I-a condus la gară...

S-a întors după ce își cumpărase garsoniera din Brașov și i s-a acordat șomaj la cerere. Mulți s-au bucurat că-i părăsește.

Până la șase ani când a fost nevoită să divorțeze și-a crescut aproape singură, copilul. După aceea bunicii au început să-l atragă până când, la doisprezece ani au reușit să i-l ia definitiv. Avea să înțeleagă într-o zi că îl iubise mai mult decât pe Cel ce i l-a dăruit, făcând din el un idol. Dumnezeu voia să o vindece de păcat și să o facă să-și corecteze greșeala.

Gunoaiele istoriei

- Vă rog să aveți grijă dacă găsiți ceva documente, să le predați la muzeu. S-ar putea să fie de valoare pentru istoria orașului.

- Am predat câte ceva. Luați cartea asta, am păstrat-o pentru dumneavoastră. Dacă vreți, veniți să luați lemnele din curte, să pot face curat zise ea.

Mona se duse cu o căruță și a făcut vreo două transporturi. Stâlpii de stejar ai porții ce se dărâmaseră nu demult erau încă tari, doar o parte la suprafață se degradase. Erau și obiecte de mobilier vechi, găurit de carii, câteva lăzi foarte grele și solide. A început să strică vreo două dulapuri cu sertare și o cuprinse regretul când a văzut că le-ar fi putut folosi, erau foarte tari.

- Am să ard un secol de istorie, zise Mona.

- O să țină de cald, comentă moștenitoarea.

Se gândea la utilitatea lor de altă dată, la oamenii care au atins acele lucruri. Marii unioniști - deputatul Aurel Vlad, ajuns ministru mai târziu în primul guvern al României Mari, protopopul Moța și fiul lui, Ioan Mișu, Maniu, Dominic Stanca. Casa situată în centrul vechi al orașului, față-n față cu un vechi cinematograful, aparținuse unui preot greco-catolic țărănist, primar în perioada de după război. Era și profesor de biologie, înființase prima fabrică de plante medicinale din țară și a construit o biserică. Pușcăria nu l-a ocolit.

Fiica, profesoară de biologie, defuncta înmormântată cu câteva zile înainte nu reușise să primească nici măcar o acțiune onorifică de la cei ce au pus stăpânire pe fabrică. Când edilii voiau să scoată bordura de granit galben de pe străzi ea s-a opus. Era o emblemă a orașului și a reușit să impună păstrarea bordurii în zona centrului vechi.

O vizita uneori pentru vreun articol privind istoria orașului sau să vadă ce mai face. Reușise în primii ani după revoluție să redea o parte din memoria locului. Își ducea greu bătrânețea printre amintirile unei lumi dragi - pianul la care mai cânta uneori, portretele regelui și cele de familie, documente vechi, colecții de ziare. Nu o lăsa pe fiica ei să-i facă curat.

- Uite aici era o poză de la expoziție, arătând găurile din colecția unei publicații ce apărea cu un secol în urmă. Am împrumutat colecția la un profesor universitar care a făcut monografia omagială a orașului și a decupat mai multe poze. Mai târziu am descoperit...

A avut noroc să nu fie scoasă afară din casă cum s-a întâmplat cu fostul ministru. Mona a fost nevoită să petreacă câteva zile în încăperea ce-i servea de birou marelui erou ce făcuse un serviciu imens neamului. Se sfârșise de mult în închisoarea de la Sighet și nu se știa unde i se odihnesc oasele. Casa a fost ocupată de un milițian și activiști de partid.

Moștenitorul a umblat cincisprezece ani în justiție pentru recuperarea proprietăților. Cumpăra procesele cu mărci de la vechii și noii judecători, să-și redobândească drepturile de proprietate.

O lăsase să ocupe o cameră - singura eliberată și să încaseze chiria. Era iarna în februarie și foarte frig. Nu avea nici curent, se folosea de lumânări. O lăsase să se instaleze în birou până va putea să-și amenajeze camera. A doua seară, nu putea intra în birou. În orificiu pentru cheie cineva a introdus cioburi mici de sticlă. S-a întors târziu de la serviciu și nu avea nici unde să doarmă. Lângă ușă se vedeau pe zăpadă urmele de la încălțăminte faptuitorului. Merse la poliție și reclama situația, dar nu a fost primită spre rezolvare, considerându-se că nu are nici o calitate îndreptățită pentru a reclama asemenea fapt.

Cunoștea o profesoară de muzică ce stătea în apropiere. Era pe la zece, oră târzie pentru o seară de februarie. Îi povesti întâmplarea și se bucură de un ceai cald și o felie de pâine cu margarină.

- Crede-mă, nu te pot servi cu altceva, suntem într-o situație disperată! Abia ne descurcăm cu mâncarea. Am girat pe cineva la bancă și a fugit în America. Suntem înnebuniți.

Îi dădu o șurubelniță și o pătură. Pe la miezul nopții reuși să intre în birou. Din fericire ușa de la intrare fiind la stradă era dublă, a doua putea fi asigurată. Îi Dar, îi era teamă să petreacă noaptea acolo. S-a dus în camera ce-i fusese destinată câteva luni. Era la etaj. Se bucura că avea lumină din stradă și era mai cald decât în birou. Își așternu pătura pe jos și dormi îmbrăcată.

Chiriașii o urau și vorbeau urât cu ea. Știa că urmează să evacueze apartamentele și nu mai plăteau chiria de câțiva ani. Nu știa cine a fost proprietarul și nu-i interesa. I-a lăsat în pace și după vreo două luni, relațiile s-au îndulcit. În cele din urmă chiriașii au primit locuințe în case abandonate și primăria le-a oferit ajutor să le renoveze.

În urmă au rămas gunoaie, o curte plină de acareturi și cotețe, parchetul putred, o ruină. Pe un perete se afla o placă memorială. Multe din casele străzii erau de patrimoniu, cu o arhitectură impunătoare ce au învins vitregiile vremurilor. Pereții exfoliați parcă plângeau după strălucirea și frumusețea trecutului, bucuriile, tristețile și urâteniile ce le ascundeau de ochii trecătorilor ce... nu scriu niciodată istoria...

Viața pe jumătate

Desenul căpăta forma unui melc Viteza mașinii și spațiul de oprire. Timpul de reacție, axa. Ne învărtim toți ca într-un malaxor. Își aminti fragmentul unei predici în biserică:

- Așa leagă Dumnezeu lumea: bărbatul cu femeia, bogatul cu săracul, sluga cu stăpânul, cel sănătos cu cel bolnav, cel tânăr cu cel bătrân, cel învățat cu cel neînvățat...

Nimic nou. Aceiași Adami, aceleași Eve, aceiași Abeli și Caini, aceleași legi și porunci, aceeași farisei și Iude, aceleași lupte pentru plăceri, putere sau bani..."Șirag de păcate omenești istoria încheagă!". Același Adevăr. Același întuneric! Omul și... ne-omul!

Își aminti titlul unui editorial: „Buricul”. Buricul arată și el ca un melc. Și s- gândit să talmăcească vorbele acelea auzite des :”buricul pământului”. Cui i-o fi trecut prin cap să rezume toată filozofia lumii în cele două cuvinte?

Nu-l vizitase de mult pe Patriarh. Era un contemporan și apropiat al părintelui Arsenie Boca. Preotul bătrân ce biruise lumea în temnițe era ca de obicei în biserică. Îi sărută mâna și începu a-i povesti ce a mai scris.. Venise pentru un interviu.

Purta cu el istoria unui secol – din primul deceniu, până la cel de al zecelea și peste el. Era duhovnic pentru episcopii și mitropoliții din zonă și unul dintre ei l-a numit „Patriarh”. Avea vreo doisprezece ani de pușcărie sub trei dictaturi. Abia se mai putea ține în picioare și câțiva dintre ucenicii de suflet îl purtau la evenimentele importante. Predica lui înflăcărată se revărsa ca un fluviu peste mulțimile ce veneau să-l asculte. Își povestea pățaniile pentru a da pildă celor tineri.

- În închisoare am fost cel mai aproape de Dumnezeu. Acolo am depus cele trei voturi – sărăcia, ascultarea și castitatea...Gенераția mea s-a sacrificat pentru Hristos. L-a mărturisit. Să nu vă fie frică...

A ridicat prima biserică în regim comunist și patriarhul de atunci i-a trimis în secret un veșmânt. Fiica medic a fost obligată să divorțeze din pricina tatălui. Ieșise la pensie și îl îngrijea pe bătrânul părinte rămas văduv. Îl interna în spitalul din oraș, să-i schimbe sonda ce atârna de el. La patul lui era un continuu pelerinaj. Bolnavii din salon erau nedumeriți de

mulțimea de oameni care venea la bătrân. Dumnezeu a rânduit ca ultima aniversare să o petreacă în spital. Două zile șirul vizitatorilor a fost neîntrerupt.

Mona venise să mai scrie ceva despre părintele.

- Vrei să faci bani pe spinarea mea?

Acceptase până la urmă să-și reia colaborarea la ziar. Duhovnicul i-a cerut să slujească Biserica în presă. A început să-i spună ce probleme are.

- Am refuzat iar un val de candidați.

Abia scăpase de inginerul care o ceruse de nevastă, uitând că încă nu e divorțat. O mințise ca și ceilalți. Îi spunea gazdei că nu vrea să mai vadă bărbat în casă.

- Trebuie să ai grijă să nu refuzi un om trimis de Dumnezeu. Dacă întâlnești un bărbat care să preia greutățile materiale, să-ți accepte copilul, atunci e în planul Lui.

- ...Ar mai fi unul foarte bogat pe care aveam de gând să-l refuz.

- Trebuie să ai o discuție cu el. Poate fi un Zaheu care a strâns avere și i se dă o șansă pentru mântuire.

Trăise o vreme într-o lume plăsmuită din cărți. Utopică. O cunoscuse apoi de la alții, scriind despre ei. Apoi mai mulți ani se rupse de ea ca un sihastru. Intră fără voie în vârtejul ei amețitor. Acum trăia experiențele altora.

Cărțile lui Arsenie Boca o lămuriră. Omul e jumătate bărbat, jumătate femeie. Doar în cuplu se pot realiza amândoi. Într-o unire binecuvântată de cer care rodește copiii și nu altfel.

- Poate ne facem neamuri, zise ea gazdei. Patriarhul a spus că trebuie să discut cu Ghiță. Poate e planul lui Dumnezeu să mă mărit cu el.

Bătrâna rămase ca trăsniță, de parcă s-ar fi abătut asupra ei o nenorocire..

- Niciodată! strigă ea spre stupefacția Monei.

De când aflase că vărul ei bogat îi face curte, tot timpul o provoca la discuții legate de Ghiță.

- Hai lasă, că te măriți cu el îi zicea cu glas mios. O fi partea ta. Voiam să te luăm să mergem la neamuri și să vă vedeți.

- Nu mă mărit cu nimeni! Ce, am căpiat? Puteți să-i spuneți să-și ia gândul!

O făcea să-i spună tot felul de amănunte legate de el și o încuraja mereu. Vestea că vrea să-l caute acum parcă o opărise. Abia acum își dădea seama că o jumătate de an o urmărise și a tras-o tot timpul de limbă.

- Cum? Tu săracă să te ia? Nici să nu te gândești! Are neamuri! Cum să te ia pe tine!... Nu ai ce căuta la el!

Nu-l mai întâlnea. Atitudinea ostilă a găzdoaiei o intriga. Era nedumerită și nu știa cum să procedeze. Poate era mai bine să lase totul baltă, la voia întâmplării... Înainte îi ieșea tot timpul în cale. Se trezea cu o mână de bărbat pe după gât, altădată i le puse la ochi.

- Când vii la mine să faci reportaj? o întreba încercând-o, luând-o prin surprindere. Era mai simplu să întrebe ea ca reporter. Îl cunoștea de când se îmbolnăvisese de plămâni și cumpăra de la el lapte de capră. Îl aducea un șofer și pe el l-a văzut numai o dată. Într-o zi a fost oprită de un bărbat pe stradă:

- Ce faci? La mulți ani! zise vesel sărutând-o pe obraji. Unde stai?

Îi trebui câteva clipe să-și amintească de el.

- Nu vrei să vii la mine?

„Asta-i nebun!? Se gândea ea. Ce-ar zice nevastă-sa?”

- ...Păi...E greu cu naveta...găsi un pretext. Să vă dau o carte am scos-o recent...

Publicase a doua plachetă de poezii religioase, dedicată fiului ei.

O intriga familiaritatea cu care îi vorbea, dar o puse pe seama tradiției. Mai erau oameni care i se adresau de parcă ar fi fost prieteni de când lumea și pe care nu-i cunoștea.

Când reluase colaborarea la ziar s-au întâlnit la aniversarea de o sută de ani a unchiului lui.

- Oo, a venit și doamna controloare! spuse entuziasmată fiica sărbătoritului.

Mona îi făcu semn să tacă.

- Șșșt! Sunt ziaristă! Îi șopti ea să nu fie auzită de armata de reporteri și cameramani de la județ, prezenți la eveniment. Doar doi-trei mai cunoștea dintre ei, restul erau noi.

Ghiță o întâmpină iar jovial. Au stat puțin de vorbă și ea s-a retras repede cu gândul că poate riscă să fie părăuită de muiere.

Venise cu patroana unei edituri, rudă cu centegenarul. La oraș ceru să-i dea și ei două-trei poze.

- De ce nu te măriți cu Ghiță? N-a fost însurat niciodată, și are peste un miliard la bancă. V-am văzut stând de vorbă...N-are multă carte, dar a fost maistru...

Mona rămase perplexă.

- Nu e însurat?!...De aia îmi face curte?! Nu pricepeam ce vrea... Credeam că are nevastă!...

Seara îi spuse gazdei...

- Azi am aflat că mai am un pretendent... Țăla de la care luam lapte. Îmi face curte și mă tot cheamă să fac reportaj cu caprele. Cică are un miliard la bancă.

- Ghiță? Țăla e văru-meu!.. zise bătrâna ca arsă. De când te curtează?

De atunci glumele pe seama miliardarului erau la ordinea zilei, atât la editură cât și la gazdă. Nu și-ar fi închipuit că într-o zi, aveau să se transforme în realitate. Una destul de crudă.

Primise citație de la poliție. Era chemată pentru pensia alimentară.

- Nu vreau să mă apăr! Dați drumul dosarului... Sunt o mamă rea, denaturată și merit să fac pușcărie, spuse ea cu vocea sugrumată de lacrimi.

Se și vedea în penitenciar. „Trebuie să ajung și acolo... Să văd și să trăiesc viața în toate ipostazele ei...”. Prietena ei de biserică, sora Maria i-a zis preotului:

- Părinte, ce să facem cu sora, spune că merge la închisoare, pentru pensia alimentară.

- Doamne ferește! Nu se poate! Trebuie să vă apărați! Doar nu aveți serviciu...

- Și acolo trebuie oameni. Și acolo e viață. Și acolo pot să scriu..zise Mona.

- Nici să vă gândiți la asta!

Înainte de plecare îl opri să vorbească despre Ghiță:

- Nu l-am mai întâlnit pe bărbatul acela. Cum să fac? Să-i scriu o scrisoare?

Întreba mai mult să se dezlege de sarcina dată de Patriarh. Altfel, nu-și făcea nici cea mai mică iluzie. Răspunsul preotului o consternă:

- Nu. Nu-i scrieți! Vă duceți la el acasă! spuse preotul pe un ton ferm.

- ...Nu pot face asta! Mă cunosc oamenii!... a răspuns ea uluită.

- Și ce-i cu asta? Or să vorbească trei zile și o să le treacă...

- Vă dați seama ce o să iasă?

- Nu aveți altă cale. Va trebui să-i puneți trei condiții: fără concubinaj, vă continuați misiunea în presă și plata pensiei.

A fost chemată la parchet. O doamnă o aștepta. Mona, răscolită în amintirile celor mai adânci dureri ale vieții ei, nu-și putea opri lacrimile ce de o vreme le credea secate.

- E aici la arhivă toată povestea., zise ea. Nu mai am alte dovezi, nu vreau să mai caut altele. Sunt gata să plec la pușcărie...

Îi arăta un dosar în care adunase toate documentele procesului.

- Dacă vreți să citiți romanul, e aici...

- Vă rog să vă liniștiți și să mă ascultați, zise procurorul. Adunați-vă și meditați la ce vreți să faceți. Nu adăugați încă o suferință copilului dumneavoastră. Destul că a fost

îndepărtat de mamă. Nu va folosi nimănui. Pot să știu ce s-a întâmplat de când ați pierdut procesul?

- M-am îmbolnăvit și am pierdut serviciul...

O săptămână întreagă s-a gândit la întâlnirea ce va urma. Trăise ani mulți departe de bărbați, sperând că-și va reface familia. Când a primit în sfârșit o cerere a eșuat. Din nou era dezamăgită de bărbați. De ce să-și facă iluzii? Alte păcate?

Își pregăti minuțios vizita. Era convinsă că el nu va primi condițiile. Așa sunt toți bărbații. Ar fi dat orice să nu facă asta. Șoferul care îi aducea laptele, era văr cu el. Se urcase în autobuzul lui:

- Merg să fac reportajul promis, zise ea zâmbind.

Vedea că nu-i pică prea bine. Îi spuse totuși cum îl poate găsi.

Era cu căruța pe malul râului. Aduna lemne. Surprins desigur veni spre ea bucuros.

- Ei, ce faci, ai venit pe la noi? Ai treabă prin sat?

- Nu...spuse ea cu jumătate de gură. Am venit să...să-ți spun ceva...să fac reportajul...Nu stau mult...se fâstâcea ca un copil prins cu o șotie.

O strânse în brațe și o sărută.

- Ei, hai că vorbim acasă.

O ajută să se urce în căruță. Când coborî o luă iar în brațe. O invită într-o cămăruță mică ce servea de bucătărie. Era cald.

O ajută să-și de jos haina și o strânse iar la pieptul lui. Mona nu știa să facă față situației. O săptămână a ticluit toate scenariile posibile și nici unul nu semăna cu ce se înrâmpla acum. Își luă inima în dinți și se desprinse de el.

- Sunt trimisă la tine de doi preoți, îi spuse pe un ton grav. Am să-ți pun o întrebare și în cinci minute plec! Dar, parcă nu credea nici ea ce spune!

- Stai, liniștește-te, zise el calm. Bea puțin vin ...continuă vesel turnând în pahar.

- Nu vreau să complic lucrurile! Dacă mă vrei de nevastă, cu acte în regulă, continuăm, altfel nici vorbă! Trebuie să-mi achiți pensia alimentară și să mă lași să lucrez la ziar în continuare. Asta e tot ce am să-ți spun!

- Bine, de acord zise el în modul cel mai firesc Cât ai de plătit?

- Pensia pe doi ani zise ea moale. Se simți dezarmată și descumpănită. Era convinsă că nu va accepta... Și iar o prinse în brațe:

- De când te doream! Te așteptam!

- Spune-mi, când m-ai cunoscut?

- Întâi la control, apoi te-am găsit culegând mure...

În ultima vreme parcă o tot rodea un gând. Bărbatul acela de la tufa cu mure e posibil să fi fost Ghiță. Gesturile lui sunt ca ale bărbatului hotărât de la țară, gata să înfrunte greutățile...Să-și construiască temeinic scenariile...

- Nu cumva ai încercat să mă agăți și în autobuz? Numai tu ai fi îndrăznit așa ceva!?

- Eu!...Erai sălbatică rău! Și când te-am întâlnit la mure, apoi în autobuz mi-ai tras de câteva ori cu cotul când am încercat să pun mâna pe tine și m-ai „blagoslovit”. Făceam tot felul de planuri. Mă gândeam atunci să-ți trimit niște mure. Anul trecut te-aș fi chemat să vezi iezii. De când am început să-ți trimit lapte, nădăjduiam că până la urmă am să mă apropiu cumva...

- De doi ani mă urmărești!?

- Da... Rămâi, te-am așteptat atât... zise el îmbrățișând-o iar și sigur de izbândă.

- Trebuia să vin de vreo trei luni.. Însă neamurile tale s-au scandalizat. Stau la o verișoară de-a ta. Voiam să renunț dar preotul m-a obligat să vin să stau de vorbă cu tine.

Mona nu avea puterea să plece. Fermitatea și tăria ei s-au topit. A rămas și a petrecut noaptea cu el. I-a promis să vină în oraș, să scoată bani din bancă. Dar nu a venit la întâlnire. Acum se simțea din nou umilită, înșelată...

- Mai bine făceam un an de închisoare, decât să mă încurc iar! Să-mi umplu sacul de păcate! zise dezamăgită preotului.

- De ce ? E prima dată? Psalmul 50 cum s-a scris?

Mona pufni în răs. Nu s-ar fi așteptat la o astfel de argumentație din partea unui preot.

- Nu renunțați dintr-o dată! Dați-i timp. Mergeți și cereți-i explicații. Ar fi prea prost să se lase influențat de neamuri. Nu cred să renunțe...

O primi din nou cu căldură.

- Frate-miu a fost operat, trebuia să-l ajut...

Vecinii și neamurile au început să-i facă vizite. Găzdoia o umilea mereu, în multe feluri:

- Ce-i trebuie lui doamnă? El are nevoie de o țărancă, să-i muncească!

- Dacă nu-i trebuia, nu umbla doi ani după mine!

Au petrecut împreună câteva weekend-uri și Mona l-a somat să se hotărască.

- Mi-au luat-o neamurile înainte, fără să știu. Te-ar alunga cum au alungat-o și pe cea dinainte. Mai am un văr ca mine pe care nu l-au lăsat să se însoare. Așa-i la noi. Dacă nu te însori până pe la cincizeci de ani, gata, vor să-ți mănânce averea.

Scrisese un articol despre un vecin fluieraș.

- Veniți aici să ne facem vecini, zicea femeia.

- Am încercat, dacă nu se poate...

- Ba se poate! E prost el că-i comandă neamurile în ogradă!

Ultima dată când s-a întors avu o surpriză:

- Te-o căutat ingineru, îi zise o vecină.

S-au adunat toți chiriașii și povestiră pe îndelete amuzându-se copios de cele întâmplate.

Înginerul era de fapt fost ofițer de marină și securitate. Mona a vrut să rupă imediat relația cu el după ce a aflat că nu e divorțat. Era despărțit și încornorat. Soția se încurcase cu un coleg foarte tânăr și se afișase cu el. Trăiau separați. Suferea și întâlnirea cu ea avea să-i redea echilibrul. I-a cerut să-l accepte un an sau doi, dar l-a refuzat.

- Întoarce-te la nevastă!. Trebuie s-o ierți, îi zicea ea.

O vreme a căutat să o țină cu forța. După ce treceau două-trei săptămâni, venea pe la miezul nopții, trezind-o din somn, bubuind în geamuri. Sărea poarta apoi era gata să-i spargă ușa. I-a mers de câteva ori dar îl amenința mereu cu Poliția. Pe lângă faptul că nu –și onora promisiunea, Mona simțea că nu e în stare să-i ofere protecția și siguranța ce ar fi dorit-o de la un bărbat. Apoi experiența lui de ofițer și metodele de a o ține în posesie, o înspăimântau. În cele din urmă nu o mai căuta, dar ar fi încercat de mai multe ori să o oprească. Acum după un an, venise iar. Unul din băieții care stăteau în clădire, ieși să-i deschidă.

- Doamna nu-i acasă, spuse băiatul.

- Am s-o aștept, deschide!

- Stați să aduc cheia...

- Nu-i nevoie, sar și pe poartă!

Sări ca de obicei și se auzi un pârâit de haină descusută sau ruptă.

- Mi-am rupt pantalonii, spuse el cu ciudă!

Băiatul plecă amuzat, iar oaspetele se postă pe terasă. Lângă camera Monei stătea o familie de bătrâni. Femeia ieși pe terasă să facă pipi într-o găleată și îl zări în întuneric. Scoase un țipăt.

- ...Cine ești? Întreba ea gândindu-se la cele mai negre scenarii.

- Nu vă speriați, zise musafirul încet să o liniștească după ce asistase la o scenă atât de intimă. O caut pe doamna.

- Degeaba o cauți, că nu vine în noaptea asta! E la bărbatu-său.

În cele din urmă a plecat.

Încheiase capitolul miliardarului și ancheta penală. Procurorul a convins-o să aducă probele.. Boala îndelungată și lipsa serviciului. Inginerul a încercat să o oprească de câteva ori pe stradă.

- Ce să fac cu el, întrebă pe preot, povestindu-i ultima aventură.

- Viața bate filmul! remarcă preotul cu haz. Nu-i dați nici o șansă! Nu e serios!...

Și dacă ar fi voit, nu putea face altfel. Necazuri și suferințe mai grele ar fi luat locul celor prezente. Și poate s-ar răsfărânge pe copil. Oricum fericirea e doar o zbatere de aripă ce lasă un gust amar. O nălucă după care nu merită să alergi. Oamenii au uitat să se mai iubească.

Au mai trecut câteva luni. Pe o vreme toridă se întâlneau din nou cu miliardarul în centrul orașului. Nu erau alți oameni în afară de ei doi în piața cea mai mare. I se păru schimbat, îmbătrânit.

- Am fost la spital. M-am operat la un picior. Am mai avut și alte necazuri. Fiarele mi-au mâncat în pădure două capre și un vițel...

Era slăbit, mergea greu, șchiopătând. Părea că a îmbătrânit foarte tare deodată. Îi era milă de el. Plătea promisiunea făcută și neonorată. Pe oameni îi poți înșela, pe Dumnezeu nu. În sat, oamenilor nu le-a scăpat cele întâmplate și vorbeau cu năduf la adresa rudelor. Și acestea aveau necazuri. Operații, cancere și-au făcut loc dintr-o dată printre ei.

Încerca iar să o cucerească. Mona îi dădu un timp de gândire și zise într-o doară gazdei:

- Văd totuși că Ghiță mă vrea și e bine intenționat. Am să pun blestem pe neam și avere pe cei ce vor să-l vadă în groapă!...

Bătrâna începu să tremure și nu putea să mai închege o vorbă. Săgeata nimerise în plin! Își trimise bărbatul să ceară lămuriri:

- Ce i-ai zis lui nevastă-mea? I s-a făcut rău...

Erau îngroziți de blesteme. În sat se știau familiile blestemate pline de nenorociri pe capul urmașilor. Bărbații nu treceau de cincizeci de ani. Ar fi putut să-l câștige. Neamurile înspăimântate băteau în retragere.

- Nu! Încheiați capitolul! I-ați oferit destule șanse...E prea târziu, îi zise preotul. Nu a primit ce i s-a dat.

Șirul peșitorilor era neîntrerupt. „De ce sunt așa mulți bărbați singuri?”.... Începea să se plângă că e bolnavă, are datorii, trebuie să-și pună dinții. Pretendenții se făceau nevăzuți.

Un vecin obsedat de acest lucru voia să însoare și să mărite pe toată lumea. Se ținea mereu de capul ei să-i aducă câte unul. Până la urmă primi pe unul din candidați. Avea 45 de ani și nu a mai fost însurat.

- Stau singur cu bătrânii. Tata are 92 de ani și mama 86.

Mona îi prezentă situația și bărbatul nu-și mai făcu apariția. Cu toate că aveau mare nevoie de o femeie, situația ei nu i-a fost pe plac. Sigur, ar fi fost mai bună o slugă. Dacă era frumoasă, școlită și cu un serviciu bun, era și mai bine. Pentru ea, bărbații erau de-acum mai mult obiect de studiu decât posibili parteneri de pat sau de viață.

Îl întâlneau într-o zi pe grădinar, un fost inginer agronom care o admira pentru articole. Oltean de origine avea un simț al umorului înnăscut. S-au cunoscut la grădina lui de la marginea orașului. A mers să lucreze la o cunoștință și apără și acolo un candidat. Se lăuda că are casă, apartament, bani, ea răspunzând cu obligațiile care o așteaptă. Auzind cum se desfășoară discuția, grădinarul se amuza copios și la un moment prielnic au început conversația. Se întâlneau din când în când. Mona îl luă de braț prietenește și lui îi plăcu. Se întâlneau cu o doamnă și se salutară prietenește.

- Îți merge bine, zise ea zâmbind, plecând în treaba ei.

Olteanul pufni în râs:

- Nevastă-mea!

Mona făcu o grimasă, apoi se amuzară în continuare:

- Domnișoară, vreau să-ți spun ceva. Vreau să-ți prezint pe doi dintre prietenii mei, dar nu le spunem nimic de datorii și de obligații! Să nu-i speriem! Aș vrea să-l însor măcar pe unul.

Se amuzară mai departe pe seama burlacilor.

Deși fiecare avea amarul lui, nici unul din ei nu i-a promis vreun ajutor. Bărbații buni sunt cei care au familii, copii, își văd de treabă, gândea Mona. Își întrețin familia, își protejează soția și nu uită să o iubească mereu.

- Florile nu se pun pe mormânt, zicea un preot la o manifestare despre familie. Nu costă nimic să-i spui soției mai des „te iubesc”.

Dar sunt așa de puțini aceștia...

Fiecare căuta o nevăastă care să-i ușureze viața și să nu fie nevoit să-i ofere ceva în schimb. Ar fi preferat desigur o concubină. Frumoasă, cu școală, drăgăstoasă, blândă, dacă se poate și cu bani. Șămânța trebuie vărsată cumva. Oricum și oriunde, numai cum le-a dat Dumnezeu, nu...

Fabrica de sclavi

- Cred că ai ceva la plămâni, ar fi bine să te controlezi zise el.

Și ei i se părea că ceva nu e-n ordine. Răcise prima dată după ce vreo șase săptămâni mergea în fața blocului și citea în genunchi „Plângerea Maicii Domnului”.

- Chiar de nu vei câștiga, copilul trebuie să știe că te-ai luptat pentru el. Trebuie să lupti ca o leoaică, i-a zis Patriarhul.

Se apropia iarna și nu la-au mai lăsat să mergă la școală pentru a nu mai vorbi cu el. Nici să-i ofere ceva de ziua lui. Bunica stătea lângă telefon și auzea cum îl învață ce să răspundă. Dusesse dovezi la proces că copilul este obez și are diabet, dar ei aduceau contra-dovezi că nu e bolnav. Avea declarații de la învățătoare și director că nu-l cunosc pe tatăl copilului. Mona știa că nu de dragul copilului se zbăteau să-l câștige, ci pentru ca tatăl său, alcoolic să nu rămână o pacoste pe capul surorii sale. Ea era prințesa, regina lor și așa trebuia să fie. Cum era și verișoara, având grijă să-i ascundă scandalurile de sex și viața destrăbălată prin baruri la care participa din greu.

Chemară într-o zi Poliția. O invită la sediu și au încercat să o convingă să renunțe. I-au dat drumul și s-a întors înapoi să-și facă rugăciunea.

La proces, au dat declarații mincinoase.

Judecătoarea era și ea ca justiția și ca toată lumea.

- Aia te judecă pe tine? Știe tot orașul de ce e-n stare! Într-o mână ține sticla cu vodcă și în cealaltă sula. Și sugă când dintr-una, când dintr-alta.

În cele din urmă renunță.

Cum mai putea să trăiască? Lacrimile izvorau neîncetat. Atunci se ivi el. Era în aceeași situație. O invitase la o cafea că are să-i spună ceva. Credea că e vorba de serviciu.

- Vreau să fim prieteni și să ne căsătorim, a spus el și ea încremeni.

Deși, o dezamăgise și se dovedea că voia doar un concubinaj care să-l facă să iasă din groapa în care se afla, apariția lui a rupt-o din transă, o ajutase să-și restabilească cumva echilibrul. Într-o zi avea să găsească o punte către inima fiului ei: scrisul! Era singura cale pe care familia soțului nu avea cum să o oprească. Chiar de-l vor face să creadă că nu înseamnă nimic, că e ceva rău, timpul va așeza lucrurile la locul lor.

Tocmai împlinise doisprezece ani. Trecuse două luni de la ziua lui. Într-o săptămână reuși să publice prima plachetă de versuri. Lovise în plin. Cărticica a făcut vâlvă în oraș. A fost lansată la biserică. Sufletul găsea o cale de vindecare. Trupul însă era tot bolnav.

- Trebuie să accepți rânduiala dumnezeiască. Poate e singura ființă bună dintre ei. Poate copilul îi va salva și pe ei, Dumnezeu îi iubește, nu vrea să-i piardă, a zis Patriarhul. Renunță și lucrează mai departe. Părintele o să te ajute, e cel mai bun pentru acest lucru. Dumnezeu o să rânduiască tot.

Da, Dumnezeu îi iubea și pe ei. Le dădea mereu o șansă. Dar cum va crește copilul ei în acel iad? Între oameni lipsiți de conștiință hrănit mereu cu minciuni? Suferința o distrugea.

Pentru a ieși la un control, făcea baie și se schimba. Chiar și așa tot se mai găseau motive de bârfă să o discrediteze. Confortul la gazdă era redus, nu-și permitea ceva mai bun. Uneori venea udă la picioare iar de câțeva ori a mai prins-o și ploaia și o udase de tot. Mergea la control dimineața, în aerul rece.

Transpira cam mult, tușea. Își cumpără un termometru și a văzut că are temperatură. S-a dus la consultație și primi rețetă. Nu se dădeau medicamente compensate și a costat-o jumătate de salariu. Începuse tratamentul și transpirația abundentă din timpul nopții o obliga să se schimbe de două ori.

- Trebuie să vă internați urgent la sanatoriu, îi zise medicul când se prezentă din nou la consultație. Aveți o pneumonie foarte gravă!

A mai venit o bolnavă. Obosea foarte repede. A lucrat într-o fabrică din industria chimică

- Uite pensionarii zise ea.

Era un grup de bărbați care jucau remi.

- Au și servicii, vin și se internează câteva zile și iau pensie.

Într-o zi doctorița o chemă în cabinet. Primise un calculator. O servi cu ness și împreună cu asistenta voia să se inițieze în folosirea calculatorului. După câteva minute de lecție începătoare, doctorița cu o grimasă chinuită renunță. Plecară odată acasă. Soțul colegei de salon a venit să le ia cu mașina și o luară și pe doctoriță. Își lăsă soția undeva și urma să le conducă aproape de casă.

- Nu i se vede deloc un plămân, zise doctorița. Măcar de-ar sta mai mult internată. I-am înaintat dosarul.

Coborând din mașină la poarta casei, doctorița îi dădu Monei crinul imperial și punga cu ness.

- Te rog să iei tu astea.

S-a împotrivit, dar la insistențele doctoriței le-a primit. Încercase să-i dea bani și doctorița nu i-a primit. De vreo două ori i-a dat bani să-i dea pomelnic la biserică. După câteva luni o conducea pe ultimul drum pe fosta colegă de salon. Avea doar 49 de ani. Luase o singură dată pensia de boală.

Nici după externarea din sanatoriu nu se simțea bine. Se apropia iarna și avea multe junghiuri în torace. Directorul i-a schimbat programul, a scos-o de la control. O trimitea să însoțească curse și autobuzele erau înghețate, pline de praf. Simțea că boala se agravează. Iar salariul avea să scadă la minimul pe economie. Șoferii îi spuneau că în locul ei e fiul directorului.

- Dacă nu mai aveți nevoie de mine spuneți-mi. Dați-mi șomaj. Nu pot să stau cu programul ăsta și cu salariul minim. Nu pot merge în frig..

Atât directorul cât și patronul s-au arătat jigniți de îndrăzneala ei.

I s-a ușurat puțin programul, dar peste o săptămână o apucă o hemoragie. Credea că e ceva trecător. După o altă săptămână avea amețeli și junghiuri și s-a dus la medic.

A fost internată de urgență și trimisă din nou la sanatoriu. După alte șase săptămâni, veni la serviciu.

Era avertizată de șoferi că va începe hărțuiala. Se știa că cine trebuie să plece e supus hărțuielii. O puse să stea la poartă, să semneze diagramele și căutau să o scoată incompetentă. De altfel au și jignit-o cu tot felul de insulte pe care le știa, și avea să le afle încă multă vreme de la șoferi. Directorul, absolvent de liceu și cântăreț la nunți, prieten cu toată lumea și cu șoferii i-a copt mai multe scenarii atât ei, cât și inginerului, de care se descotorosise deja. Aveau în comun că nu acceptau să trăiască în minciună. De aceea renunțase să lucreze ca ofițer în poliție pentru că i se comanda cum să dea soluții în anchete. Încercă să-i facă și lui scenarii pe care foștii colegi din poliție care îl respectau, i le-a adus la cunoștință. Mințeau tot timpul în legătură cu serviciu și Mona aproape dovedea că există niște înțelegeri profitabile între director și șoferi. Nici nu erau prea ascunse. Se făcea că nu vede și nu aude tertipurile lui de jigodie. Nu era prima întâlnită. Acum însă patronul trecuse de partea lui.

- Să vii la trei să discutăm.

După ce a așteptat aproape o oră, i-a spus să vină a doua zi la opt

- E opt fără patru minute îi zise patronul. Vino la opt.

- E opt și trei minute, e prea târziu.

Se simțea bolnavă iar. Depășise trei luni de concediu medical și se temea că nu va fi internată iar. Își dădea seama că serviciu e compromis în totalitate și voiau să o facă să-și dea demisia ca și pe cei dinaintea ei. Depuse o plângere la Oficiul Forțelor de muncă și i s-a spus să aștepte. După aproape o lună era somată să se prezinte la firmă. Patronul mima oarecare regret pentru situația creată, dar nu credea că e sincer. Aflase că se lucrează din greu la diagrame. Nu primise concediu de odihnă pe doi ani, și în ultima lună probabil nu i s-a luat în considerare concediu medical. Erau zile când nu putea face control și diagramele rămâneau nesemnate. Fie că se scumpeau biletele, fie că era foarte frig și mașinile întârziiau sau nu veneau, fie erau foarte aglomerate. Probabil au falsificat documentele să o treacă în concediu de odihnă. Oricum pe ea nu a întrebat-o nimeni nimic. Așteptând să-și primească foaia de lichidare, cineva i-a zis:

- E strigător la cer! V-a dat afară să-l aducă pe fiu-său!

- Nu asta e grav. Ci faptul că și-au bătut joc de mine!

Era simplu să o trimită în șomaj. Dar de când devenise patron, nimeni nu a plecat de la firmă în șomaj. Înaintea ei plecase o ingineră chimistă care lucra pe la contabilitate. Apoi o altă doamnă, apoi fostul șef al autogării. În firmele mici nu erau sindicate, nu se puteau apăra. Și la alte firme mici, oamenii ce intrau în dizgrație erau hărțuiți, umiliți, batjocoriți. Evaziunea fiscală se putea vedea în cheltuielile familiilor. Mai ales când petreceau vacanțe de două-trei zile în locuri exotice cu sume uriașe de bani.

În oraș erau câteva fabrici deschise în special de italieni. Se zicea că ar fi o formă de spălare a banilor negri. Erau divorțați de primele soții și recăsătoriți cu românce istețe. Oamenii erau încadrați cu salarii minime. Veniturile creșteau dacă acceptau să lucreze peste program și în zilele de sâmbătă. De aceea accidentele și leșinurile femeilor erau frecvente. Care se îmbolnăveau în primele trei luni, nu erau acceptate. Pentru casă le rămâneau nopțile și după-amiezele de sâmbătă. Așa își permiteau să cumpere haine și telefoane mobile copiilor. Să nu rămână mai prejos decât colegii lor cu părinții bine plasați sau aflați la muncă în Spania și Italia.

Duminica, mergând la biserică îi vedea pe patroni cu prietenii din politică și din instituțiile importante, întâlnindu-se în același loc pentru a merge la vânătoare cu jeep-uri și câini mari. Soțiile cu copiii lor, mergeau la schi în stațiuni dacă era iarna. Sau la cabanele proprii construite în zone pitorești.

Din ultimii bani își luă antibiotice și seringi. Timp de vreo lună a zăcut la pat, se ducea la biserică doar. Zonele din picioare în care se injectase s-au făcut roșii și ardeau. I s-a părut că ar curge ceva din ele și strânse. Un jet puternic țâșni împrôșcându-i fața și în jur. Camera era foarte înaltă de aproape patru metri și mai mulți stropi s-au strivit de tavan. Credea că acesta va fi sfârșitul. Observă că se făcuse un fel de crater în mușchiul coapsei și puroiul curgea continuu. Băgă cu grijă un ac de seringă și trase încet de piston. Rezervorul se umplu de puroi. Repetă operația de mai multe ori, fără ac. Scottea puroiul de trei ori pe zi în jur de un litru. Nu-i venea să creadă că este vie și a supraviețuit unei infecții atât de mari. Primăvara a început cură de urzici și măcriș. Până la urmă a început să-și revină. Și-a depus CV-ul la mai multe firme, dar nu a chemat-o nimeni la interviu, trecuse de 40 de ani.

Un singur patron o chema la interviu?

- Autovehicule rutiere la Brașov? Și cu nouă? Ce cauți aici cu atâta școală?

După facultate absolvise mai multe cursuri. Îi sugeră să meargă la firma prefectului. A depus și acolo cerere, dar cunoștea bine familia prefectului și scandalurile din jurul ei, nu-și făcea iluzii că va fi primită.

- Cui îi trebuie angajați deștepți? îi zicea o prietenă.

Până la urmă fostul șef i-a propus să revină cu o colaborare la singurul ziar din oraș. Deși presa nu mai era o tentație ci dimpotrivă, se văzu nevoită să accepte, mai ales la insistențele preotului. Nici politica nu o tenta, așa că respinse propunerile din domeniu. Spera că de aici va găsi o pistă pentru un alt serviciu. Poate ar fi găsit dar răcea tot mai des la plămâni. Vedea că nu mai putea face muncă de teren și în cele din urmă renunța și la colaborarea de la ziar.

Florile răului

Îi venea să urle. Se simțea epuizată. Veniră toți să o felicite...

Strigă cu disperare:

- Niciodată n-am să mai fac asta!

Ar fi vrut să spună, „cu voi, cu bugetarii culturii...”.

Ajunsa acasă se întinse îmbrăcată în pat și începu a plânge. Cel puțin o oră a plâns fără oprire. Trebuia să descarce tot sacul de amărăciuni adunate de o lună.

Nu înțelegea de ce căzuse într-o astfel de capcană și cine i-o pregătise. Aproape toți cei implicați puteau să o urască. Să nu facă delimitarea între ziar și persoană. Nu și-a închipuit că vor îndrăzni să saboteze un act în slujba lui Dumnezeu, în care ea avea numai de dat, fără să ceară, să primească ceva..

„Șarpele!” . Cum poate cloci un om atâta ură? Cum poate să-și bată joc de alții zâmbind? Atâția copii...părinți, profesori...

Cu câteva zile înainte ar fi vrut să anuleze totul. Se contura un eșec. Niciunul din cei implicați nu ducea la îndeplinire ce avea de făcut. Când vedea că timpul programat expiră, ieșea în fața frontului. Nu înțelegea de ce toți oamenii aceia s-au angajat într-o acțiune, promiteau că vor face ceva și nu făceau. Doar s-au arătat interesați de acest lucru. Lovitura de grație o dădea tocmai clerul. Cei ce ar fi cules beneficiile...

- Mulți se vor înveli cu plapuma talentului dumneavoastră! I-a zis preotul.

„Nu-i nimic, plapumă să fie!...” gândea ea. Nu bănuia ce o așteaptă! Un alt complot...

S-a gândit să profite de semnătura ei și să încerce să obțină o finanțare din bugetul local pentru dezvoltarea misiunii ce o primise. Avea chiar promisiuni de sponsorizare, dar încă nu știa cum va evolua acest proiect, de teatru creștin didactic - ca formă de solidarizare

între Biserică, școală și familie. Era un răspuns la triumphiul de întrebări față de problemele educației. Părinții dau vina pe Biserică și școală, școala pe familie și Biserică, și tot așa.

Căzu ușor în capcana întinsă de șarpe. Când trebuia să susțină proiectul de hotărâre la consiliu, șarpele nu s-a prezentat, deși era inițiator și dublase suma de bani cerută de ea. Unul din consilierii cu care își făcea lobby a avertizat-o. Nu a venit nici la ședința de consiliu. A fost nevoită să se descurce singură și a obținut acordul de finanțare pentru o sumă importantă din bugetul local. Tot ea avea să se ducă la tipografie pentru invitații, apoi le puse la poștă pe banii ei. Șarpele se făcea că are de lucru. Tot ea a pus în cele din urmă afișele pentru expoziția de icoane. Într-una din zile deschizând ușa biroului auzea fără să vrea cum o bârfea și îl descuraja pe preot. La apariție ei schimbă foaia.

- Doamnă, nu cred că putem face asta! zise preotul care tocmai ce pornise mecanismul evenimentului.

Parcă o trăsni! Cum să dea înapoi? Bani aprobați, invitațiile trimise? Ce l-a apucat pe nebunul ăsta?

- Noi ne facem datoria și facem ce putem, zise ea nepricepând cântecul șarpelui. Restul, o să facă Dumnezeu!

- Nu vă dați seama cât o să coste? De unde luam atâția bani?

- Dumnezeu are bani! zise Mona intrigată de întorsătura lucrurilor.

Parcă i-ar fi zis „Ce prostii spui părinte? Nu dumneavoastră ați declanșat totul?”

Subit preotul s-a îmbolnăvit. Era bulversat. Deși au început împreună acest program, îi era frică de gelozia superiorilor. Amploarea proiectului la care era coinițiator, depășea granițele orașului și se temea de consecințe.

Dacă ar fi avut măcar o secundă sentimentul că Dumnezeu nu dorește acel lucru, ar fi renunțat. Dar când era pe punctul să abandoneze, se deschidea o altă ușă. Până la urmă a înțeles, că trebuie să se contureze un plan de sus. Și mereu în mintea ei se „aprindea becul”. O lumină palidă o ducea mai departe prin labirint.

Ar fi renunțat cel puțin la colocviu. Nu avea cum să facă față singură la cele trei acțiuni – colocviul, expoziția de icoane, spectacolul. Nu pricepea că banii alocați pentru acțiune erau o ispită pentru bugetari, iar prilejul de răfuială cu ziarista ce le cam dădea peste nas, pica numai bine. Cine „croncăne”, n-are parte de cașcaval! Și vulpi destule!...Totul devenea un surogat. În locul invitațiilor de valoare, erau aduși veleitariștii mondeni, clienții lor permanenți.

Primarul a fost chemat subit de mitropolie. Nu știa dacă e vorba de ranchiuna protopopului pentru ultimul articol sau de un sabotaj pur și simplu.

- Trebuie să fiu nebună să mă dau peste cap, să mă omor pentru a face un cadou nedorit de atâția oameni! Anulez spectacolul! Asta e partea mea. Dacă cei cu care am pornit acțiunea nu-și dau nici un interes și sabotează atunci nici eu nu pot face cadouri cu sila!

- Nu se poate! E atâta lume implicată, copii și părinți! Sări o referență care reușise să-și facă „parte” cu grupul de copii de care se ocupa. Ar fi confiscat tot spectacolul să-și etaleze talentele închipuite ale ei și clienților la care le vindea locuri de apariție în spectacole.

- Nu se poate, am adunat icoanele! sări șarpele ce urmărea premiile la icoane.

- Ieșim prost dacă nu onorăm hotărârea de consiliu și nu vom mai obține bani pentru acțiunile viitoare! Nu putem renunța. Telefonoanele sună...zise directorul.

Mai avu o surpriză. Bapțiștii, aflând ce se pune la cale cerură spectacol cu o zi înainte. Nu puteau fi refuzați. Decorurile nu puteau fi făcute decât înainte de spectacol, iar repetiția cea mai importantă trebuia devansată cu o zi.

- Te anunț că nu sunt bani pentru pachete la copii, îi zise directorul.

- ...Cum să nu fie bani!? strigă disperată Mona.

- Mi-au zis că nu sunt încasări...zise pasiv directorul.

- Nu fac spectacol fără pachete! Strigă Mona din nou. Restul nu mă interesează! E treaba voastră ce faceți la icoane și la colocviu...Dar dacă pachetele pentru copii nu apar, spectacolul nu se ține!

Îi ceru șarpelui să-i scoată la imprimantă scenariul pentru prezentatori. Erau o fată și un băiat din corul bisericii, soliști premiați la concursuri naționale, foarte talentați ce aveau de interpretat rolurile arhanghelilor – Mihail și Gavril. Copiii și profesorii veniseră pentru repetiții. Afară de preșcolari. Șarpele nu venea. Nici cu scenariul, nici cu aparatele. Profesoara de muzică ce avea în scenariu două compoziții, aduse un DVD și a trimis un copil să copieze scenariul. Una din scenete nu era pregătită. Profesoara bolnavă, nu lăsase pe altcineva să se ocupe. Au venit cu fosta doamnă învățătoare. Rolurile nu erau pregătite, unele replici erau mecanice.

Era groaznic de obosită. Uitându-se în oglindă se sperie. Ce-o fi asta? E pământie!!... Arată ca bolnavii de la sanatoriu, cei cu TBC! Doamne! Nu mă lăsa chiar acum! Măcar două zile să rezist! Tușea, era bolnavă. Nu mai știa de odihnă. În fiecare zi avea de mers prin școli, de împărțit scenariu, de pregătit decoruri. De scris pentru ziar...

Unul din referenți care avea atribuții pentru decor veni cu un ghiveci ornamental:

- V-am adus aranjamentul de la florărie...

I s-a promis un aranjament floral pentru scenă.

Încremeni. Ce să facă cu un ghiveci la zece metri de scenă. Referentul a plecat și nu l-a mai văzut. Pe sub scaune găsi hârtii. Și femeia de serviciu era chipurile tot timpul ocupată. Oglindile murdare. O sună pe Doina să-i aducă păpuși pentru decor.

Merse să ia plantele ornamentale din sala de consiliu. Acolo avea să se țină colocviul. Plantele erau pline de praf! Și masa! Dacă nu vedea, invitații ar fi șters praful cu hainele! Era chemată presa, media...

Cu două ore înainte de spectacol termina de aranjat decorurile. Nu mâncase nimic, era prea obosită să mai meargă acasă. Se așeză într-un scaun să se relaxeze. Începu să cânte..."O crește-mi iubirea...". Veniră doi băieți, s-au așezat pe scaune. Se opri din cântat și îi întrebă:

- Cum de-ați venit așa repede?

- Suntem navetiști. Nu mai plecăm acasă.

Sosise ora. Reprezentanții nu erau veniți. Invitații soseau. Încerca să-i țină de vorbă. Colocviul a început cu jumătate de oră întârziere. Presa nu era prezentă ca la coliva cu orez! Copiii îmbrăcați în îngeri, fluturi, flori, fetițele zâne, sfinții evocați, domnitorii nu meritau atenție. Invitațiile și programul pus în discuție au adus destui profesori din județ, reprezentanți de la instituții.

Ora de începere a spectacolului trecuse. Colocviul nu se sfârșea. Fără vizitiu, caii egourilor o luau razna. Toți aveau de vorbit... Copiii mici de la trei ani erau greu de stăpânit. Intră în sala de consiliu și ceru în șoaptă să oprească colocviul. În sfârșit, spectacolul începea cu mai mult de jumătate de oră întârziere...

Șarpele trebuia să asigure coloana sonoră. El promitea că le face pe toate. El nu făcea nimic! Nu voia să facă! Ratase o mișcare scenică. Ce vor spune părinții? Trimetea bilețele la prezentatori, la profesori. Jocul scenic va fi reprogramat la sfârșit. Învățătoarea îi adună din nou pe copii și până la urmă au intrat în scenă. Prezentatoarea s-a descurcat excelent, i-a făcut observație șarpelui, știa de ce în stare și cu greu găsi negativul. În sfârșit, spectacolul trecuse, copiii își luau pachetele...

- Mă gândesc că dacă iau litera „I”, aș putea face un spectacol „Florile răului” spuse cinic șarpele, rânjind cu satisfacție.

I-ar fi plăcut să fie Cantemir și să scrie ea „Istoria ieroglifă”...

Cu sufletul încă sfâșiat de săbiile ce o sfredeliră zile la rând, pleca spre Casa de Cultură. Se întâlnește cu directorul muzeului.

- Felicitări doamnă! Ați realizat ceva extraordinar. Numai că a fost și balast cu colociul ăla... Așa e la noi. Vine cineva cu o idee și apoi se adună unul și altul să-și dea cu părerea. Dar spectacolul a fost excelent.

- Nu a ieșit ce trebuia..., răspunse ea întristată. A lipsit părintele și totul s-a dat peste cap...

Se întâlnește și cu primarul.

- M-a sabotat șarpele...Până în ultima clipă!

- ...Ăștia-s niște căcăi! Zise cu lehamite primarul. Dar am aflat că a reușit acțiunea... Lasă, nu fi supărată, o să mai facem.

În oraș se vorbea de spectacol. Primea felicitări. Într-un târziu un glas parcă o întreba: „Ei, de ce ai fi supărată? Nu-ți dai seama ce ai făcut? Ai fi crezut vreodată că ești în stare să faci asemenea lucruri? Îți mai pare rău că ai făcut politehnică? Cum te-ai fi descurcat la decoruri fără desenul tehnic? Cum ai fi aruncat sfoara peste paravan să pui îngerul acolo sus, să te cațeri pe scaune puse pe mese dacă nu știai fizică? Dacă nu ar fi trebuit să te descurci mereu singură? De unde scoteai păpușa de nu era Măriuca?... Cum ai fi făcut banerul acela de nu vedeai ornamentele din cărțile bisericești? Mai făceai zâne și îngeruși cu copiii lui Doina dacă nu te-ai fi dus să-i ceri bani pentru materiale? Fiecare piedică, fiecare prag, orice ușă închisă, orice spate întors au rostul lor! N-ai învățat să-ți iubești dușmanii? Ai fi făcut toate astea fără ei?!?”

...- Tu erai?... Îngerul meu bun? Tu m-ai ajutat să fac toate astea?! Tu m-ai scos din toate încurcăturile?!

Își cumpără mâncare, apă minerală și cafea. Era epuizată și bolnavă. Nu mâncase nimic în ziua spectacolului. Avea de adunat decorul și era curent. Intră directorul cu doi dintre referenți.

- Doamnă, respectele mele, îi zise referentul ce ar fi trebuit să o ajute la decoruri. Erau și colegi la corul bisericii; cu gura mare, provoca certuri. Ca om de meserie nu mă pot abține să nu vă felicit! Să nu mă mir de materialele folosite. De unde ați știut? Cum le-ați făcut?

- Dumnezeu le-a făcut, căutând un ton cât mai firesc.

Prcă ar fi înțeles. A continuat gânditor:

- Da, numai Dumnezeu putea face asta...

- Hai să facem decont, să iei banii pe materiale, a zis directorul, un solist cunoscut.

- Nu am ce deconta...

- De ce ești supărată? Toată lumea te-a lăudat? zise al treilea. A fost o acțiune reușită.

- A fost un eșec...

Se întâlnește cu unul dintre consilierii ce au susținut proiectul. Era un om de biserică, prieten al Patriarhului. Vorbise cu cineva să-l aducă, dar nu s-a putut.

- A fost minunat. I-am povestit părintelui și era fericit. Spunea că a fost tot timpul cu noi și a văzut totul. Am văzut că erați stresată și lucrurile parcă nu mergeau cum trebuie, dar a ieșit frumos. Dumnezeu v-a ajutat. Chiar și singură...

Apucase să-i spună că pregătirile merg prost.

- M-au făcut să mă depășesc pe mine! Nu mi-aș fi închipuit niciodată că pot duce atât, că sunt în stare de asemenea lucruri. Că am atâta putere...Sarcina mea era mult mai mică și probabil că au căutat să mă compromită cu orice preț. Dar fiecare piedică m-a provocat la o altă luptă pe care Dumnezeu a dus-o în locul meu. Se spune că unde se termină puterea omului, începe puterea Lui...Și cred că așa a fost!

Își luă rămas bun de la Patriarh. Simțea că nu-l va mai întâlni vreodată.

Învățase încă ceva... Tema viitorului spectacol...Acasă în orașul copilăriei.

Scrisese o scenetă comică cu diavoli pentru băieții din spectacol. Nu apucase să o pună în scenă. Era inspirată dintr-o povestire haioasă a părintelui Cleopa. Folosea cam toate porecele populare pentru satan. Piesa începea cu litera „I” de la rai căzută – „Florile răului”. Acolo unde lucrarea se oprise o vreme. Toată lumea arăta litera căzută pe jumătate: „E ceva greșit acolo!”. Decorurile erau acoperite cu folie neagră.

- Nu, nu e nimic greșit , zicea ea.

Preotul dădu binecuvântarea și preciză :

- Ceea ce vi se pare a fi greșit, face parte din scenariu. Rămâne să alegeți: răul sau raiul...

Sala era jalnică, dar scena destul de bună, mai puțin lumina. Drăcușorii erau interpretați de un grup de fete. Când le vedea costumația, râdea cu poftă. Nu și-au știut bine rolurile, s-au mai încurcat, dar sceneta, concepută ca un amestec de politică și concursuri de „mis” avea farmec. Timpul de repetiție a fost insuficient. Dar în mare au jucat bine, cu pasiune. După ele au venit îngerașii și prezentatoarele. Folia a fost dată la o parte, descoperind adevăratul decor din flori, icoane, ornamente strălucitoare. Sunetistul, era un lăutar „brunet”, talentat și isteț. Coloana sonoră a fost la înălțime.

Unul din arhangheli a așezat la loc litera „I”. Îngerașii trăgeau perdeaua peste fereastra cerului după un text de Traian Dorz. Iar micii artiști le spuneau părinților că au aflat care sunt „Florile Raiului” și cele trei zâne care îi ajută pe oameni să le culegă: Credința, Nădejdea și Dragostea.

La început o făcea numai pentru copil. După un timp însă, a devenit rațiunea existenței ei. Când vedea cum prind viață pe scenă personajele și întâmplările minunate din istoria Bisericii, interpretate de copii, i se părea că se află în rai. Că niciodată inima ei nu a simțit durerea, suferința. Era convinsă că nu va mai face altceva până la sfârșitul vieții. Aflase cu adevărat fericirea și sensul trecerii prin lume. Câțiva ani a dăruit toată energia acestei misiuni. Tocmai crease condiții să poată autoriza și dezvolta activitatea și căuta o sursă de finanțare. Statul nu oferea credite pentru activități culturale. Puținele finanțări erau acaparate pe aceleași criterii clientelare. Doar pentru lălăielile folclorice cu strigături se găseau bani, se organizau festivaluri. Babele din sat erau înnebunite după șow-urile televizate cu trupurile dezgolite ale dansatoarelor. Programele artistice ale elevilor le imitau. Ajungeau în media, făceau tot felul de sărbători. Satan găsește bani și sprijin.

Totul era pentru ei- impostorii, ipocriții, lacheii, mediocrii. Ei acaparau tot – putere, administrație, cultură, educație...”Intelighenția a devenit privilegheția!” spunea inspirat un intelectual într-o dezbatere... Ei știu să dea din coate, să te scoată din cursă dacă nu le slujești...Să-ți închidă gura cu orice preț!

Apelă la câteva edituri, nu reuși să publice. Dar, domnii și doamnele de la cultură publicau. Mai luau și premii.

O doamnă deșteaptă cu un nume greu, dădea interviu la radio. Tocmai publicase o carte. O remarcă o consternă: „Religia e de două milenii, ignoră milioane de ani de civilizație...”. Ptiu! Și asta-i din maimuță!” gândea ea.

„Spiritul public e fapta puținilor oameni”... „Ateismul e rezultat de o cultură insuficientă, își aminti un răspuns. Din adevărata cultură vine căutarea lui Dumnezeu”. Se întâmplă destul de des ca atei să nu fie conștienți de insuficiența lor și ies în agora cetății să dea lecții umplându-se de ridicol. Au spus-o atâția în Biblie. Și Pavel care era un filozof, un cărturar înțelept al vremii lui... Și atunci cum vin ei să se erijeze în înțelepți? Iartă-i Doamne, că nu știu ce fac!

Service pentru jucării stricate

- Știi ceva, pe mine iar mă dor picioarele și spatele, spuse Măriuca agățându-și brațele de gâtul ei.

„Jucării stricate” își amintea Mona strângând-o în brațe. Scrisese un articol la începutul carierei în presă, „Dureri, minuni, neliniști la Păclișa”. Era un spital de recuperare pentru copii. Directorul spitalului zicea că copiii care vin acolo sunt ca jucăriile stricate.

- O, fetița mea, lasă că mergem noi la un nene doctor și la o tanti doctoriță să ne facă bine. Dar să nu plângi, că ne facem de rușine!

- Și să mănânci ce zice mătușa că de-aia te doare, că nu mănânci.

Măriuca era un chin pentru Mona dar și o sursă inepuizabilă de bucurie și dragoste. Acceptase să o țină o vreme că-i era dragă și pentru că fratele ei a promis că-i va plăti. Nu știa că va fi atât de greu. De fapt, mama ei vitregă voia să o lase la un frate la București, dar după o săptămână i-a chemat să o ia în primul rând că nu mânca. Mai era și foarte poznașă.

Încă din prima zi, spre seară când voia să-și deschidă laptopul, văzu pe tastatură niște urme proaspete de apă. Era și o cană de apă în apropiere .

- Măriuca, ai umblat la calculator?

- Nu, zise ea.

Îl deschise și văzu că mege aiurea. Avea să descopere că sub tastatură era umed și abia după mai multe zile Măriuca a recunoscut că a vărsat cana cu apă.

- Eu nu am dat apă pe calcultor, dar ea s-a dus pe el.

În timp ce a ieșit puțin afară și a lăsat-o să se joace când s-a întors a găsit-o tot jucându-se. A lipsit doar câteva minute și fetița trebuia să coboare de după sobă unde îi făcuse locul de joacă, mai ferit și la cald și să meargă până în cealaltă parte a camerei unde ținea calculatorul. Dar operațiunea era făcută! Știind că făcuse o pozna, își reluă locul și parcă nimic nu s-ar fi întâmplat!...

Avea numai trei ani și jumătate și era foarte perspicace. O sună pe maică- sa. O învățase în urmă cu un an să umble la calculator, să deseneze, să se joace și să-i arate unele litere. Din experiența avută cu copiii i se părea că Măriuca nu prea are darul învățaturii, dar poate îi va plăcea cel puțin să deseneze. Dar măcar sănătoasă de-ar fi.

- Ce-i cu fata, de ce-o doare spatele și o dor picioarele? Vomită în fiecare zi, îmi murdărește tot. Nu mai știe să vorbească, e toată lumea uimită! Ce-ați făcut cu ea?

- N-are nimic, la noi n-o durea nimic. Ce vrei să-mi reproșezi?!

- Dar, voi aveți de dus fata la ortoped, știați foarte bine asta. V-ați lăudat că mergeți cu ea la București!

- Păi cu ce bani? Taică-su s-a umplut de datorii! Drept să-ți spun m-am săturat! Nici nu dă telefon, nici pe calculator nu intră, eu am terminat-o cu el!

- Când îmi trimiți hainele? N-am cu ce s-o îmbrac...

- Păi nu prea mai are haine. O parte au rămas la București, nu le-a mai adus.

Rămase fără cuvinte. I-a dus o grămadă de haine, unele trimise prin poștă. Câteva treninguri noi. Cum pot fi atât de iresponsabili? O sună pe o verișoară care avea fetița ceva mai mare și astfel a rezolvat și problema hainelor.

Cu cumnată-sa nu prea mai avea ce discuta. Pe lângă faptul că era aproape infirmă se procopsi cu un copil bolnav, infirm la rândul lui.

Nu mai aveau bani și s-au săturat unul de altul. Inițial n-ar fi voit să primească fata. Abia reușise să se ridice din pat. Dar vedea că se află la strâmtoare și a acceptat să mai facă un sacrificiu, cu orice risc să-și salveze fratele și nepoțica încă o dată. Îl convinse pe Moșneag și pe surori să-i ajute. Cu banii cu care trebuia plătit contractul de asigurări medicale să se interneze în spital se duse să o aducă pe Măriuca. Nu se putea ține bine pe

picioare. Mânca multă carne și ouă, a luat multe medicamente să-și refacă țesuturile conjunctive. Spera să reziste câteva luni și să primească bani să se pensioneze. Ajunse cu greu.

- El a plecat în Cehia, dar n-a trimis bani. Eu aștept să-mi vină un contract pentru Spania. Mă tot trezesc cu câte unul la ușă să-i dau banii împrumutați de el. Oricum sunt hotărâtă să divorțez. I-am zis că dacă nu vii după ea o dau la mamă-sa.

Atmosfera între copil și mamă era rece și încordată. Fetița veselă și volubilă care spunea poezii și cânta când o aduse în urmă cu jumătate de an, acum era tăcută, nu vorbea aproape o zi întreagă, își rodea unghiile. Îi porunea să se culce singură, și se uita la televizor. Până să plece taică-su, fetița dormea singură. Vedea că mamă-sa era ca un jandarm, curățenia, ordinea și confortul fiind mai presus de nevoile afective ale fetiței. Bucuroasă de venirea mătușii, fetița căuta prilej de cuibăreală.

- De ce vorbește așa rău?

- Se proteste ea..

Mânca foarte puțin uitându-se la televizor.

- Mănâncă puțin dar e grasuță. Asimilează.

Monei fetița îi părea slabă și palidă, dar nu voia să pună paie pe foc făcând observații. Mai bine să nu o irite. Se gândea că o să se ocupe de fată în timpul ce va urma.

După ce analiză situația, Mona îi zise:

- Pe mine nu mă interesează cu cine se culcă ticălosul de frate-miu. Fata trebuie crescută, mi-i nepoată, voi face cum voi putea. Două luni sper să mă descurc, să găsesc bani de împrumut. Dacă nu trimiteți bani în timpul ăsta, o cer în plasament. Eu am fost pe moarte, abia mă târăsc, nu am cu ce s-o țin, nu mă pot duce la muncă. Ce-am putut face pentru ea, am făcut. Știu că e mincinos și nu se ține de cuvânt. Să vă fie clar! Am să-mi rezolv și eu problemele medicale...

- Hai măi Mona că doar a promis că-ți plătește! Dacă nu trimite el o să trimit eu.

Era al treilea an când îl găsea pe frate-său, acum familia lui de nu aveau nici bani de pâine. Fetița suferea din lipsa lui de responsabilitate, iar noua mamă nu părea mai bună. Spera că va avea grijă de fată, dar a observat că nu avea înclinație de mamă. Îi murise fetița probabil din aceeași cauză și încerca să o înlocuiască cu Măriuca ca pe un bibelou din vitrină.

Ajunsa acasă, toți întrebau ce s-a întâmplat cu Măriuca. Era alta decât cea plecată în urmă cu șase luni. A înscris-o la grădiniță a doua zi după sosire. A răcit cu laptele băut la grădiniță. I-a zis doamnei să nu o lase să mănânce ce primește. Pachetul de lapte îl aducea acasă și făcea scandal dacă nu voia să i-l dea. Brânza topită o mânca. Mona încerca să-i schimbe obiceiurile, să o facă să mănânce mai mult și să-i ofere mâncare de calitate. Era un chin. Cam cinci, șase ore se străduia să-i dea de mâncare. O ținea în brațe, o alinta, lucru de care Măriuca era încântată și în felul ăsta reușea să o facă să mănânce o porție de mâncare în mai mult de o oră. Înghițea greu. Mătușa nu observa că ultima cuminecătură o ținea în gură mult timp și uneori vomă. I-a făcut un costum frumos de serbare și o lua la repetițiile pentru o scenetă de „Buna Vestire”.

Repetițiile se făceau în școala veche unde învățase și ea timp de șapte ani și unde funcționa și grădinița. Mai era un local mai nou dar amândouă erau mai mult goale. Era ultimul an când funcționa o clasă simultan de gimnaziu. Majoritatea copiilor mergeau la școala din oraș. La repetiții aveau mai mult chef de joacă și se lucra destul de greu cu ei. Dar după câteva întâlniri, împărțirea rolurilor s-au pus pe treabă și ar fi repetat mai mult decât putea ea să ducă. Piesa era despre soții martiri Montanus și Maxima, în preambul fiind evocată vestirea Pruncului divin de către Arhanghelul Gavril către Fecioara Maria. Aceeași piesă o pregătea cu ajutorul unei învățătoare la școala din oraș.

Măriuca învățase repede poezioare și cântece. Era în largul ei printre copiii mai mari, care o și botezau așa pentru a fi deosebită de alte două fete ceva mai mari. Vocea ei se auzea cel mai bine, cânta frumos, lucru ce Mona îl observase și cu un an în urmă. Surpriza a fost că și la biserică gasul ei aproape acoperea pe al celorlalți copii. Primi și ea pachetul cu dulciuri.

- Cum să nu-i dăm și ei zise preoteasa. Ea a cântat cel mai frumos...

Piesa a fost un succes. Încercă să pună în scenă o montare cu texte de a sfântului Ioan Iacob Hozvitul. I se părea că sunt texte foarte teatrale și potrivite pentru copii despre simțuri și organele lor- nas, urechi, ochi, gură, mâini, picioare, dar copiii n-au mai avut același chef. Voiau numai roluri de sfinți și îngerii. În plus primăvara timpurie le dădea ghes la alergătură și joacă.

Sună la sora din Brașov:

- Te rog ajută-mă cu niște bani, spuse ea plângând. Trebuie să duc numaidecât fata la doctori E într-o stare gravă..

- Nu știi ce ți-a trebuit să te încurci cu ea! Nu aveai tu destule?

- Ce să fac ? Dacă tac-su e ticălos, ce vină are ea? E a noastră, trebuie crescută. Măcar să nu moară la mine!

O duse la medicul de familie. La vederea doctoriței și asistentelor a început să urle și să se zbată. Făcuse injecții și n-a uitat. Cu mare greutate a reușit să-i vadă gâtul. A cerut trimitere la ortopedie.

Avea de cumpărat ceva medicamente.

- Picăturile sunt pentru mine, zise ea farmacistei.

- Daa?... Ai răcit? Răspunse ea și intră în conversație cu Măriuca.

- Ea e mătușa mea. O cheamă Mona. Și când eram mică îi spuneam mami...

Măriuca era și cochetă. Îi cumpăra mereu clame. La început le tot scotea din păr și a dus ceva muncă de lămurire cu ea până a convins-o să le țină. Acum le pune la păpuși și voia moațe și clamele lipseau. Până la urmă cumpără vreo sută de bucăți, tot felul de floricele și îi umplu capul de moațe. Merse și atunci la farmacie și fetița culese laudele care o încântau.

Se îndreptau spre casă. Măriuca începu să cânte, întâi încet, apoi tot mai tare. Totă lumea se uita la ea. Și fostul ei profesor de muzică, bătrân, pensionar o studia și spuse cu părere de cunoscător:

- Măi, tu să te duci să dai spectacole la București! Îi spuse el.

Fetița a cântat până la ieșirea din oraș.

Pentru a pleca de acasă, mai ales cu fata, îi trebuia multe ore de pregătire. Noul ei trup, mai mare cu jumătate din greutatea celui vechi îi făcea viața un chin. Și să se spele îi era greu. Și să se îmbrace... Avea noroc că printre haine, avea unele cu model larg și așa s-a întâmplat să aibă câte ceva de îmbrăcat. Cu mare greu reuși să ajungă pe la zece la cabinet, dar prinse bon numai după-masă. Și așa era foarte aglomerat.

- Are platfus, merge pe vârfuri, se împiedică. O dor picioarele și spatele.

Printre țipete și zbateri reuși să o dezbrace.

- Ei, hai stai cuminte să mă pot uita la tine să te trimit la dansuri și la balet, îi zise doctorița alintând-o.

- Da, este un picior valg bilateral. A cui e fetița?

- A fratelui meu. A fost abandonată de mamă și de atunci tot la mine ajunge.

- Măcar bine că a încăput pe mâini bune. Ați venit totuși la timp. Bani vă dă?

- Până acum nu.

- De ce nu o cereți în plasament? Dacă tot o creșteți... spunea ea în timp ce dicta asistentei să completeze documentele.

- Mă bate gândul să o fac...

- Sigur, tot e ceva, un ajutor...

- Care e cauza? întrebă Mona

- Nu știu să vă spun, cel puțin deocamdată. Chiar așa deșteaptă, nu sunt! completă pe un ton destins, ce o făcea pe Mona să zâmbească. Cu experiența de reporter se bizuia mult pe intuiția ce i-o provoca începutul unei conversații.

- Mergeți cu acest bilet la radiologie.

Era și acolo aglomerat dar mergea relativ repede.

Fetița făcu iar ceva spectacol cu țipete și destul de greu o convinse să stea.

- Uite, hai să te vezi la televizor, îi zise bărbatul care manipula aparatele fixându-i poziția.

- Așa să o țineți, îi spuse.

Mona o strânse iar cu căldură și îi șopti la ureche:

- Îți face poză la păsărică îi șopti ea știind că-i place să-și vadă pozele și să fie pozată.

Mona se obosi urcând și coborând scările.

- Trebuie să veniți mâine dimineață, zise doctorița privind puțin radiografia. Am nevoie de un rezultat de la medicul radiolog.

- Nu pot veni, răspuse Mona gândindu-se că nu va mai putea face un efort atât de mare a doua zi.

- Ei, atunci las-o așa! Zise ea pe un ton ceva mai aspru.

Mona sesiza ceva grav în spatele vorbelor ei.

- ...Nu, nu o las așa!... Am zis asta pentru că și eu mă aflu într-o situație grea. Sunt după un puseu acut de poliartrită reumatoidă. M-am îngurășat foarte tare și mă mișc greu, abia mă țin în picioare..Voi încerca să vin...

O duse și la oftalmologie pentru că avea strabism, uneori îi fugea un ochi.

Bănuia că radiografia a scos la iveală ceva grav. Era îngrozită. Ce-o să facă? Însă oricât de greu i-ar fi știe că are un resort cu care va depăși noua încercare: credința în Dumnezeu. Asta era busola ei. Axa tuturor lucrurilor. Trimise cererea de plasament on-line. O va crește cumva până la școală și în acest timp poate taică-su va ajunge în stare să o crească mai departe.

Nu prinse bon nici a doua zi, deși a făcut tot posibilul să ajungă înainte de nouă. Dar doctorița o primi la consultație. O trimise după rezultat. Citi buletinul, dar nu pricepea ce scrie. Erau noțiuni noi, deși nu prea i se întâmpla în ultimul timp să descopere lucruri absolut noi.

- Structură neregulară, fragmentară la nivelul marelui trohanter. Dacă nu era ceva serios, nu vă chemam și astăzi, spuse doamna medic uitându-se drept în ochii ei.

- Bănuiam...răspuse Mona.

- Ești deșteaptă după cum văd. Are noroc cu dumneata.

Sună la un alt medic.

- Îți trimit o radiografie să-ți dai cu părerea. Vino spre noi și eu o trimit înaintea ta pe Lili.

Asistenta ieși și doamna doctor invită o adolescentă de vreo cincisprezece ani pe care mama o ducea în brațe și cu care se întâlneau de mai multe ori pe holuri.

- Ceea ce vă spun dumneavoastră trebuie să audă și doamna, spuse medicul arătând către Mona. Nu sărituri, nu patine, nu rotile...

Ușa se deschise și intră asistenta cu radiografia Măriucăi.

- Sechele de rahitism!.

Mona simți că leșină și că întuneric se face în jurul ei.

- Ooh, zise ea disperată! Și am văzut asta de la început și nu m-au ascultat!

.....

În urmă cu doi ani Mona era căutată la redacție de fratele ei. După aproape o lună s-a dus să ia fetița abandonată de mamă. O luă în brațe cu o sacoșă în care avea o sticlă de lapte și o pungă de pufuleți. Ajunse cu ea la gazda unde stătea. Nu avea lemne. Era început de martie și venea primăvara, nu ar mai fi cumpărat lemne. Avea câteva haine de la sacond hand pe care voia să le dea pe la copiii săraci. O împachetă bine într-o salopetă de fâș matlasat. O ținu sub plapumă pe brațul ei. A doua zi a umblat pe la cunoștințe pentru haine și a împrumutat bani pentru lemne. S-a dus cu ea la ședința de consiliu și a fost destul de cuminte, nu i-a creat probleme.

- A cui e copilul? O întrebă vicele.

- Al meu. Dacă n-am fost bună să-l cresc pe cel pe care mi l-ați luat, mi-a dat Dumnezeu altul.

Cam la fel i-a răspuns și primarului. Cu doi ani în urmă Autoritatea Tutelară îi oferea soțului ei alcoolic și bine cunoscut de toată lumea, recomandare pentru procesul de reîncredințare a copilului. Tragedia i-a distrus sănătatea și doar credința a făcut-o să nu-și piardă mințile. Revenise la ziar și toți cei ce i-au produs această traumă erau acum în condeiul ei. Avea mult de luptat pentru a-și înfrâna pornirile de răzbunare. Apariția acestei fetițe cu o soartă atât de dramatică, era acum un balsam pentru inima ei sângerândă.

Răspunderea era imensă. Descoperise că fetița nu știa să mănânce și avea apucături sălbatică. O lovi de câteva ori cu capul. Singurul lucru bun era că avea un cap de păpușă și semăna foarte bine cu ea. Nu voia nimeni să creadă că nu e a ei și Mona se întreba dacă a fost și ea un copil atât de frumos.

Tatăl ei veni abia după vreo trei săptămâni să-i aducă haine și nu a fost de acord să o înscrie la medic de familie. După vreo lună a răcit și a ajuns cu ea la Pediatrie. Doctorița de gardă era chiar șefa secției cu care se cunoștea destul de bine.

- Este dehidratată? Întrebă doctorița.

- Nu cred, zise Mona.

Dar privind-o de departe parcă simți un apel de alarmă: „Copiii tranziției” își aminti ea. Un articol despre sănătatea copiilor în care era și un interviu cu această doamnă. I se părea că trupul fetiței nu ar fi cum trebuie. Ceva, și nu știa ce o făcea să se gândească la copiii malnutriți din țările subdezvoltate.

- Eu am impresia că fata e rahitică, îi zise fratelui ei.

- Nuuu, nu există! zise tatăl fetei. Nu i-a lipsit nimic. A fost vaccinată, a văzut-o medicul de familie!...

.....

Doctorița o consultă din nou și îi dădu alte explicații. Conformația toracelui, mătâniile...

- Bine că ajuns pe mâini bune. Blănița elegantă, clămițele frumoase...Doamna renunță la ea și se ocupă de nepoțică. Frumos.

O trimise la un alt cabinet pentru a fi consultată la plămâni. Se făcuse târziu.

Alte țipete, alte văicăreli. Doctorița dădu telefon la medicul de la recuperare.

- Nu pleca. Mai stai că-ți trimit o frumusețe!..

Fetița începu iar să cânte. Veni în cabinet un alt medic.

- Observi ce am eu aici? Zicea ea scriind.

Ajunse la recuperare.

Noul medic, un domn înalt și cam colorat la piele începu să se împrietenească cu ea:

- Ia uite ce am eu aici. Știi ce e ăsta?

- Un castel, și conversația începu.

- Măi, da tu ești o frumusețe! Remarcă doctorul.

Mona observă mai multe icoane, deși cabinetul era mic. Citi cu glas tare:

- Structură osoasă neregulată, fragmentară la nivelul marelui trohanter. Rar vei întâlni o astfel de situație, zise el către asistentă.

- Cum o tratăm? Întrebă el.

- Nu știu... Spuneți dumneavoastră...

- Va trebui să vă internați...Nenea doctorul o să facă tot ce știe să crească frumoasă spuse el cu gesturi jucăușe către fetiță.

Căuta pe net articole despre rahitism. Află că procentul copiilor cu sechele de rahitism din primul an de viață, e foarte mare.

Se întreba ce fac medicii de familie? Cum se poate una ca asta?

Părinții s-au scandalizat când au aflat de cererea de plasament. Au început să o batjocorească în fel și chip pe calculator și la telefon și să conteste că fetița ar fi bolnavă. Cu chiu cu vai în după-amiaza zilei de Înviere primi 150 de euro. Plăti datoriile și cu o jumătate din bani se duse la spital. Era destul de îngrozită de situație. Dacă ar fi fost ceva mai sănătoasă, ceva mai puternică. Moșneagul dăduse și el o sută de lei și își luă medicamente să poată rezista. A retras cererea.

În spital Măriuca se împrieteni repede cu o fetiță de seama ei ce se născuse cu mâinile răsucite, cu un păr blond și buclat. Amândouă cam răsfățate, cum sunt mulți dintre copii făceau mult tărăboi. Au făcut schimb cu periutele de dinți. Mona reuși să o convingă pe Măriuca să renunțe la periuta fetiței, dar partenera ei nu ceda. După ce o exasperă pe mama cu tânguieți și lacrimi adevărate, într-un târziu s-au culcat. După vreun sfert de oră de șoapte între copii și mămici, se auzi un suspin îndurerat, înecat de plâns.

- Mami, mâine îți spui lu Măriuca să-mi dea periuta ei?

Mămicile pufniră în râs. Mona o ținea ca de obicei pe braț și acum îi spunea povestea în șoaptă, apoi cânta încet să o poată adormi. În cameră erau cinci femei cu copii. Spre dimineață atmosfera devenea sufocantă.

Fiecare copil era o poveste nefericită.

Două dintre fetițe erau nedeplasabile. Una fusese forțată la naștere. Cealaltă primise un tratament greșit când avea un an. Aveau șapte și opt ani și mamele le purtau în brațe să le spele la chiuvetă și pe la cabinetele de tratament. O alta venise cu o fetiță de câteva luni deformată. Născuse la zece luni. Medicul a apreciat după ecograf vârsta mai mică și i s-a făcut tratament pentru menținerea sarcinii.

Aproape toate mamele nu aveau soți. Au plecat la muncă pentru bani de nuntă și au uitat să se întoarcă. Nu primeau pensie alimentară pentru că preferau să nu deschidă procese decât să mai aibă de-a face cu ei. Primeau salariu de însoțitor.

Dimineața, la baie era coadă. Mămicile cu băieți veneau să se schimbe. Era un singur WC la care veneau și internații de la ORL, cam o sută de persoane în total. Femeile își făceau și toaleta, se schimbau. Întreba de duș și i s-a spus că nu este. Avea să descopere la a doua internare că totuși exista un duș. Fiind și obeză se îngrijea greu și se molipsi de un microb. S-a tratat cu ovule intravaginale și avea să se molipsească iar peste câteva luni la spitalul județean. Îi era teamă și pentru fetiță. Unele din infirmiere și asistente se purtau aspru. O făceau pe jandarmii. Măriuca era cuceritoare. Când voia să fie băgată în seamă, cânta.

La sala de kinetoterapie, asistenta observă cum trece în revistă tot ce se întâmplă acolo.

- Măriuca! Îți umblă căpușorul în toate părțile. Să nu-ți scape nimic.

La început a fost greu. Nu se concentra să facă exercițiile. După câteva zile începu să mănânce mai bine. După două săptămâni făcea binișor exercițiile.

Într-una din zile a început a cânta la masaj și bineînțeles își culegea laurii. Mona i-a zis de câteva ori să-i cânte și la doamna de la kinetoterapie. Nu voia. Stăteau pe un scaun în hol.

- De ce nu vrei să-i cânti și la doamna de la gimnastică?

- Nu vreau, nu-mi place doamna Ela.

Doamna tocmai intrase pe ușă și probabil a auzit. Mona încremeni. Ea s-a făcut că nu aude.

- Nu știu cum faci, dar dacă nu-ți ceri iertare de la doamna Ela, te las singură și plec. A fost drăguță cu tine, te- alintat, tea-ținut în brațe, ți-a dat cireșe și tu ai zis că nu-ți place și te-a auzit.

Nu zicea nimic. Intră în sală cu inima cât un purice. „Ce prost s-o fi simțit doamna”, se gândea Mona. Fetița se duse încet spre doamna spunând „Te iubesc!” și întinse mâinile spre ea. Mona rămase și de data asta uluită de perspicacitatea Măriucăi. Nici nu i-ar fi trecut prin cap că va face așa ceva.

- Și eu te iubesc, zise asistenta strângând-o la piept.

Nenea doctorul o cucerise, ca pe toți copiii. Răcise și doctorul o trimetea la un cabinet la care a mai fost, pronunțând numele doctorei. Fetița urla, nu voia acolo. Doctorul o văzu și se jucă puțin cu ea. O făcu să râdă.

Infirmiera de serviciu anunța vizita. Când intră doctorul Mona o chemă pe Măriuca la pat, să nu încalce disciplina.

- Lasă mămică copilul în pace! Îi zise el.

Se jucă cu cele două fetițe prietene și le-a amenințat că le mănâncă. Pe mămică le atingea cu un gest prietenos.

Venise și un băiețel cu care fetele împărtășiră din experiență. La următoarea vizită săreau pe pat voioase, ținându-se de mână:

- Nenea doctoru! Ne mănâncă! Ne mănâncă!

Veni medicul și băiețelul îl interpelă ca între bărbați:

- Fetele alea au spus că le.. mănânci!

- Da! Zise el cu o figură de clown. Dar dacă nu mă satur cu ele, vin să te mănânc și pe tineee! după care ieși în chiotele de voioșie ale copiilor.

Veni și onomastica lui nenea doctor. Copiii primiră tort la prânz. Mona a încercat să o convingă pe Măriuca să-i cânte mulți ani. Acum era cu soția, nimeni alta decât doamna care o consultase la început. Nu a vrut să cânte, oricât a insistat.

Seara copiii au primit înghețată. Măriuca începu să cânte cât putea de tare fără să o roage nimeni. Numai că în gălăgia copiilor, nenea probabil nu a mai auzit-o. Până la urmă mătușa a înțeles că cine nu-i pica ei bine... nu merita să-i cânte!

La cea de a doua internare, află multe lucruri cu totul admirabile despre nenea doctor. Mai ales povestea unei mame cu doi copiii pe care o ajutase să-și vindece copilul de infirmitate, să-și păstreze soțul, și în final a sprijinit familia să-și facă o casă...

La o sârbătoare l-a văzut venind la capelă la slujbă. Intră în strană și a cântat vreo jumătate de oră, după care s-a întors la cealaltă slujbă: să aline durerile trupurilor schilodite de alții și sufletele îndurerate de păcat ale părinților lor.

Malaxorul

Șoferul îi era cunoscut. S-a întâmplat să meargă de mai multe ori cu el pentru problemele medicale. Mergea la serviciu. Mai erau două femei și un bărbat.

- Unde vreți să ajungeți doamnelor?

- Eu la spital. Dacă nu ajung până la șapte, nu prind bon. Am mai pățit asta. Mă trimeteau la privat. M-a programat la consultație peste două luni.

- Și eu vreau la Spitalul de Recuperare, să prind bon, zice Mona.

- Da doamnă; spune pe un ton curtenitor, de om care știe și a văzut multe. Pare să aibă vreo șaiszeci de ani. Continuă:

- Acum numai la Spital și la Casa de Pensii mai merge lumea. Nu sunt deloc clienți...

- Destul de rău! Suntem o țară de bolnavi, pensionari și hoți, zise Mona. Discuția a demarat în trombă.

- Sigur că se termină bonurile. Doar toți doctorii au privat. Am tratat-o și eu pe nevastă-mea. E cu puțin mai mult decât la stat, dar cu rezultate. Dacă văd că ai un pic de stare te ia cu binișorul și te dirijează frumos pe moșia lor.

- Problema este că se mai întâmplă să fie un medic slab. Am așteptat și eu o dată două luni pentru o consultație și am văzut că n-a meritat. Nici măcar la spitalul public. Dar se stă la el două luni și pacienții sunt dirijați către privat. Am observat că medicii buni îi tratează pe toți bine și nu pretind bani. Tocmai cei care nu sunt suficient de competenți o fac pe nebunii. Când dau de ei prefer să-i ocolesc.

- Am cunoscut medici foarte buni într-un spital municipal din Ardeal într-un oraș mic și superior județeanului. Îmi pare jalnic. În urmă cu treisprezece ani am făcut acolo test pentru tiroidă în jumătate de zi. Ne-a dus cu salvarea la județean pe mai mulți pacienți și până la prânz am fost înapoi. Acum dau o grămadă de bani și umblu de câteva luni și nu-i dau de capăt. E aceeași țară, de ce e zona asta atât de săracă și blestemată?

Auzise și pe la cabinete pacienții spunând că în alte județe situația e mult mai bună și personalul secundar se poartă mai bine.

- Ardealul e altceva.

- L-am internat și eu pe taică-meu. Am dat cinzeci de mii la o infirmieră să găsească un cearșaf! Nu mișcă nimeni până nu ia bacșiș...

- Astă-vară veneau la cinci minute să ne-anunțe Sanepidu și putea a pișat de trăsnea. La Wc era tot timpul mizerie, femeile nu știau cum să facă să se spele. Asta nu interesa Sanepidu..

- Nu știu unde-ajungem nu s-a schimbat nimic în bine. De stricat, am stricat tot ce-am avut. La noi nu mai e nimic de lucru, e mort târgu ăsta...

- La așa primari, așa târg. Dacă se votează pe rachiu, găleți, pe porecle...

Ajunse în fața spitalului.

- Mulțumesc, zise Mona șoferului ieșind greoi din mașină. Mi-ar fi fost greu să mai iau tramvaiul până aici.

Intră în clădirea spitalului și se așeză la o coadă. Erau vreo douăzeci de oameni deși mai era un sfert de oră până la începerea programului.

Își aminti de cozile dinaintea revoluției. Cel puțin atunci nu era atât de bolnavă.

A dat o mulțime de bani pe medicamente să se poată mișca. Își schimbă poziția de câteva ori, lăsându-și grutatea când pe un picior, când pe celălalt. A trecut mai bine de jumătate de oră până să ajungă la ghișeu. O doamnă cu mască chirurgicală îi luă biletul de trimitere și actul de identitate. O altă asistentă veni la ea cu hârtii asemănătoare. Îi puse buletinul deoparte, luă actele colegei și a început să introducă datele în computer.

Nu zise nimic. Oamenii erau obișnuiți cu astfel de lucruri. Oricine avea rude sau prieteni angajați într-un spital, era...om! Toate lucrurile se simplificau dintr-o dată. Nu cozi, așteptări îndelungate, hărțuiala prin cabinete. Desigur, orice avantaj trebuia plătit cu ceva. Situația devine dramatică atunci când volumul de investigații crește. Fiecare cabinet produce o poveste a lui, alte destine, alte istorii, alte legende despre medici, spitale, asistente. Cozi, așteptări. Și în mod ciudat fiecare medic te tot trimite în altă parte.

- Nu e de domeniul meu. Din bolile astea doar spondiloza dorso-lombară ține de mine, dar și asta poate fi tratată la județean.

- ...Dar doamna de acolo m-a trimis la dumneavoastră... Ca și doamna de la Interne...

- Păi da... să scape de dumneavoastră...

Se simți ca trăsnită! Auzise această expresie de multe ori în ultima jumătate de an, de la alți medici și iar i se părea că se învâрте ceva pe deasupra capului. Nu se poate să fie atât de groaznic! Totuși mai încercă.

- E poliartrită reumatoidă, a debutat în 96...

- ...Nu scrie... poate e de la mixedem.

Simți o strângere spasmodică în stomac. Boala îi afectase toate organele distrugând țesuturile conjunctive cum o avertizase doctorul Silvescu cu treisprezece ani în urmă. Îi știa mecanismul, știa să o și trateze. Aștepta această întâlnire de o jumătate de an tocmai pentru stabilirea acestui diagnostic. După trei luni în care a dat câteva telefoane i-a spus că poate veni pentru internare. Veni cu bagaje și a plătit și atunci mașina până în fața spitalului de recuperare:

- Am avut un debut de poliartrită reumatoidă cu treisprezece ani în urmă. Mi-a provocat atunci hipotiroidită frustă și ulcer. Acum s-a întâmplat ceva mai grav, a recidivat, am căzut la pat, aveam junghiuri puternice...

Se afla la peste un an de când a început să aibă tulburări de vedere, amețeli tulburări de memorie și să crească în greutate. Uitase că puteau fi semnele bolii cu care se mai confruntase o dată într-o fază acută. S-ar fi dus la spital și nu avea asigurări medicale. Ar fi vrut să înceapă să publice, avea o promisiune de sponsorizare și putea să-și facă din asta noul mod de viață. Bolile și vârsta făceau să nu-și mai găsească de lucru. Nici n-ar mai fi putut. Trebuia să continue cu scrisul, acasă. A revenit la domiciliul părintesc. A costat-o destul de mult calculatorul, Internetul și un spectacol. Dar acum obosea tot mai mult. „Poate am îmbătrânit” se gândea. S-a interesat de pensionare și a aflat că ar avea motive să ceară acest lucru. Singura cale de a-și începe investigațiile era să-și facă dosarul de ajutor social. Prin octombrie se simțea deja destul de rău. Poate se întâmplă cu ea ca și alte femei pe care le cunoscuse. Au murit înainte de cincizeci de ani, fără pensie. Și mai știa altele foarte bolnave. Poate i se întâmplă și ei același lucru. Era și ea în perioada de premenopauză în care mai toate femeile au căderi de sănătate. Altele se descurcă. Primesc și pensie și merg la lucru în Italia sau Spania, sau ca bone pe la oraș.

S-a dus la județ pentru adeverință medicală. Și-a luat ceva de mâncare și s-a oprit în parc. I se părea că nu are putere să ajungă la spital. A mâncat, a băut apă minerală cu cafea instant, a mai zăbovit acolo cu privirea pierdută printre vârfurile copacilor. Aici îi plăcea nu pentru că era frumos și odihnitor ci pentru că pe aici se plimba cândva Poetul. Poate găsea niște baterii pentru a-și redobândi energiile. S-a prezentat la un medic.

- Am venit pentru o adeverință să primesc ajutor social. Am bronșită cronică, ulcer și discopatie lombară și mă simt rău în ultimul timp, am tulburări de vedere, de memorie... Am făcut de mai multe ori pneumonie în anii trecuți. Aș vrea să mă internez și nu am asigurări de sănătate.

Medicul se uită pe hârtii, avea și o radiografie. O consultă la plămâni:

- Nu vă dau nici o adeverință, nu aveți nimic!

- ...Cum să nu am nimic?!... spuse Mona uimită...Expectorez și tușesc..., coloana se vede că-i deformată și nu pot sta în picioare...

- Atunci eu nu sunt medic!...

Ieși stupefiată din cabinet. S-a așezat pe un scaun. Să se gândească. Ce să facă? Vorbise la telefon cu o zi înainte. Dar era o doamnă...Descoperi că mai sunt cabinete.

Așteptă la unul din ele și de această dată avea noroc. După câteva explicații primi documentul. Ar fi vrut să plătească consultația, dar a fost refuzată.

- Nu este nevoie, dar să aveți grijă să vă faceți contract de asigurări, să vă puteți trata, spuse politicoș și binevoitor doctorița.

Era uluită... Vedea că demarcația între iad și rai nu e clară deloc. Omul și ne-omul. Medicul și impostorul...Îi desparte un perete. Aceeași pregătire, aceeași profesie, același spațiu....

A așteptat două luni să poată primi adeverința de la primărie. Drumul până la sediul primăriei l-a făcut greu, s-a oprit de vreo trei ori pe băncile găsite în cale. S-a dus să se înscrie la medicul de familie cu speranța că se va putea interna.

- Trebuie să mergeți la Casa Județeană de Asigurări să vă faceți contract.

Îi trebuiau bani să facă acel contract și nu-i avea. Stomacul o chinuia îngrozitor și parcă abdomenul creștea tot mai mult. Fața i se făcea tot mai pământie, iar ochii tulburi. Nu mai putea să stea la calculator. A scris cu greu un memoriu la guvern și a început a căuta pe internet medicamente. Ieșea rar și aproape tot timpul stătea în pat. Nu avea o altă soluție decât să încerce a se autosalva. Află mai întâi că sunt soluții noi pentru ulcer. În ultimii ani era preocupată numai de plămâni și nu știa de acestea. Și probabil pentru tiroidă. Simptomele corespund și ea nu mai făcuse investigații de mult. O săptămână de antibiotice. O săptămână de chinuri groaznice. Un gust de hoit îi venea tot timpul în gură. Îl compensa cu citrice și compot. Transpira foarte mult. Și junghiuri, junghiuri mari de parcă i-afi sfârtecat cineva toracele bucătică cu bucătică. Pierduse trei dinți. S-au rupt pur și simplu, iar ceilalți se clătinau, gingiile sângerau. Avea sângerări și din nas. Tot trupul era numai durere. Voia să-și taie unghiile la picioare...Doamne! Se desprindea unghia la degetul mare! Și cealaltă!...Parcă s-ar descompune de vie!...

După vreo două săptămâni de când începuse tratamentul, îi apărură sub ochiul stâng o pată negricioasă, de fapt violet, stacojiu închis. „Asta e!”... Un atac de poliartrită reumatoidă provocat de o infecție, după cum i-a prezis doctorul Silvescu cu ani în urmă! Asta înseamnă că toate organele puteau fi afectate. Își aminti că în urmă cu un an s-a lovit cu o bucată mică de lemn și a avut mai mult timp o pată care s-a localizat în jurul ochiului. Nu i-a dat importanță, era ocupată cu colocviul. Înțepă cu un ac de seringă și ieși din ea un lichid roșietic, translucid. A repetat operația de mai multe ori. După vreo trei săptămâni, punga s-a retras, pata a dispărut treptat... Alte medicamente. A mai cerut bani de la surori. A primit și medicamente cu glucosamin și condroitină de la sora Maria...În sfârșit se putea mișca... Nu putea să țină ceva în mână, să urce și să coboare scări, sau să frece papucii la răzătoare.

Acum, după un an și jumătate de la apariția simptomelor și trei luni de investigații, în care a fost nevoie de multe deplasări și analize plătite la laboratoare private, se afla în sfârșit la un medic reumatolog.

- Când ați făcut ultima pneumonie?

- Cu un an și jumătate în urmă.

- Atunci ați început să vă îngreșați?

Mona confirmă.

...Nu mai putea lucra la ziar. Nu avea nici viza de domiciliu. Gazda nu accepta să-i facă viză. Încercă pe la cunoștințe dar nu a găsit la nimeni. Era chemată acasă și se pregătea să părăsească orașul. Dar junghiurile, tusea, fața ei pământie o îngrozeau.

Nu avea asigurări și nu se putea interna. Știa că testele pentru TBC sunt gratuite. Merse la policlinică:

- Dacă nu aveți asigurări, trebuie să plătiți, i s-a spus.

„Cum se poate una ca asta? Se cheltuie sume enorme pentru TBC și nu se poate face un control preventiv gratuit? Suntem în Europa? Mileniul III?”

Își cumpără iar injecții. O luase și pe Măriuca cu ea...

- Cred că ați făcut o complicație articulară de la ultima pneumonie. Trebuie să mergeți la Spitalul TBC pentru o precizare de diagnostic. Aveți fața roșie.

- Și ce să fac cu bagajul? Să-l las aici?

- Nu. S-ar putea să vă interneze acolo pentru investigații.

Cu destulă greutate, Mona a ajuns la Spitalul de pneumoftiziologie și era deja obosită.

- Sarcoidoză? Întrebă medicul cărunt, cu mișcări și trăsături elevate, mirat, studiind hârtiile.

- Ar fi o pierdere de timp să vă fac alte investigații... Mai bine mergeți la colega de la județean cu care ați început. O să vă vadă din nou și cred că este mai în măsură să aprecieze acest diagnostic. Dar,...în nici un caz nu poate fi stabilit aici, va trebui să mergeți la Clinica Universitară, să vă pregătiți pentru asta.

Ceru detalii despre boală.

O altă boală? O boală rară, tratabilă totuși... Mai grea...Atât de greu de diagnosticat?

Dădu mai multe telefoane, după o săptămână ajunse la doamna cu care a început investigațiile:

- De ce la mine? El nu e medic? V-a trimis la mine să scape de dumneavoastră... Trebuie o radiografie și probabil nu va fi gata azi. Eu plec la o ședință. Veniți joi.

La laborator programul începea după două ore. Pentru că nu se putea concentra de multe ori era dezorientată. Și pe stradă apuca în altă direcție decât cea de mers. Se întoarse la un alt laborator, a cărui fațadă semăna cu cel la care a fost de dimineață. Se tot adunau bolnavi, erau chemați pe nume, dar ea nu. Întrebă de vreo două ori pe asistente. În cele din urmă una din ele a priceput ce se întâmplă, o luă de mână ca pe un copil:

- Veniți cu mine! și o duse la celălalt laborator. Holul era ticsit de oameni. Se auzi strigată:

- Ce aveți de făcut?

- Radiografie pentru observații sarcoidoză.

A fost pusă la aparat și primi o hârtie. Spre seară, după ce s-a mai odihnit a început a studia noua boală pe referatele de pe Internet. Era o boală rară care presupunea o biopsie pulmonară pentru a fi diagnosticată.

- Mai este cineva de pe aici cu această boală? Ați auzit de ea la cineva? întrebă Mona la medicul de familie. Ar fi vrut să discute cu cineva care avea asemenea boală.

- De când sunt eu aici, nu știu nici un caz, zise doctora.

Ajunse din nou la județ, la doamna care a solicitat radiografie. Îi arăta hârtia:

- Calcifieri, hilare bilaterale, moderate. Nu e cazul de sarcoidoză... Dar vă dau trimitere la clinică... Unde e radiografia?

- Nu mi-a dat.

- Mergeți să v-o dea! Nu vă pot trimite fără radiografie!

Coborî cele două nivele și ajunse iar la laborator:

- Nu s-a făcut decât radiologie. Trebuia radiografie? Nu este.

Urcă iar scările:

- Oare eu n-am vorbit clar!? Spuse enervată doctora. Dacă nu știi să vorbești, îți iei dosarul și te duci unde știi!

- Vă rog doamnă!..., zise Mona disperată. Am spus „radiografie”, dar nu m-au băgat în seamă.. Și ea se mirase că a primit rezultat de radiologie și nu film, dar nu știa ce să zică...

- De fapt... eu am scris pe trimitere!... zise cu un gest de lehamite, coborând vocea.

Se stăpâni, luă iar dosarul și telefonul și vorbi calm cu asistentele de la laborator. Mona mai coborî scările o dată. Apoi le urcă greoi, cu radiografia în mână. În sfârșit după două săptămâni a primit trimiterea la spitalul clinic. A căutat numărul de telefon pe net și a

întrebat de doctorița la care era trimisă. Nu mai lucra acolo și nici nu a putut afla unde o poate găsi. Află în schimb câteva lucruri interesante despre ea și că era și autoarea unei cărți în domeniu. La spital avea să se dezlege și această taină, când se prezentă la centrul de diagnosticare, după cum a fost îndrumată la telefon.

- Sarcoidoză? Nu poate fi diagnosticată la centru... Trebuie să stați internată. Dar întâi căutați-o pe doamna la Policlinica Județeană. Dacă nu vă internează ea, atunci vă întoarceți aici, și mergeți la etajul trei sau patru. Dar... aș fi curios și eu să știu care e povestea dumneavoastră?!

După ce-i povesti domnului proaspăt văzut, istoria ei medicală, înhămată din nou cu bagaje porni spre destinație indicată. Ploua, bătea și vântul, era frig și nu știa cum să se mai apere. Umbrela o ținea cu greu. Găsi cabinetul și o altă proaspătă cunoștință, o doamnă medic ce îi părea încă cuceritoare și foarte comunicativă, îi viza trimiterea pentru internare. O trimise la biroul de internări. Stătea iar la o coadă mare în ploaie... O altă coadă.. Ca la orice coadă unii se strecoară... Comentariile nu se lasă așteptate. Unii strigă ceva mai tare, mai ferm. Alții mârâie, alții blestemă, alții se tânguie. Unii tac cum tăcea și ea. Resemnați...

- Nu e vorba de sarcoidoză, spune doamna, după o zi de investigații. Nu prea înțeleg de unde vin suspiciunile acestea. Ce motiv a avut doamna să pună un asemenea diagnostic? Întâi se elimină toate supozițiile posibile... Ați avut ceva pete roșii? ... Oricum, o să mai facem câteva investigații, o să stați câteva zile... Am să vă recomand să mai repetați unele analize, cele care le aveți nu prea sunt convingătoare.

Analizele suplimentare, dozările hormonale se făceau și aici cu plată așa cum le-a făcut și la județ. Numai că cele de aici au arătat într-adevăr altceva. La fiecare cabinet se cereau anumite sume de bani, mai mari sau mai mici.

- Ați fost la triaj?

- Nu.

- Mergeți la triaj și achitați taxa de tranzitare pentru că nu sunteți din județul nostru.

A telefonat acasă și l-a rugat pe Moșneagul să-i mai trimită niște bani.

În oraș se dădeau tot felul de spectacole. La unele din ele, zgomotul ajungea în salon. Geamurile vibrau. Nivelul de decibeli era înspăimântător. La un moment dat vorbea la microfon chiar primarul și dacă era atentă, auzea destul de bine ce spunea. A fost și foc de artificii. Până la unu noaptea spitalul duduia de ritmurile drăcești însoțite de strigătele spectatorilor. Ce deliciu pentru cele câteva mii de bolnavi aflați în spitalele din marea oraș universitar! În marea veselie, unii din ei își trăiau probabil ultimele clipe de viață...

- Ce să fac? Iaca la discotecă... zicea amuzată o bătrânică la telefonul mobil, către o vecină de-acasă. Avem o discotecă aici de n-ai treabă, da știi că mie-mi place! Populară, modernă,...

A doua seară a fost alt spectacol, de muzică populară.

La plecare nu a mai vorbit cu doamna profesoară. Plecase la un congres de la mijlocul săptămânii. Când a revenit, la consultații avea foarte mulți pacienți. Saloanele s-au umplut cu bolnavi noi. Toate paturile erau ocupate. Venise o femeie tânără de la țară. A văzut cum celelalte paciente se eschivau să o primească. Ea era cea mai „mare” din salon, dar femeia stătea în picioare în așteptare. A chemat-o să stea cu ea. Rezidenta îi dădu foaia de externare. Trebuia să plece foarte repede să poată ajunge acasă până se face noaptea. Abia acasă, a doua zi văzu că-i lipsește astmul bronșic din lista de boli. A sunat-o pe profesoară:

- Nu a fost timp să mai facem investigații pentru astm. Trebuie să veniți iar pentru o săptămână să facem niște explorări...

Nu a mai făcut rost de bani să continue șirul de investigații. A apărut și gripa porcină. Pentru ea ar fi însemnat moarte sigură. Așa au mai trecut trei luni, până să revină

cu rezultatul de la investigațiile cerute, pentru a fi internată la reumatologie. Iar acum, după o jumătate de an, doamna reumatolog neagă ce ea știe de cincisprezece ani...

- Dar este factorul reumatoid de 40...

- Poate e de la mixedem...

- Și eu ce fac doamnă? Nu am cu ce trăi, nu mă pot îngriji, vreau să mă pensionez.

E o boală veche... Cum să nu țină de reumatologie?

- O să vă mai îndrume medicul de familie..., zice ea pe un ton moale, nesigur...sau poate indiferent!...Sau poate neștiutor...

Ieși din curtea spitalului amețită.

Ningea și un strat gros de zăpadă se așternuse pe trotuar. Trebuia să meargă acum la Cabinetul de expertiză al Casei de Pensii.

Pășind prin stratul gros de zăpadă, în hainele groase se simțea ca o ursoaică. Zăpada frământată ca într-un malaxor, scârțâia lunecând sub tălpi. Își încorda mușchii și genunchii, pășind încet să poată merge. Ningea imens, cu fulgi uriași de parcă ploua cu flori albe din cer îngropând orașul ca într-o poveste. S-ar fi bucurat dar...Nu se mai putea bucura de nimic, de nimic...Nici de ziua de azi! I se pare că e iar foarte obosită... Și drumul era luung!....

Secția de pensii

Ajunse cu greu la Cabinetul de Expertiză. Câteva persoane se aflau pe scări iar holul dintre cele două cabinete era plin. Cei mai mulți stăteau în picioare. Deși programul începea cu două ore înainte, consultațiile nu erau începute. Cineva i-a spus să ducă dosarul. Intră în cabinet:

- Am venit pentru un certificat de incapacitate de muncă. Sunt în curs de investigații pentru pensionare.

- Aveți internare recentă?

- Da, din octombrie.

- Nu e bună. Trebuie mai recentă!

Vorbele asistentei o șocau.

- Cum să nu fie bună, doamnă?! Zise ea simțind că-i vin lacrimile. O internare la o clinică universitară nu e valabilă nici trei luni? Ajutorul social nu l-am primit în acest timp. Și mai am și scrisoare de la reumatologie eliberată azi...

- Nu cred că o să vă dea... Eu vă primesc dosarul dar să știți că a mai fost o doamnă care nu a primit...

Ieși cu lacrimi în ochi. Cineva i-a oferit un loc.

- Ce v-a zis? De ce plângeți?

- Umblu de jumătate de an să fac investigații pentru pensionare, am internare la clinică în octombrie și mi-a zis asistenta că nu-mi dă certificat pentru ajutorul social. Că nu am internare recentă. Cine s-a putut interna în perioada asta cu pandemie de gripă porcină și cum să te duci la spital fără bani? Oamenii din sat care au fost duși cu salvarea i-a trimis acasă, nu au fost ținuți în spital. Chiar în halul ăsta am ajuns?

Era înainte de Sfântul Dumitru. O bătrână din sat, vecină, nu era de găsit dimineața. O căutase multă lume. A sunat la copii să întrebe dacă este cumva la ei și nu era. S-au alarmat mai mulți vecini. Credeau că e moartă. Au spart un geam și au găsit-o căzută. A fost dusă la spital și cu câteva investigații trimisă acasă. Nu erau locuri. La fel s-a întâmplat cu un bărbat fără serviciu. Primele decese de gripă porcină erau bolnavi cu bolile care le avea și ea. Iar știrile ajunse în presă despre spitalul județean erau cele mai „negre” cu puțință.

- Vai doamnă, de cinci ani mă freacă! Aici te faci mai bolnav decât ești! Cine-o satură pe asta?

- Cealaltă e mai indulgentă, se poartă mai frumos, dar asta Teodoriu e urâcioasă rău!

Se vorpea șușotit.

- Să nu ne vadă că vorbim! zise una din femei. Se enervează și-i vai de noi!

„Doamne, unde ești?” gândea revoltată. Erau aici cei mai nenorociți oameni. Bolnavi și infirmi. Hărțuiți ca și ea. Aduși acum în plină iarnă de legile câinești pe care ei, cei ce le fac și le desfac nu le vor respecta niciodată. Sigur, decât să fii trimis la plimbare, să rămâi muritor de foame, să-ți cauți dreptatea mai bine închizi ochii... Te supui. Pui ceva bani la bătaie și pleci liniștit.

Oare e chiar ca la aprozar? E vorba de oameni sau de cartofi? Medici sau vânzători?

Își aminti instantaneu ce-i spunea mama unei fetițe infirme „un salariu în sacrificii...”. Pe nenorociții aceștia își clădesc bunăstarea...Zeci, sute, mii de funcționari, asistente și o parte din așa-zii medici, ce n-au nimic comun cu meseria lăsată de Hipocrat. Un aparat birocratic stufos trăiește pe spinarea lor. Timpii mari de așteptare, timpii morți, un haos care mănâncă bani nejustificat. Transportul, comerțul, laboratoarele și cabinetele private, toată lumea câștigă de pe spinarea lor.

„Durere – numele tău e handicapat” scria atunci cu ani în urmă. Infirmi târâți pe la cabinete de rude, să-și primească „atestatul”. Nu-și primeau pensia de trei luni. „Homer era orb. Bethowen surd. Luchian...”. Mame ducând copii schilodiți de medici... Ciungi și schiopi...

Veni în sfârșit doctorița și consultațiile au început. Două doamne elegante, una cu un buchet mare de flori, vesele și bine dispuse trecură printre nenorociții cu fețe crispate, așteptând în picioare și intrară în cabinet. Își aminti de bărbații zdraveni de la sanatoriu ce veneau „să semneze condica” cum remarcă bolnavii. De fapt, în toate satele erau femei pensionate de boală ce lucrau la oraș ca bone sau însoțitoare la bătrâni, sau chiar la ferma din familie cu bărbații. În timp ce fără pensie, o femeie era adusă în sicriu din Spania, alta a murit de ciroză, altele se chinuie pe lângă familii și nu au bani să se ducă la spital. Dacă au ceva în proprietate, nu au nici drept de ajutor social. Ea tocmai vânduse pământul pentru a investi în acel minunat hoby care spera să-l transforme în serviciu. La fel se întâmplă și cu bărbații dați afară care nu-și găsesc de lucru și nu au destui bani sau relații când sunt bolnavi. Se îngroapă în alcool, își pierd familiile, cheltuie tot ce au și pe timp de ger sunt culeși înghețați ca ciorile. Șirul gândurilor i-au fost oprite:

- Dați-mi și mie un bănuț. M-a trimis să fac o radiografie...

Avea o voce sugrumată. Hainele erau ca niște zdrențe, slab și neîngrijit și ținea un dosar în mână. Veni și unul fără picior. Se ridică să-i facă loc. Mirosea groaznic. Era la celălalt cabinet.

- A, da te cunosc. Stai acolo, nu e nevoie să vii! a zis doctorița.

Se știe că cel mai ușor se obțin pensii la nebuni. Din vechime se vorbește de „nebulul satului”. Are și el rostul lui lăsat de Dumnezeu. Numai că acum sunt mulți nebuni. Se întâmplă să fie zece-douăzeci într-un sat.

A încercat și ea să ajute un băiat epileptic ce crescuse în Casa de Copiii. Îi era vecin și de multe ori o tapă de ultimul ban. Mai era cu doi colegi. Copilăria lor a fost un coșmar. Erau sclavi la cheremul oricui. Avea căderi cu pierderea cunoștinței și se interesă pentru el. Criteriile erau prea aspre să poată fi pensionat. Sclavilor, robilor nu li se cuvine nimic.

Și pensiile erau tot pentru ei. Celor ce o viață au călcat peste cadavre. Ei și-au făcut legi... Majoritatea celor până la 50 de ani primiseră pensii în anii de după revoluție. Mașina de vot. De douăzeci de ani auzi oriunde „Iliescu ne-a dat pensii”. Magistrații corupți, majoritatea formați de comuniști, ce au jonglat procese și au îngropat crime și drepturile de

proprietate douăzeci de ani, primeau pensii uriașe cât pentru un sat întreg sau cât un oraș de provincie. La fel și foștii securiști. Ei au invadat partidele, ei au făcut legile, ei și-au făcut firme, au ocupat instituțiile cu fiii și nepoții lor, învățământul, finanțările, ei își împart tot și resursele și dreptatea.

.....

Acum asistenta o pune în alertă. Deci și pentru un lucru de nimic trebuia să dea șpagă... Aproape infirmă, cu o jumătate de an de investigații făcute cu bani împrumutați! Cu o coloană răsucită ce nu-i permite să stea în nici o poziție. Cu mai multe boli cronice și o obezitate recentă...

Ea cel puțin are știința luptei. O învățase în școala cărților și în școala vieții. Se străduia să supraviețuiască. Față de ceilalți, trimiși la moarte în tăcere.

Chiar nimic? Nimic pentru muritorii de rând? Un singur lucru – moartea! Să moară toți muritorii! Muribunzii!...

Dar poate totuși nu e chiar atât de rău... Va vedea!

După vreo cinci ore de așteptare îi veni rândul. Era ultima.

- Am să vă trimit la reumatologie, zise experta.

„Asta-i culmea!”

- De ce să merg la reumatologie? Am la dosar scrisoare de la reumatologie primită azi...

- E la mine scrisoarea de la reumatologie, zise asistenta...

- De ce mi-ați desfăcut dosarul? De ce nu sunt toate hârtiile în dosar?

Asistenta se fâstăci și până la urmă îngăimă un răspuns tardiv.

- Am copiat asta, arată ea.

- Atunci să faceți EKG, zise doctorița.

- Am și EKG, nu e cazul, la inimă deocamdată n-am nimic.

Începu să caute cu insistență EKG-ul de parcă atât ar fi așteptat. Sigur, poliartrita reumatoidă atacă țesuturi conjunctive, oase, nu inima.

- Vă trimit la...

- Nu mă trimiteți nicăieri, o întrerupse Mona. La nivelul bunului simț am suficiente hârtii.

- Nu am pe ce să vă dau!

- Nu aveți, nu dați. Am să cer de la ministrul sănătății...

- De ce nu v-a trecut astmul bronșic la clinică?

- Trebuia să mai merg o dată să stau o săptămână să-mi facă explorări...

- Trebuia să mergi! țipă ea.

- Nu am avut bani... Nici ajutorul social nu l-am luat de trei luni. De unde să iau zece milioane să mă duc?

- Nu mă interesează pe mine câți bani îți trebuie! De ce să-ți trebuiască bani?

Tonul doamnei era disprețuitor și discuția căpătă un aspect mitocănesc.

- Doamnă, nu știți ce înseamnă să te internezi în spital?

- Nu știu! Eu n-am fost internată la alergologie!

- Dar în altă parte ați fost?

- Nu e treaba ta!

- Am astmul diagnosticat recent...

- Nu e astm, e bronșită asmatică! Dacă aveai școală și știai să citești, vedeai că e bronșită asmatică!

Știa sigur că are trecut astm bronșic pe o exetnare cu șase luni înainte și oricum delimitarea nu e importantă. Erau mai multe boli cronice între care o mare deformare a coloanei. Vedeai că nu are nici un rost să continue discuția.

Hârtia, completată probabil de asistentă nici nu conținea bolile diagnosticate la clinică, ci câteva nmai puțin invalidante.

Își aminti de articolul scris în urmă cu cinsprezece ani– „Ieșiți la pensie madam” ...

.....

Doctorița de la dispensar nu mai știa ce să-i recomande. Avea o reputație bună. Brașoveancă la origine, venise după soț repartizat într-o comună din apropiere. Când a spus cine este, o femeie care o întâmpinase era cât pe ce să leșine. Medicul prezentase de soție o altă doamnă care stătea cu el. Au urmat și alte aventuri. A divorțat. Mona l-a cunoscut ca reporter și chiar i-a oferit o temă fabuloasă – cerea elicopter pentru satele de munte, unde copiii se nasc încă cu moașa, ca pe vremuri. Avea de soție o basarabeancă înaltă și frumoasă. Trecură ani și odată cu revenirea la ziar, îl întâlnește din nou.

- Să mergeți să faceți o ancheta cu cabinetul medical din comună. Este o neînțelegere între consilieri și medic, zise redactorul șef.

Întrebând într-o parte și-n alta, află că medicul era bine văzut profesional. „Viața privată a unei persoane, nu e subiect de ziar ci de spovedit la popă”, se gândea Mona. Medicul voia să cumpere cabinetul medical. Nu încălcase legea, dacă era strâmbă nu era el de vină. Articolul i- fost favorabil. Și tocmai află că era iar în divorț și se încurcase cu diva șoferilor păruiță în fața firmei... Se gândea că poate doctoriței, fost soție a medicului articolul nu-i va fi pe plac.

Umblase și atunci mai bine de jumătate de an. Avea deja trei luni de concediu medical. Se îngrășase cu treizeci de kilograme și continua să se îngrășe cu două kilograme pe lună. Avea stări de slăbiciune accentuată, o dureau picioarele, mâinile. Redactorul șef i-a spus că nu mai poate conta pe ea, chiar dacă are succes. A acceptat să intre în șomaj și umbla pentru investigații. Trecuse o iarnă foarte grea. Făcea navetă la redacție și deplasări în județ pentru documentare. Adesea i se întâmpla să umble multe ceasuri prin frig.

- Poate e ceva infecțios. Să încercăm cu doamna Iliescu.

O sună și o trimise în clădirea din fața dispensarului. Avea un teanc de analize. I s-a făcut biopsie la polipi și s-a găsit o infecție, dar ORL-iștii de la județean nu voiau să o opereze, analizele fiind foarte proaste.

- Veniți mâine dimineață pentru internare zise ea.

A doua zi cu bagajul se prezentă să se interneze.

- M-am răzgândit, nu vă internez! După ce ați colindat toate spitalele, cu atâția medici și nu au avut ce vă face, veniți pe capul meu, să muriți la mine?

Rămase ca trăsniță. Plecă plângând și merse iar la doctorița de la dispensar.

- Ce s-a-ntâmplat? a întrebat mirată.

Sugrumată de lacrimi i-a povestit incidentul. Căuta să o liniștească. Îl sună pe Silvescu. Era un internist din partea locului, foarte căutat.

Timp de două săptămâni, uneori venind cu colegul și prietenul lui Turianu, îi făcură tot felul de investigații. La sfârșit îi spuse că e un debut de poliartrită reumatoidă. Infecția afectase glanda tiroidă. I-a descris mecanismul bolii și ce are de făcut mai departe.

- Te ții de capul lui Toncescu să te opereze. Te tratează cu ampicilină și garantez eu pentru operație.

Era perioada în care se aniversa un deceniu de la înființarea spitalului, fusese invitată ca pacientă. Silvescu și Turianu au prezentat un studiu despre obezitate făcut pe pacienții din zonă. O vedea pe madam Iliescu cum își flutura pălăria dând aprobator din cap și lucrul ăsta o revolta. Aflase că toată viața s-a purtat urât cu pacienții și colegii. Plecase în Franța cu soțul ei după revoluție și au venit înapoi. S-a făcut o ședință cu medicii și deși nu le erau simpatici, medicii au acceptat să fie reprimiți. Asta nu a adus nici o schimbare de atitudine în comportarea doctoriței.

A scris articolul făcând o paralelă cu medicul care o operase la Braşov de apendicită. Era un medic aproape de pensionare. Se scoteau firele de chirurgie de import și se înlocuiau cu fire de producție românească, de proastă calitate. Făcuse un abces și medicul înfuriat, un domn forte elevat și elegant de obicei, începu a înjura ca un birjar că s-au înlocuit firele. Articolul, a avut un succes neașteptat de mare. Tot orașul discuta despre el. Socrul îi zise într-o zi:

- Mi-a zis un prieten să-ți spun că madam Iliescu a ieșit la pensie...

După vreo lună s-a dus la control. Medicii povesteau cum a fost primit articolul.

- Doamnă, am citit un articol trăsnit! Cel mai bun articol de medicină pe care l-am citit în presa civilă! L-am citit în fața colegilor și l-am comentat toți.

- Articolul ăsta mi-a adus aminte de ceva urât, zicea Turianu. Venisem ca stagiar de la clinică unde lucrasem cu profesori universitari și căutau să ne insufle un sentiment de devotament față de bolnav. Eram de gardă. A venit un bărbat seara la zece cu o pneumonie gravă. Cum garda se făcea acolo, l-am internat în secția dumneaei și am prescris tratament. Mă trezesc cu ea la cabinet, noaptea pe la două. Cu o falcă-n cer și alta-n pământ de față cu bolnavul mă batjocorea că i-am adus muribunzi în secție! Am avut un sentiment de mare rușine, de revoltă...

După trei luni Mona se întâlnește cu Silvescu la circ, cu copiii. Se uita la ea foarte mirat.

- Dumneata ești, sau vă confund? zicea medicul.

- Eu sunt...zise ea zâmbind de surpriza ce i-o făcuse medicului.

- Ce-ați făcut, cum ați slăbit?

- Cum mi-ați spus! M-am operat, am ținut regim drastic cu o mie de calorii pe zi, am tratat tiroida...

- Doamnă, toți obezii care vin la mine vi-i trimit să le dați rețetă!

La următorul control îi zise:

- Gata, nu mai slăbiți și nu mai luați medicamente. Sunt riscuri mari. Arătați destul de bine. Să aveți grijă la infecții...

Spitalul avea medici buni. Îl vizita o dată sau de două ori pe lună pe director pentru informații. Îi spunea cum a adus medici în spital

- Am căutat studenții din zonă și mai ales copiii de medici. În colaborare cu primăria le-am oferit casă, apoi i-am trimis să facă specializări.

Spunea că e spitalul cu cele mai multe familii de medici. În ultimii ani și-au folosit relațiile cu prietenii și colegii din copilărie sau de mai târziu- unii ajunși directori de firme, patroni- și au făcut utilări foarte importante prin sponsorizări. O secție modernă de urgențe, și aparatură, un endoscop cu tehnică digitală comandat în Japonia, al treilea din țară.

Ea știa că un medic bun nu ridică tonul, nu jignește, nu-i întoarce spatele pacientului! Nu-i îngrădește drepturile pentru bacșiș. Nu-și trimite pacientul la moarte. Nu e călău!

El luptă alături de pacient până la sfârșit, ca o soție bună și credincioasă... Chiar de e obosit de gărzi, chiar dacă banii nu-i ajung...

Se întâlnesc la pragul dintre viață și moarte.

Uneori se despart pentru o vreme...

.....

Deplasarea la județ o costase aproape toți banii primiți, plus cei dați de Moșneagu. Medicamentele fără de care nu se putea deplasa, o pereche de pantaloni de fâș matlasat, transportul. Investigațiile cu bani împrumutați. A pierdut un an în care s-ar fi putut trata dacă avea măcar pensie. Și culmea, fiind aproape infirmă i se ia și ultimul drept. E trimisă la muncă! Adică, la moarte!

Sclavii nu au drepturi! Ei trebuie doar să muncească și să crape când nu mai sunt în stare s-o facă. Drepturile, legile, fondurile sunt zice un banc pentru dulăii ce știu să le sară gardul și căteii ce se strecoară. Lor li se cuvine totul. Robilor nimic afară de moarte. Ei sunt proștii ce se opresc în fața gardului, așteptând cuminți să se deschidă o ușă... A Împărăției cerești...

I se părea că după cinsprezece ani o întâlnește din nou pe madam Iliescu.

O sosie cu numele Teodoriu...

Ușa

Trebuie să ceară demiterea doctorei - nedoctorei. Dumnezeu obligă. Le-a acceptat pe cele bune. Trebuie să accepte cealaltă față. A fost mereu vocea. Chiar și când n-a voit. Purtată printr-un labirint după un fir luminos pe care Dumnezeu i l-a dat lui Adam în rai, în urmă cu 7500 de ani. Un labirint cu tot felul de uși. Unele se închid, altele se deschid... Nu pentru ea, nu era important să câștige. Ci, să strige! Ea e vocea, glasul ce strigă-n pustiu...

Lumea e un malaxor ce amestecă mereu viața și moartea, țărâna și apa, trupul și sufletul.

Viața și ne- viața, Omul și ne-Omul. Cain și Abel.

Așa va sfârși lumea. Când cerurile se vor deschide și vii vor fi la fel cu morții. Atunci malaxorul va înceta să învârtă, să amestece.

Mulțimea aceea chinuită la ușa ne- doamnei Teodoriu, obligă. Credea că scrie de alții. Dar, în fiecare era ceva din ea. Unde e diferența? Suferința lor sau a ei...În ea e ceva din fiecare. E ușa ieșirii din labirint. Fraza cu care încheia uneori:" Cititorule, oricine ai fi, durerea lor îți aparține!

Morții și muribunzii din revoluție vor să deschidă ușa! Unii vor să iasă...Alții să intre!

Moartea face parte din viață. E doar o ușă ca oricare alta. O ușă între cer și pământ. Între iad și rai. Nu contează cum și când treci pragul, ci unde vrei să aprinzi sau să stingi lumina. Unde aprinzi iubirea și ne-iubirea.

Se apropia de sfârșit. Ar fi vrut să scrie mult, foarte mult. Dar trupul îi devenise dușman. Scria pe genunchi...Totul trebuie să fie scurt, scurt ca la ziar. Altfel, cine ar mai citi?

Istoric al clipei... Iar clipa să fie cât veacul... Să scrie protestele și să strige la toți morții și muribunzii! Să fie un trup! Călăii și Iudele nu vor lipsi niciodată! Și nici lupta nu va muri...Talanții nu trebuie îngropați. Mărturișiți și atât. Fiule, teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile! Așa spune Eclesiastul. Restul e deșertăciune! Vânăre de vânt...

O altă revoluție... Un alt strigăt... De viață!... De moarte!... O revoluție mută, tăcută, adâncă. Ca o durere! Durerea e viața, e adevărul! Nu eterna plăcere. Aceasta e Moartea!

Veniți cu mine! Voi, oropsiți ai vieții! Voi, osândiți ai morții!

Ascultă chemarea. Vino!

El a biruit lumea. El e IUBIREA...

I se părea că aude un glas:

- Deschide!

Sunt Eu, Dumnezeu!

Sfârșit

Notă:

Acesta este un roman manifest.

Aștept opinii și adnotări din partea tuturor celor interesați. Intenționez să încep proteste de anvergură începând cu data de 01 martie 2010, împotriva abuzurilor medicilor de la Cabinetele de expertiză și lipsei de protecție socială din partea statului, mai ales pentru femei și pentru bolnavii cronici peste 40 de ani. Am dorit să ofer în acest fel o sursă de inspirație pentru cei care pot și vor să creeze în media dezbateri pe aceste teme care să ducă la formarea unui curent de opinie puternic.

Cu mulțumiri.

O eventuală ofertă de publicare în formă tipărită, într-un timp scurt, în condițiile dorite de editor, poate fi trimisă pe adresa autoarei:

Dorina Păduraru

Oraș Săveni, sat Petricani, jud. Botoșani

Cod. 715304

(cu un e-mail de răspuns)

SUMAR

Pragul.....	2
Școala vieții.....	4
Școala Partidului	9
Zidurile strigau	17
Douăzeci de ani.....	25
Axa	31
Gunoaiele istoriei	35
Viața pe jumătate.....	36
Fabrica de sclavi.....	42
Florile răului.....	45
Service pentru jucării stricate.....	50
Malaxorul.....	56
Secția de pensii.....	62
Ușa.....	67
Notă:	68